

Glasnik mira

ISSN 1840-1414

Međugorje i obnova
Crkve u Duhu

Gospa je (ne)moćna

Od glave u srce

Daj mi bombon,
dat ću ti grijehu

Srce Međugorja

Plodovi međugorske
gostoljubivosti

Ovdje u Međugorju
Bog preobraća srca

Karizmatska obnova
u Crkvi ili obnova u
Duhu

Foto Đani

**Molitva je, dječice, srce vjere i
nada u vječni život. Zato, molite
srcem dok vaše srce ne pjeva sa
zahvalnošću Bogu Stvoritelju koji
vam je dao život.**

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba preplate
Nikolina Sivrić
e-mail: preplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura
Ana Vulelija
Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar
Tisk
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja preplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352

Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: Splitska banka/Societe Generale Group, Broj računa: 2330003-1152749911, IBAN: HR3923300031152749911, SWIFT SB: SOGEHR22

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044

Za sve vulate iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221 (svrha uplate: Glasnik mira)

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH
e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, Internet: www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekreton pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakon preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode dogadaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudes, poruke" i slično imaju ovde vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Fotografiju na naslovnicu snimio Foto Đani

Međugorje i obnova Crkve u Duhu, fra T. PERVAN

Gospina škola

Gospa je (ne)mocna, fra I. DUGANDŽIĆ

Od glave u srce, fra M. ŠAKOTA

Daj mi bombon, dat će ti grijeha, fra Z. BENKOVIĆ
„Da ljubav vaša sve više raste!“, s. R. RALBOVSKY

Srce Međugorja, P. TOMIC

Plodovi međugorske gostoljubivosti, D. PAVIĆ

Ovdje u Međugorju Bog preobraća srca, S. ZOVKO
Prepusti se Bogu, predaj se Duhu Svetom, budi svet,
sve ostalo je ludost!, fra D. PAVIĆ

Osmo međunarodno hodočašće obitelji, R. RUKAVINA

Godišnjica ljubavi, fra G. AZINOVIC

Međugorje je susretište čovjeka, MVT

Zašto je Gospa progovorila hrvatskim jezikom?, B. SKOKO

Događanja

Kraljica Mira i njezini sinovi, fra P. KOMLJENOVIC

In memoriam

Čovjek dijaloga – fra Vinko Dragičević

Iz života Crkve

Kršćanska obitelj

pred suvremenim izazovima

Zašto hodati čisto prije braka?, K. MILETIĆ

Što je ključno za pravi odmor?, M. MILETIĆ

Karizmatska obnova u Crkvi ili obnova u Duhu, fra T. PERVAN

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Misterij, sakramen(a)t, (sveta) tajna,(o)tajestvo, M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji Glasnika mira, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

Srce ispunjeno ljubavlju odmara čovjeka

Srpanj je mjesec godišnjih odmora i prigoda da ispitamo vlastitu savjest i poravnamo račune sami sa sobom. Zgodno je u to vrijeme vlastiti život, koji se razvio u rukavce svakodnevnih brig, odmoriti i u fizičkom i duhovnom smislu te ga povratiti u ono korito koje našu životnu rijeku vodi prema miru.

U vrijeme odmora zbivaju se i najveća naša liturgijska slavlja. Crkva će na stotinama mjesta pružiti prigodu stotinama tisuća vjernika, svima „umornima i opterećenima“ da preko svetih sakramenta osjeti odmor koji osvježava, obraćenje koje snaži, ljubav i nadu koja obnavlja volju za životom. Posebno značajni bit će sakramentalni procesi i liturgijska slavlja i u našem Međugorju. Događat će se različiti susreti, a vrhunac slavlja i susreta bit će Mladifest i potom proslava Uznesenja Blažene Djevice Marije. O takvim susretima hodočasnici sa svih strana svijeta svjedoče da je ovdje milost koja odmara i osvježava, koja hrabri i s koljena mnoge pridiže. Čuli su i poslušali što govori Gospa kroz svoje poruke. Jedna od njih je i ova: „Molite, i onda ćete prevladati i svaki umor. Molitva će vam biti radost i odmor.“ (30. 5. 1985.) Toliki su u Međugorju iskusili tu istinu i u molitvi srca pronašli „recept“ za odmor.

Iza mnogih umora vrlo se često krije nedostatak ljubavi. Naime, ljubav i umor su nespojivi. Nema umora u osobe koja ljubi. Kad izostane ljubav, čovjek postaje umoran. Kao što je nedostatak ljubavi uzrok umora, srce ispunjeno ljubavlju odmara čovjeka. Kad je čovjek ljubljen i kad ljubi, život postaje lakši i ljepši, a križevi dobivaju svoj smisao. Ljubav nadvladava sve umore. Zato je važno moliti za ljubav i dopuštati ljubavi da se nastani u srcu.

Nema odmora ako je duša opterećena teretima i ranama iz prošlosti. Stoga praštanje donosi odmor. Gospa nas, također, poučava da priroda djeluje terapeutski i donosi odmor: „Iskoristite vrijeme odmora i dajte vašoj duši i vašim očima odmor u Bogu. Pronađite u prirodi mir i otkrit ćete Boga Stvoritelja kome ćete moći zahvaljivati za sva stvorena, i tada ćete u vašem srcu naći radost.“ (25. 7. 2001.)

Bez obzira na formu odmora, nameće nam se slika vlastita života. U kojem god stanju mi bili, naše srce kuca. Ono ne odmara, jer nas drži uz bilo života, drži nas uz onoga koji ga je pokrenuo i koji nam je „udahnuo dušu“. Jasno je da ga i na odmoru ne smijemo prezreti i zaboraviti, jer Bog je naše Srce.

Za život nam treba voda. Prispodobimo je stoga duhovnom životu. U njemu je molitva kao voda, ona nužnost koja nas snaži, čuva i usmjerava. U zadnjoj poruci Gospa nas poziva: „Molitva je, dječice, srce vjere i nada u vječni život. Zato, molite srcem dok vaše srce ne pjeva sa zahvalnošću Bogu Stvoritelju koji vam je dao život.“ (25. 7. 2017.)

Treba nam i hrana. Bez kruha bismo umrli. Tako je i u duhovnom životu. Bez Boga bismo izginuli, pa makar desetljećima živi još putovali prema svome završetku. Valja nam, stoga, euharistijski kruh lomiti i blagovati, kroz sakramente se jačati.

Nema pravoga odmora bez Boga. Sve reklame i ponude koje nude lažnu sreću valja pametno analizirati i onda uvjerljivo zaključiti: „Samo je u Bogu mir, dušo moja, samo je u njemu spasenje!“ (Ps 62,6)

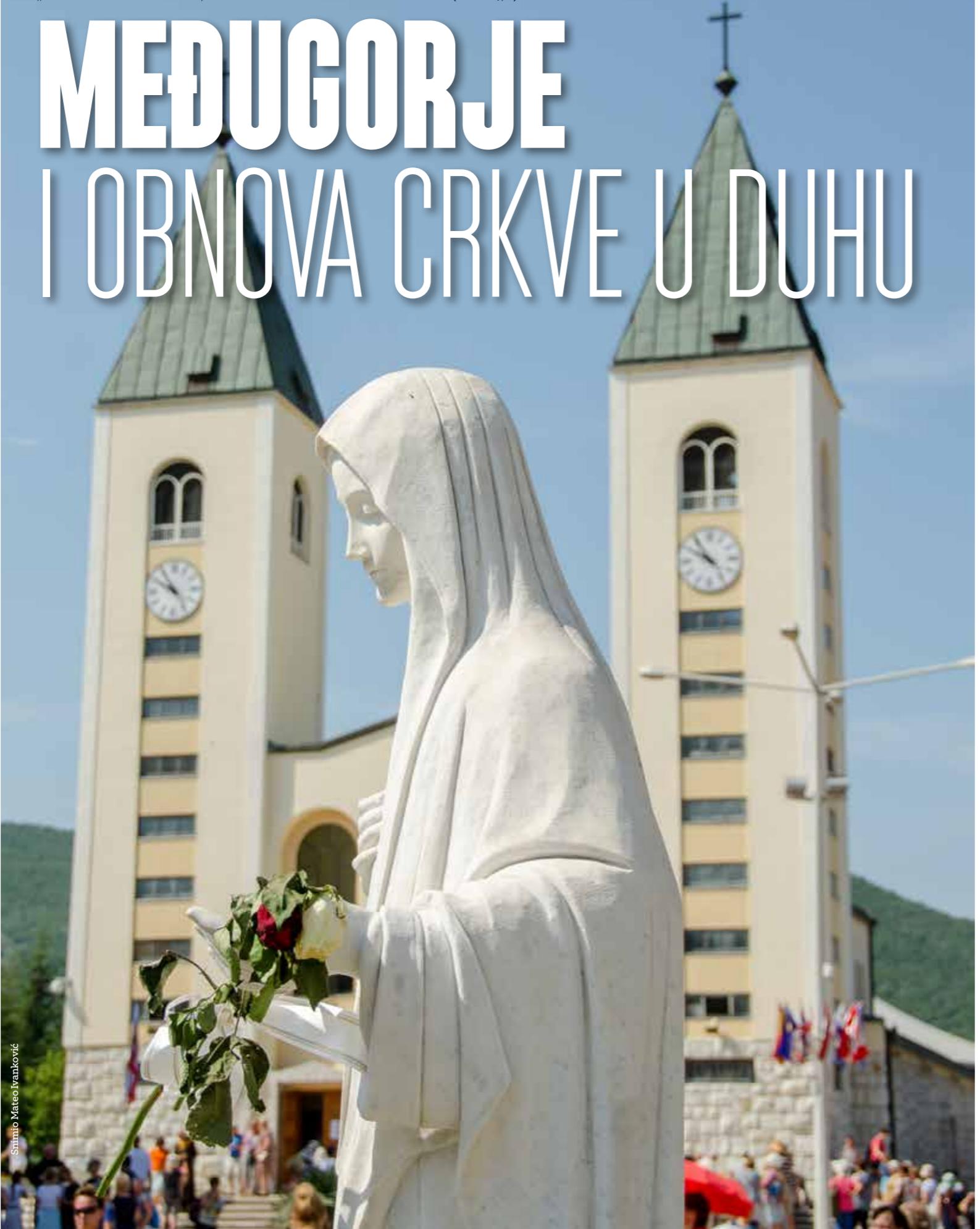
Samo je u Bogu i s Bogom moguć istinski i pravi odmor!

OVE GODINE POKRET OBNOVE U DUHU, TZY. KARIZMATSKA OBNOVA U KATOLIČKOJ CRKVI SLAVI SVOJU PEDESETU OBLJETNICU. Tim je povodom na svetkovinu Duhova Papa pozvao članove pokreta obnove u Duhu u Katoličkoj Crkvi u Rim, na Trg svetoga Petra, kako bi svećano obilježili 50. obljetnicu novoga proclaimsaja Duha u Crkvi. Bez okolišanja se može reći da je upravo ta obnova, nastala u Crkvi 1967., na tragu onoga što je veliki teolog Karl Rahner rekao šezdesetih godina, nakon Sabora, kako će vjernik sutrašnjice biti mister, onaj koji ima iskustvo Boga, koji je nešto iskusio ili će vjernika nestati. Mislio je, istinskih, osvjedočenih vjernika, ne tradicionalnih.

Nakon Sabora sam se Rahner žalio na smjer 'obnove' u Crkvi. Govorio je kako se u Crkvi govori u nedogled o reformama, strukturama i demokraciji u Crkvi, o biskupima, papi, redbenju žena, o pravu- i krovovjerju, u beskrat se raspravlja gleda zadača Crkve, o 'zrelo' kršćanstvu, o odgovornosti vjernika za svijet, dijalogu itd. Teme su to koje i dan-danas uvelike zaokupljaju Crkvu na Zapadu. Sabor je tražio povratak na izvore (resource), molio za nove Duhove, da se u naše vrijeme obnovi ono što bijaše tako značajno u početcima Crkve. Od toga malo ili ništa ne bijaše vidljivo u konkretnom crkvenom životu. Svi oni postulati o kojima bijaše riječ su vrijedni i korisni, treba o njima razmišljati, ne treba stvari gurati pod tepih, ali to nije bitno za Crkvu kao zajednicu vjernika. Zapravo je nakon Sabora uslijedio veliki egzodus iz Crkve, na Zapadu danas redovi izumiru, nema svećeničkih ni redovničkih zvanja, crkve se prenamjenjuju ili se čak pretvaraju u džamije, hotele, luksuzne restorane.

Rahner tvrdi, sve se u završnici zna izrođiti, pusta želja za reformama Crkve, institucija, prerasta u medijsku buku, ne kreće li se prema onomu što ljudi može iznutra pokrenuti, a to je izvorno iskustvo Boga i osobno svjedočenje susreta s Isusom Kristom. Otkriti Boga u sebi, Crkvi, svijetu, urastati u zbilju Duha Svetoga i Gospodina Isusa. Upravo silom i snagom iskustva Duha Svetoga oslobođiti se robovanja silama svijeta, života, imanentnim utopijama, straha, smrti, beznađa, panike itd. Karizmatska je obnova zacijelo naj-

MEĐUGORJE I OBNOVA CRKVE U DUHU

Snimio Mateo Čavanković

FRA TOMISLAV PERVAN

ljepši duhovni plod i učinak Sabora u svijetu. Rodila se neposredno nakon Sabora, god. 1967. u Katoličkoj Crkvi.

MEĐUGORJE I OBNOVA U DUHU

U samim početcima, ali i danas, mnogi su prigovarali kako je Međugorje djelo karizmatika, s negativnim prizvukom. Osporavatelji i protivnici upirali su perom i prstom u pravilu na fra Tomislava Vlašića koji je početkom svibnja 1981. bio u Rimu na susretu katoličke kraizmatske obnove. Tom prigodom iznio je svoje molitve osobama koje su imale dar proroštva. Naime, već sveti Pavao ističe kako se ne smije 'Duha trnuti niti proročke govor preizirati, nego sve u Duhu provjeravati' (usp. 1 Sol 5,19). Najstariji je to spis Novoga zavjeta. Dobio je ohrabrenje za Crkvu u Hercegovini koja bijaše pocijepana. Poruka bijaše da Gospodin šalje svoju Majku, što je i uslijedilo za nepuna dva mjeseca, ukazanjima Blažene Djevice Marije na Crnici. Proroštva pojedincima, zajednicima ili pak cijeloj Crkvi posve su normalna pojava na molitvenim skupovima obnove u Duhu. Uvijek ih treba provjeravati. Osporavatelji su trajno navodili to kao dokaz da je sve oko Međugorja i vidjelaca djelo toga svećenika koji u to doba uopće nije bio u Međugorju, a i sami župnik u danima prvih ukazanja nije se nalazio u župi, nego je iz nje izbjegao do subote popodne, 27. lipnja. U župi je fra Jozo bario tek kojih osam mjeseci tako da zapravo nije mogao vidioci osobno ni poznavati.

Uzmemo li nutarnji život i djelovanje Crkve, sve je u njoj djelo Duha Svetoga, Posvetitelja. Naime, vjerujemo da je Otac poslao Sina, Sin i Otac šalju Duha Svetoga, dok Sin i Duh šalju Crkvu kao nastavak Kristova djela u svijetu, kako bi Krist Gospodin bio *Svjetlo naroda*. U tome djelu Marija ima, upravo kao i u ranoj Crkvi, majčinsku ulogu. Ako je Marija *Duhom osjenjena*, ako se na nju *spustila Sila Duha Svetoga* (usp. Lk 1,26sl.), kako joj obećaje Andeo za navještaja, postala Hramom i Kovčegom Duha Svetoga, ako se Marija tijekom cijele povijesti Crkve ukazivala i očitovala u *sili Duha Svetoga*, zar bi trebalo biti neobično da je tako i Međugorju? Ukažanja su moguća samo po Duhu i u Duhu Svetome. Marija nastupa uvek proročki, kao kraljica proroka, jer je Duh *govorio po prorocima*.

Prisutnost Duha jamstvo je pravovjera koje plodi praksom, vjerničkim životom, obraćenjem, sakramentalnim životom, svjedočenjem. Davno je, krajem drugoga stoljeća, prvi istinski teolog u Crkvi sv. Irenej Lionski, mučenik, zapisaо kako smo „vjeru primili od Crkve i u Crkvi, kako tu vjeru čuvamo poput dragocjenoga blaga u krajnje vrijednoj posudi. Tu vjeru Duh Sveti trajno pomlađuje, pomlađuje i posudu – Crkvu – koja to blago nosi u sebi“. I na kraju, od njega veoma značajna riječ: „Gdje je Crkva, ondje je Duh Božji, a gdje je Duh Božji, tu je Kristova Crkva i punina svake milosti.“ Punina Duha jest, dakle, u Crkvi Kristovoj.

MEĐUGORJE - KRIST U ŽARIŠTU

Od samih sam početaka neposredni svjedok međugorskog fenomena te mirne duše u svojim poodmaklim danima mogu pred savješću i Bogom tvrditi da je Međugorje najsnažnije evangelizacijsko mjesto u svijetu, najzreliji plod Sabora u našoj Crkvi, ali i šire. Ono je postalo znak i znamen vremena, vidljivi miljokaz putujućem Božjem narodu. Svaki znak vremena ima svoju nutarnju snagu, naboј, poruku koja nadilazi sam znak. Fatima 1917. bijaše znak vremena, tako i početak komunističke revolucije iste godine ili pak pad Bastilje u Parizu, odn. Berlinskoga zida god. 1989.

Gledajući u povijesnoj protežnici, bijahu to izvana maleni dogadaji koji su prerasli u simbole zaokretna, vala koji je zanjihao mnoštva, razvio goleme koncentrične krugove, oslobođio silnu energiju. *Znakovi vremena* takve su naravi da smo kadri u njima prepoznati skrivenu silu koja događaj čini epohalnim, povijesnim. Ti su dogadaji pokrenuli opću svijest i mnoštva, razvili nutarnju energiju i nadanju u cijelom jednom naraštaju, promijenili tijek povijesti. Isus je govorio o *zrnu gorušice*, koje je srušno, ali kad se posije, izraste u veliki grm.

Slično se dade primjeniti i na Međugorje. Ono je *znamen vremena*. U slici zrna koje je posijano, pustilo duboko korijenje i raširilo se po cijelom svijetu te izraslo vremenom u golemo stablo vjere. Međugorje je dalo svoj nemjeriv doprinos urušavanju komunističkoga moloha koji je gutao svoju djecu. Svedoci smo, barem mi stariji, kakva je i kolika panika zahvatila komuniste i partiju te režim kad su

čuli da se u Bijakovićima, odnosno Međugorju nešto neobično zbiva. Što sve nisu poduzeli da *zrno* u zmetku uguše, da nestane?! Nije im uspjelo, kao što to ne bijaše moguće ni u Fatimi, gdje se protubozna, republikanska i masonska vlast digla na noge protiv troje malih pastira, ali ih nisu mogli spriječiti niti ušutkati. Vidioci su u Fatimi kao i ovdje u Bijakovićima bili spremni na žrtvu života za ono što su vidjeli, iskusili. Bijaše to jače od njih, nisu mogli ne govoriti i životom svjedočiti o svojim iskustvima.

Jasno, promatraču s dvoumica-ma može to biti tuđe i neobično, međutim, ni sve prijetnje ni straže, policijski psi i milicijske kontrole nisu mogli zaustaviti sinergiju Neba i Zemlje, Boga i čovjeka, Marije i njezine djece na ovom ispačenom ozemlju. Djece koja su vapila da napokon svane dan slobode stoljećima porobljeni i napačenu narodu koji je sačuvao vjeru u Isusa Krista, podnosi nezapamćene patnje i mučeništva tijekom dugih, mračnih 'zemana' u 'tamnom vilajetu'.

Što je bio Nazaret u Isusovo doba? Tko su bili apostoli? Anonimusi. Isus ih je učinio velikima, znamenitima.

Nakon Uskrsa šalje ih u Galileju. Ukazuje im se, daje analog na Brdu blaženstava, na kome je proglašio novi ustroj svijeta i izrekao svoj ustavotvorni govor. Tu mora početi i njihova misija, svim ljudima, svim narodima, za svu potonju povijest. Sve poučavati, sve obdržavati, sve kršavati, jamčeći svoju prisutnost 'u sve dane': u njima, sakramentima, molitvi, evangelizaciji, do kraja svijeta i dana. Pet puta imamo iz Isusovih usta riječ 'sve' na završetku Matejeva evanđelja.

MEĐUGORJE – EPICENTAR NOVE EVANGELIZACIJE

Slično se zbiva i u Međugorju. Nikakva novina ni novotarija, nego nastavak Kristova djela preko Marije. Ponovno oživjeti, raspiriti zapretani organ Duha Svetoga. Drugi vatikanski sabor ostavio je spise trajne vrijednosti koji odskaču od svega što nam Crkva nudi. Oni su odgovor Duha Svetoga na potrebe Crkve i vremena. Uloga Crkve i apostola, odnosno navjestitelja u njoj najsažetije je izrečena u konstituciji o Crkvi. Izrijekom čitamo: "Ta božanska misija, koju je Krist povjerio Apostolima trajat će do svršetka svijeta (usp. Mt 28,20), budući da je Evandelje, koje oni moraju propovijedati, za Crkvu počelo svega njezina života u svako vrijeme." (LG 20) Istu misao nalazimo kod Pavla u 1 Kor 15,1-2: Evandelje koje je navjestio, a Korinčani prihvatali, temelj je na kome stoe te je ono sredstvo spasenja. Dakle, Radosna vijest – Evandelje temelj našega spasenja. Zašto? Jer je ono eu-angelion, do-

bra, sretna i radosna vijest od vječnoga Boga preko Isusa posredstvom apostola u Duhu Svetome. Jamac je Crkva.

To se već 36 godina odvija iz dana u dan u Međugorju. Nikakav drugi nauk, nikakva strana ili tuđa poruka, nego je sve u duhu i praksi Crkve. Ne vidimo u čemu bi bila prijeporna obnova ili pak karizmatici u Međugorju. Štaviše! U žarištu Krist, kristocentričnost, euharistija, sakrament pomirenja ('ispovjetaonica svijeta'), kupka duše, pobožnost klanjanja Presvetomu, cijela krunica, štovanje križa Gospodinova, od samih početaka, u vremenu kad su se drugdje u Crkvi pokaznice (skupocjene, draguljima urešene monstrance!) pohranjivale u izložbene prostore i vitrine zajedno s ostalim vrijednim i skupocjenim izložcima. Tek se u posljednje vrijeme u cijeloj Crkvi, na poticaje samih papa, uvodi klanjanje Presvetomu. Ono na što pozivaju dokumenti papa i Crkve naišlo je na vrlo plodno tlo u Međugorju. Slobodno možemo postaviti pitanje: U kojem svjetskom svetištu imamo svakodnevno molitveni program kakav se odvija u Međugorju te je već više od trideset godina u praksi? Molitva kao jedini put i način kako stupiti u dodir s Bogom, ophoditi s Isusom Kristom. Po Mariji Kristu!

**Međugorje je znak vremena.
U slici zrna koje je posijano,
pustilo duboko korijenje i
raširilo se po cijelom svijetu te
izraslo vremenom u golemo
stablovjere.**

Pa i tijekom cijele crkvene i kalendarske godine toliko seminara, skupova, stotine svećenika nazoči tјedan dana duhovnim vježbama koje su izrijekom 'uštimane' za svećenike, ili pak festival mladih tјedan dana, u prvim danima kolovoza, kad sunce najžeće peče, kad Hercegovina prži čuveni 'čelopak'. Prema onome što čitamo u medijima, razvratno ponašanje i razularenost raznih 'partijanera' na 'plavom' Jadranu, upotreba opijata i droga poprimila je takve razmjere da su u usporedbi s tim Sodomom i Gomorom 'dječji vrtić'. U Međugorju mladi iz sedamdesetak zemalja, koji dolaze ovamo 'sa sva četiri vjetra', iz svih krajeva našega planeta, kupaju se u vlastitu znoju, kleče pred Presvetim na kamenim kockama, satima. Nije im teško. Tko to ne vidi, ili ne želi vidjeti, ili je slijep pored vlastitih očiju ili pak zasljepljen. Činjenica je da upravo za festivala mladih stotine svećenika ispovijeda pod suncobranima od 0 do 24 sata, jer je pre malo pedesetak postojećih ispovjetaonica. Daleko bi nas odvelo nabranjanje tolikih karitativnih, humanitarnih udruženja te ustanova na području same župe Međugorje, ali i diljem svijeta, koje su nastale kao

duhovski poticaj iz Međugorja. Nije li to proplamsaj Duha Svetoga u našem vremenu?

Karizmatici – autentično katolički – koji imaju iskustvo živoga Boga, koji o Bogu govore, Boga svjedoče po Isusu u Duhu Svetome, otvoreni su prema pojavama kao što su mistička iskustva ili Marijina ukazanja. Nikakva neobičnost što su od samih početaka ovdje prisutni jer je Marija Duhonositeljica – Pneumatofora. Katolički duhovnjaci po tome se razlikuju od protestantskih pentekosta-laca – svojom ljubavlju prema Mariji koja u katoličkoj pobožnosti zauzima istaknuto mjesto. Oni koji imaju iskustvo Duha, vjeruju da Bog i danas djeluje u svijetu, da naš Bog nije nekakav nestvarni, daleki, deistički Bog, nego Bog koji ljubi čovjeka, koji mu dolazi u Isusu Kristu. I po tome je Međugorje katolički 'znak vremena' za cijelu Crkvu.

GOSPA JE (NE)MOĆNA

Foto Dari

Medjugorje je već trideset i šest godina u žarištu crkvene i svjetske javnosti, a Gospa je za službenu Crkvu – slikovito rečeno – još uvijek u čekaonici. Dok to mjesto molitve i obraćenja svake godine pohodi više milijuna hodočasnika, neki još uvijek sve drže nečijom izmišljotinom i varkom, premda ne znaju kazati čijom. Dok diljem svijeta brojni svjedoče o svom čudesnom ozdravljenju, drugi još uvijek čekaju posebno čudo. Iako Gospu u litanijama zazivamo: „Kraljice moćna“, moglo bi se postaviti pitanje: Je li Gospa nemoćna da sumnjivce i skeptike uvjeri u svoju nazočnost? No Međugorje u tome nipošto nije usamljeno.

FRA IVAN
DUGANDŽIĆ

ISTRAŽUJUĆI TEMELJITO SUDBINU GOSPINIH UKAZANJA U 20. STOLJEĆU, JACQUES CABAUD DOŠAO JE DO VRLO ZANIMLJIVA PODATKA DA JE U DEVET OD DESET SLUČAJEVA Mjesni biskup bio protiv ukazanja.

Podsjetivši kako mnogi potekoću vide u tome što se Gospa u prošlom stoljeću ukazivala češće nego tijekom svelike povijesti Crkve prije toga, Cabaud upozorava na razloge: „Samo pri pomisli na ubijanje nerođene djece, jasno nam je da svijetu nikad nije tako bilo potrebno spasenje kao danas... Majka Božja počaćava svoj poziv na molitvu, pokoru i obraćenje... Ako se ona ukazuje i ako ima obraćenja, ne treba dugo tragati za dokazima autentičnosti, jer nema većeg čuda od obraćenja.“ Mnogima to očito nije dovoljno.

Budući da Bog uvijek djeluje u konkretnoj ljudskoj povijesti i s konkretnim ljudima, treba priznati da nije uvijek lako biti siguran u njegovo djelovanje. Crkva je stoga za prepoznavanje tog izvanrednog Božjeg djelovanja s vremenom razvila čitav niz kriterija koji su dijelom odveć apstraktni i stvarnom životu strani, da ni oni nisu dovoljni da se posve uklone sve nejasnoće vezane uz neko ukazanje. S puno osjećaja za tu osjetljivu stvarnost, J. Cabaud kaže: „Kao da postoji savršena simetrija između razloga za prihvatanje i motiva za sumnje. Utog na vagi koji priteže na jednu ili na drugu stranu naše je srce. Pitanje se uvijek rješava prema našim vlastitim prioritetima... Blago čovjeku čije se sklonosti slažu s voljom Božjom.“

IZVORI I LOGIKA OTPORA

U uvodnom dijelu svoje knjige na njemačkom prijevodu „Erscheint Maria heute?“ (2016.) on podsjeća da naša sloboda igra važnu ulogu u prosuđivanju neobičnih pojava, jer u susretu s tim pojavama vjernik mora zauzeti pozitivan ili negativan stav koji može ovisiti o njegovim vrlo subjektivnim razlozima. „Odbacivanje često može značiti da se ne želimo odrediti. A razum je jako domišljat, ako treba naći razloge protiv autentičnosti ukazanja koja još nisu potvrđena tradicijom. Na temelju vlastita iskustva tvrdim da je neodlučni pojedinac, sve ako bi djelovao u dobroj vjeri, spremjan uteći se sofističkim razlozima, a da nije ni svjestan njihove iracionalnosti. Jer sumnjičavost tu ustvari ide ispred argumenata koji bi trebali opravdati sumnju, koja je bila bezrazložna; a to opet treba prikriti, i to nevjerojatnim domišljanjem razloga.“

Višestoljetno iskustvo Crkve s nadnaravnim pojavama, koje su nalazile odjeka u zdravoj vjeri i pobožnosti jednostavnog kršćanskog puka, sažeto je u kratku rečenicu: *Vox populi vox Dei* („Glas naroda glas je Božji“). Da je to načelo u prošlom stoljeću bilo uzimano ozbiljno, mnoga Gospina ukazanja zacijelo bi doživjela posve drukčiju sudbinu. U tom slučaju ne bi se dogodilo da su prvi godina nakon Gospina ukazanja u Fatimi biskup i svećenici govorili narodu kako je „bolje ići u Lurd“, nego se okupljati u Fatimi. Ne bi lisabonski kardinal godinama poslije ukazanja svećenicima zabranjivao da narodu govore o ukazanju. Isto tako ne bi ni Heroldsbach u Njemačkoj (1949.-1952.) tek pola stoljeća nakon Gospina ukazanja, i nakon što su djeca videoći bili izloženi neviđenom pritisku da opovrgnu svoja svjedočanstva, bio proglašen mjestom molitve i hodočasnici dopušteno da ga pohode.

Nadmoć prividne Božje nemoći pred ljudskim otporom i snagu njegove milosti pred ljudskom silom nitko nije

uvjerljivije doživio i jasnije izrazio kao apostol Pavao. Izazvan trajnim osporavanjem od strane neprijatelja svoga evanđelja, koji su ga proglašili slabicem na riječi (usp. 2 Kor 10,10), Pavao se u jednom trenutku pohvalio uzvišenim viđenjima i objavama koje je imao, a o kojima je inače šutio, da bi odmah nadodao: *I da se ne bih uzoholio zbog obilja objava, stavljen mi je trn u tijelo, sotonin poslanik, da me trajno muči da se ne uzoholim.* (2 Kor 12,7)

Pavao priznaje da se teško nosio s tom zagonetnom tjelesnom slabosti, za koju je bio uvjeren da dolazi od Sotone i da predstavlja zaprijeku njegovu uspješnijem navještanju evanđelja, pa je usrdno molio Boga da to od njega ukloni. Umjesto uslišanosti njegove žarke molitve dobio je odgovor: *Dosta ti je moja milost, jer se moja snaga savršeno očituje u slabosti*, na što Pavao zaključuje: *Prema tome, vrlo ču se rado – radije nego da tražim oslobođenje – hvaliti svojim slabostima da se na meni nastani snaga Kristova* (2 Kor 12,9). Nevidljiva Božja milost očituje svoju snagu u i te kako vidljivoj ljudskoj slabosti! Taj paradoks Božjeg djelovanja s ljudima i po ljudima prožima čitavu Pavlovu aktivnost i teologiju.

Naočigled svih tih uvjerljivih plodova Međugorja mjesni biskup je i dalje uvjeren da je sve velika prijevara. Dobro bi bilo da napokon upre prstom u glavnog režisera pa da se prijevara razotkrije. Ovako ta tvrdnja ostavlja gorak okus klevete nedužnih osoba koje prepoznaju Božje djelo i svjedoče za nj.

I Gospa upozorava župu koju je izabrala da je „Sotona toliko jak i svim silama želi da smete moje planove koje sam s vama započela. Vi molite, samo molite i nemojte nijednog trenutka stati. I ja ču moliti svoga Sina da se ostvare svi moji planovi.“ (14. 01. 1985.) I ovdje je sotonskoj moći suprotstavljena snaga milosti koja dolazi po molitvi. Nekoliko mjeseci kasnije Gospa otkriva da kušnje ne moraju biti po sebi nešto negativno, već imaju svoj dublji smisao: „Danas želim reći svima u župi da se molite na poseban način za rasvjetljenje Duhu Svetomu. Od danas župu Bog želi kušati na poseban način da bi je mogao u vjeri učvrstiti.“ (11. 4. 1985.)

Kušnja se ne treba bojati, već ih treba u molitvi izdržati. Umjesto obećanja neke čudesne pomoći, Gospa poziva na molitvu: „Zato prihvate još jednom moj poziv i počnite iznova moliti, dok vam molitva ne postane radost. A onda ćete otkriti da je Bog svemoguć u vašem svagdanjem životu.“ (25. 5. 1992.) Ta poruka nam daje odgovor na pitanje s početka članka, je li Gospa moćna ili nemoćna? Nije moćna u smislu moćnika ovoga svijeta koji brutalnom silom oružja siju smrt, već je moćna u onoj mjeri koliko nađe pravih molitelja, koji su uvjereni u snagu milosti, a koje ona zove svojim svjedocima i apostolima. Može se s pravom postaviti pitanje: Što bi bilo da je Crkva 1981. godine prihvatala njezin poziv na

mir i pomirenje? Još je više na mjestu pitanje: što bi bilo s Crkvom i svijetom da se u ovih trideset šest godina nisu diljem svijeta odazvali milijuni i milijuni molitelja i spremno podržali njezin plan s Međugorjem?

SNAGA BOŽJE STRPLJIVOSTI

Da bi postigao svoj cilj, Bog nikad prethodno ne stvara idealne uvjete niti bira ljude koji bi nekakvim svojim silama obećavali sigurniji uspjeh. Naprotiv, milost djeluje ne samo unatoč slabostima onih koje je Bog izabrao u svoju službu već i protiv svih mogućih otpora. Štoviše, snaga milosti jače dolazi do izražaja što je veća ta slabost i jači otpor. Sve to može samo poslužiti kao dokaz da je Bog doista na djelu. Iako je Pavao bio uvjeren da je u toj njegovoj slabosti na djelu sam Sotona koji želi sprječiti pobjedonosni navještaj evanđelja, Bog ga uvjerava da mu je dosta snaga milosti. Osvrćući se u jednoj drugoj prigodi

na svoje uspjehe, Pavao se neće ustezati reći da je postigao više nego drugi apostoli zajedno, ali ne će propustiti naglasiti: *Ne ja, nego milost Božja u meni.* (1 Kor 15,10)

Svi oni koji su se iskreno i bez računice oslanjali na Boga i djelovanje njegove milosti, bili su često neshvaćeni i izvrgnuti ruglu. To je tridesetih godina prošloga stoljeća iskusila i mlada Francuskinja židovskog porijekla Simone Weil kada je našla svoj put u Kristu i počela javno o tome govoriti. Ona svjedoči kako je, nakon dugog traganja za istinom i smislim života, dok je žarko molila u crkvici Gospe od anđela u Asizu, osjetila neku silu jaču od sebe koja ju je prisilila da prvi put u životu prigne svoje koljeno pred Bogom. Njezino svjedočenje o tome nailazilo je kod mnogih na nerazumijevanje i ruganje, zbog čega je puno trpjela. A to iskustvo sažela je u rečenicu: „Pravednik koji trpi nad zlom, širi svjetlo spasenja. On je vidljiva slika i prilika pravednoga Boga.“

ČINJENIČNO STANJE ILI PLODOVI

MEĐUGORJA

Najstariji kriterij za raspoznavanje ovakvih pojava potječe od samog Isusa koji, upozoravajući na opasnost od lažnih proroka, kaže: *Po njihovim cete ih plodovima prepoznati. Bere li se s trnja grožđe ili s bodlje smokve?*

Tako svako dobro stablo rađa dobrim plodovima, a nevaljalo stablo rađa plodovima zlim (Mt 7,16-17). Tvrditi da duh obraćanja, pokore, posta i molitve, koji se iz Međugorja širi diljem svijeta, nije od Boga već od Sotone, pravi je absurd. To bi značilo da se nepomirljivi Božji protivnik obratio i da zdušno djeluje protiv sebe.

Naočigled svih tih uvjerljivih plodova Međugorja mjesni biskup je i dalje uvjeren da je sve velika prijevara. Dobro bi bilo da napokon upre prstom u glavnog režisera pa da se prijevara razotkrije. Ovakvo ta tvrdnja ostavlja gorak okus klevete nedužnih osoba koje prepoznaju Božje djelo i

Višestoljetno iskustvo Crkve s nadnaravnim pojavama, koje su nalazile odjeka u zdravoj vjeri i pobožnosti jednostavnog kršćanskog puka, sažeto je u kratku rečenicu: *Vox populi vox Dei* („Glas naroda glas je Božji“). Da je to načelo u prošlom stoljeću bilo uzimano ozbiljno, mnoga Gospina ukazanja zacijelo bi doživjela posve drukčiju sudbinu. U tom slučaju ne bi se dogodilo da su prvih godina nakon Gospina ukazanja u Fatimi biskup i svećenici govorili narodu kako je „bolje ići u Lurd“, nego se okupljati u Fatimi. Ne bi lisabonski kardinal godinama poslije ukazanja svećenicima zabranjivao da narodu govore o ukazanju.

svjedoče za nj. I dok mnogi biskupi i svećenici, polazeći od tog negativnog stava, još uvijek misle da je rješenje u čekanju rezultata daljnje ispitivanja fenomena, drugima je dosta to što vide, da bi se uključili u ono što može biti samo od Boga.

Opće je poznato da je sveti papa Ivan Pavao II. bio osobno uvjeren u autentičnost Međugorja i mnoge ohrabrvao da tamо hodočaste. Posebno je cijenio činjenicu da je Međugorje postalo isповjedaonica svijeta i priznao da bi i sam tamо ispovijedao vjernike, kad ne bi bio Papa.

Opće je poznato da je sveti papa Ivan Pavao II. bio osobno uvjeren u autentičnost Međugorja i mnoge ohrabrvao da tamо hodočaste. Posebno je cijenio činjenicu da je Međugorje postalo isповjedaonica svijeta i priznao da bi i sam tamо ispovijedao vjernike, kad ne bi bio Papa.

OD GLAVE U SRCE

Molitva je čin cijelog čovjeka. Tiče se tijela i duše. Izražava se i tjelesnim i duševnim sposobnostima. Na sudjelovanje u molitvi pozvan je razum koji stvara misli i slike, ali i usta koja izgovaraju riječi, ruke koje se otvaraju u zahvaljivanje i predanje i sklapaju u žarku prošnju, ali i noge koje umiju klečati i ustati, hodati i uspravno stajati, a i sva osjetila, kako gledanje i slušanje, tako i dodir, okus i miris.

FRA MARINKO
ŠAKOTA

**CILJ JE RASTA U
MOLITVI SRCEM
BOG „DRAGA
DJECO, RASTITE IZ
DANA U DAN PO
MOLITVI SVE VIŠE
PREMA BOGU.“ (25.
9.1987) A PREMA
BOGU SE RASTE
SILASKOM U DUBINE
VLASTITA SRCA. TO
JE PRAVI SMJER
PREMA SUSRETU
BOGOM.**

**NEKI LJUDI, MEĐUTIM, U MOLITVI OSTAJU SAMO
NA JEDNOJ RAZINI – NAJČEŠĆE U 'GLAVI'.** Razum je Božji dar i kao takav je važan čimbenik u molitvi, no razumom je aktivna samo misaona djelatnost koja provodi misli, sjećanja i sudove, kojom analiziramo stvarnost i stvaramo predodžbe o Bogu, o sebi i o drugima. Molitva je na toj razini ispravna, no time nisu iscrpljene sve čovjekove sposobnosti, jer postoje još neke razine svijesti, mnogo dublje od razine na kojoj se nalazimo kada molimo samo 'glavom'.

„Kada sanja, čovjek misli da je to jedina razina svijesti koja postoji. U snu čovjek leti, prolazi kroz zidove, u isto je vrijeme na raznim mjestima, itd. Dok god čovjek sanja, uvjeren je da je to jedina razina stvarnosti. Tek kada se probudi, ustanavljuje da je sanjao i da postoji još jedna razina svijesti, tj. razina dnevne svijesti. Na toj razini smo mi sada tu, čitamo, pišemo, radimo, mislimo, planiramo itd. Međutim, tko misli da je ta razina jedina, upada u istu zabluđu kao i onaj tko je za vrijeme sna uvjeren da je razina sna jedina moguća razina. Pored, odnosno ispod dnevne razine svijesti ili Ja-svijesti postoje i druge razine, među kojima i ona što je želimo nazvati razinom mističnog iskustva.“ (fra Mladen Herceg)

Molitvu koja obuhvaća cijelog čovjeka naziva se *molitvom srcem*. Ostvaruje se rastom. U molitvi srcem važni su izvanjski čini, ali njihovo izvršenje – pa bilo ne znam kako korektno – nije krajnji cilj. Usmjereno je prema nutrini mnogo je važnija. Važne su riječi, ali još više šutnja, odnosno slušanje i poniranje u ono na što riječi usmjeravaju.

Primjer molitve u kojoj se ne raste jest farizej koji moli u Hramu: „Farizej se uspravan ovako u sebi molio: 'Bože, hvala ti što nisam kao ostali ljudi: grabežljivci, nepravednici, prelubnici ili – kao ovaj carinik. Postim dvaput u tjednu, dajem desetinu od svega što steknem.'“ (Lk 18,11-12) Iako moli i iako sve čini ispravno, njegova molitva zastala je u njegovoj 'glavi'; njegov pogled ostao je na površini ne dopirući dalje od grijeha drugih ljudi i od vlastitih čina. Na njega se odnosi Božja kritika koju Isus preuzima od Izaje: „Narod me ovaj usnama časti, a srce mu je daleko od mene.“ (Mt 15,8)

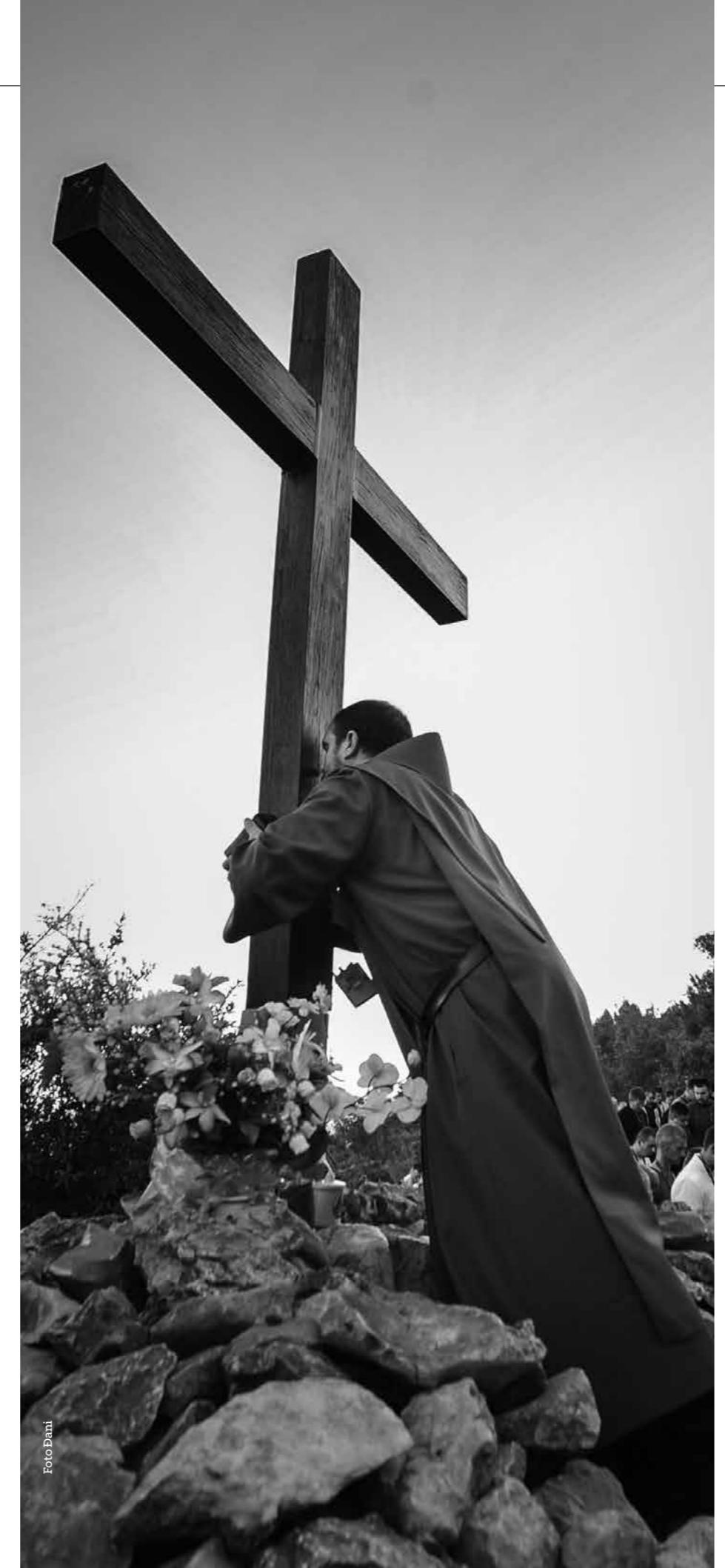

Foto Dani

Primjer je molitve u kojoj se raste carinik. „A carinik, stojeći izdaleka, ne usudi se ni očiju podignuti k nebū, nego se udaraše u prsa govoreći: 'Bože, milostiv budi meni grešniku!'“ (Lk 18,13) Carinik raste u molitvi jer njegov pogled se „ne uzvisuje“, ne luta po površini tražeći tude grijeha niti pohvale zbog vlastitih djela, nego „se ponizuje“, okrećući se prema sebi i spuštajući se u vlastito srce.

Rasti u molitvi – prema molitvi srcem – ne teži prema povećavanju nego prema smanjivanju, ne prema gomiljanju (posebno ne znanja) nego prema sve većem puštanju. Temeljno usmjerenje rasta u molitvi srcem polazi odvajštinje i površnosti prema silasku u nutrinu; od izvanjskog činjenja prema nutarnjem proživljavanju.

Ključni trenutak – hoće li molitva ostati samo izvanjska ili će se dogoditi silazak u dubine vlastita bića – ovisi o otvaranju: „Otvorite vrata srca, dječice, duboko molitvi, molitvi srcem...“ (25. 11. 2013.) Nakon što se srce otvorí, silazak se nastavlja gledanjem: „Pozivam vas, dječice, da duboko pogledate u vaše srce.“ (25. 1. 2002.)

Tek kad iskusimo silazak u dubine vlastita bića, shvaćamo da: „Čovjek samo srcem dobro vidi. Ono bitno, očima je nevidljivo.“ (Antoine de Saint-Exupéry)

Nama je, međutim, lakše ostati na izvanjskom, tj. površnom i poznatom negoli se zaputiti u nutrinu, tj. u dubinu i nepoznato. To nam Gospa govori iz svoga iskušta s nama: „Godinama vas zovem i potičem na duboki duhovni život i jednostavnost, a vi ste tako hladni.“ (25. 12. 1989.)

Jedna je od slika silaska u molitvi srcem more. Morska površina s valovima slika je za nemir, nesigurnost, strah, rastresenost, a to je stanje naše molitve koja ostaje na izvanjskom i površnom. Što je molitva više srcem, to je dublja, i time – slično silasku u dubine mora – u sebi doživljavamo veći mir.

U dubine vlastita bića, a time u molitvu srcem, ne ulazimo svojim snagama. U molitvi srcem ne radi se toliko o vlastitu činjenju koliko o Božjem djelovanju; ne o našem djelovanju na Boga – kako bismo svojim molitvama prisili Boga da promijeni svoju volju – nego o dopuštanju Bogu da djeluje u nama: „Danas vas pozivam na potpuno predanje Bogu... Sve što činite i sve što posjedujete predajte Bogu... Tako vas Bog preko mene može voditi u dubine duhovnog života.“ (25. 7. 1988.)

Molitva je srcem ulazak u svoju sobu (Mt 6,5). To je silazak u „unutarnju odaju u kojoj Bog prebiva u središtu zamka duše“, kako to opisuje Terezija Avilska, u „unutarnju čeliju“, kako je iskusila Katarina Sijenska, odnosno u „najdublje središte duše“ o kojem svjedoči Ivan od Križa.

Cilj je rasta u molitvi srcem Bog. „Draga djeco, rastite iz dana u dan po molitvi sve više prema Bogu.“ (25. 9. 1987.) A prema Bogu se raste silaskom u dubine vlastita srca.

To je pravi smjer prema susretu s Bogom. „Moliti znači spustiti se od razuma u srce i tamo proboraviti pred licem uvijek prisutnog i sveznačućeg Gospodina, koji u tebi stane.“ (Ruski mistik Teofan Samotnik) Tu se susrećemo s Božjom prisutnošću koju je iskusio Augustin: „Kasno sam te užljubio, Ljepoto, tako stara i tako nova. A eto, ti si bio u meni, a ja izvan sebe. Ti si bio sa mnom, a ja nisam bio s tobom.“ Nakon što je iskusila Božju nazročnost, Terezija Avilska piše: „Da sam prije shvatila, kao što shvaćam danas, da u toj malenoj palači moje duše stanuje tako veliki Kralj, ne bih ga bila tako često ostavljala samoga, nego

bih mu se povremeno pridružila, i učinila bih sve što je potrebno da palača bude manje prljava.“

Za razliku od molitve „glavom“, u kojoj je naš razum na djelu, u kojoj smo *mi* aktivni i u kojoj – poput farizeja u Hramu – stvaramo, „farbamo“ stvarnost prema sebi i svojim mislima, u molitvi srcem sve više se prepustamo Božjem djelovanju. Radi se o sve većoj receptivnoj „djelatnosti“ u kojoj je sve naglašenije slušanje i primanje.

**Ključni trenutak – hoće li molitva
ostati samo izvanjska ili će se
dogoditi silazak u dubine vlastita
bića – ovisi o otvaranju: „Otvorite
vrata srca, dječice, duboko molitvi,
molitvi srcem...“ (25. 11. 2013.)
Nakon što se srce otvorí, silazak se
nastavlja gledanjem: „Pozivam vas,
dječice, da duboko pogledate u vaše
srce.“ (25. 1. 2002.)**

Možda će netko pomisliti da se u takvoj molitvi radi o pasivnosti i lijenosći. Naše nečinjenje u molitvi, međutim, nije lijenosć nego sve veće *predanje* Bogu. Sve što činimo služi sve većem vlastitu *nečinjenju*, odnosno sve većem predanju Bogu. Marijino iskustvo o tom govori: „Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!“ (Lk 1,38)

Možda je to razlog zašto nas Kraljica Mira poziva da se otvaramo Bogu kao što se cvijet otvara suncu. Jer cvijet ništa ne čini. Sunce djeluje, a na cvjetu se događa promjena. Možda nas zbog uvježbavanja u sve većem nečinjenju i prepustanju Bogu poziva i na klanjanje. Po kaznica u čijem središtu se Isus nalazi u obliku je sunca. Klanjati se Isusu znači otvarati se suncu koje „izlazi nad zlima i dobrima“ (Mt 5,45).

Najljepši je primjer molitve srcem Marija koja nikad ne ostaje u *glavi*, samo kod svoga mišljenja i zbog toga nastalih nejasnoća (Kako će to biti...? Zašto si nam to učinio?), nego silazi u srce, u dubine svoga bića, i tu se nanovo sreće s onim što joj je rečeno. „Marija u sebi pohranjuvaše sve te događaje i prebirade ih u svome srcu.“ (Lk 2,19) „A majka je njegova brižno čuvala sve ove uspomene u svom srcu.“ (Lk 2,51) Od one koja je događajima pristupala sa svoje strane (svojim mislima i stavovima), Marija postaje ona koja prima riječi s druge strane (Ne boj se, Marijo...). Od one koja govori (svoje)riječi, postaje ona koja sluša riječi (drugih). Mjesto susreta tih riječi, misli i događaja smješteno je sada na dubljoj razini – u Marijinu srcu.

Silazak „iz svoje glave“ u dubine vlastita bića nužan je kako bismo ostavili izvanjsko, nemir i površnost (*stajanje u sinagogama i na raskršćima ulica radi pokazivanja ljudima*), ušli u svoju sobu, zatvorili vrata i susreli se s Bogom koji je u skrovitosti i koji vidi u skrovitosti (Mt 6,5-6). No, te ne znači da se molitva srcem, taj ulazak u svoju sobu, odnosno u dubinu vlastita bića, ne može i ne treba ostvarivati i u sinagogama i na raskršćima ulica, u crkvi, na livadi i u nekoj od soba u obiteljskom domu. Naprotiv!

DAJ MI BOMBON, DAT ĆU TI GRIJEHE

Sakrament isповједи jedan je od osobitih susreta čovjeka s Bogom i samim sobom. Susret je to koji traži malo poniznosti, vlastita samoprijegora i priznanje grijeha. U njemu se uspostavlja izravna linija s nebesima, ali i ljudskom nesavršenošću, slabostima, pomanjkanjem ljubavi i nemogućnošću oprosta. Ispovijed je posebna darovana milost, a premda sve svećenike veže sakramentalna tajna i po cijenu vlastita života, neke isповједи se pamte za cijeli život. Pojedine se pamte zbog susreta s čovjekom licem u lice; neke jer su pokrenule promišljanja o vlastitu odnosu prema sakramentu isповједi; druge potiču na nezaobilaznu svakodnevnu molitvu za one koje je Bog poslao ili će ih tek poslati k meni na isповједi, a neke jer su takve same po sebi.

JEDNA OD TAKVIH DOGODILA SE ZA VRIJEME VI. HODOČAŠĆA OSOBA S INVALIDITETOM U MEĐUGORJU.

Bilo je to posebno milosno vrijeme ne samo za hodočasnike s raznim oblicima invaliditeta i teškoćama u razvoju nego i za samu župu i svetište. Svatko je uložio dio sebe. Neki su davali od svoga suviška, dok su drugi darivali onaj najbolji dio. Zauzvrat su svi dobili kišu Božje milosti i blagoslova. Tih dana imao sam prigodu biti u jednoj od mnogobrojnih isповјedaonica. Redovi su bili uobičajeno dugi. Ljudi su bili strpljivi, iako su čekali sat, dva ili duže. Znam da me samoga čekanje ponekad umori, stvara nervozu i potiče na prigovaranje kako oni s druge strane vrata ne rade svoj posao, ali pred isповјedaonicama u Međugorju, kao da otkupljuje. Neki od čekanja zaborave što su trebali isповјediti, pitati ili tek postanu svjesni koja im je milost darovana, dok drugi propituju savjest čitajući upute iz molitvenika.

U nedjelju redovi su bili uobičajeni. Ljudi su se redali poput zrnaca krunice, a onda je na vrata došao jedan mladić. Imao je nekih dvadesetak godina i teži oblik mentalne retardacije. S njim u pratnji bila je neka gospoda, koju je čvrsto držao za ruku. Kasnije sam doznao da se zove teta Andelka. Poput andela čuvara ona je bila njegova sigurnost i podrška, snaga i povjerenje da će sve biti dobro. Na ulazu u isповјedaonicu gospoda je rekla:

- Oprostite što ulazimo zajedno. On se želi ispovjetati, ali ne želi biti bez mene. Malo ga je strah.

- Nema problema – odgovorio sam – ali mislim da nas dvojica to možemo i sami. Vi stanite pokraj vrata, a ja ću Vas pozvati ukoliko nam ne bude išlo.

Gospoda je izašla, a mladić je sjeo na klupu. Bio je nemiran, stidan i kao da je pokušavao nešto pronaći. Glava mu je bila pogнутa pa mu nisam mogao vidjeti lice, a onda sam ga upitao:

FRA ZVONKO BENKOVIĆ

**TKO NAM TREBA
ŠTO OBEĆATI
KAKO BISMOSAMI
OLAKŠALI SVOJU
DUŠU? STO NAM
TKO TREBA REĆI
KAKO BISMOS
PREPOZNALI KOJEG
LI BLAGOSLOVA
U SUSRETU S
BOGOM U MILOSTI
SAKRAMENTA
ISPOVJEDI? JE LI I
NAMA POTREBNO
NEKO OBEĆANJE,
NEČIJA RUKA ILI
GLAS KOJI ĆE REĆI:
„NE BOJ SE! BIT ĆE
SVE DOBRO.“**

- Kako si?

- Dobro – reče kao iz topa.
- Kako ti je u Međugorju?

- A, vidi! I ti znaš da sam u Međugorju!? – reče kao u nekom čudu.

- Je li ti lijepo?

- Daaaa! – reče i nastavi – Puno mira. Puno ljubavi.

Na trenutak sam zastao. Pitao sam se kako on to samo osjeti? Na koji način proživiljava sve to? Odakle mu poticaj da u dvije neproširene rečenice opiše svoj susret sa svetištem, mirom zbog kojega milijuni dolaze u Međugorje. Možda se u ovim rečenicama može otkriti jedno od tumačenja prvoga blaženstva iz Isusova veličanstvenoga Govora na gori: „Blago siromasima duhom: njihovo je kraljevstvo nebesko!“ (Mt 5,3). Biti siromašan duhom kao da znači biti bogat Bogom, osjetiti ga svakim dijelom svojega bića i na svakome mjestu gdje se moli i traži oproštenje. Onda sam ga upitao:

- Hoćeš li se isповijediti?

- A gdje je teta Andelka? – upita shvativši da je nema.

- Tu je pred vratima. Čeka da mi završimo razgovor – odgovorio sam i pokušao čuti ima li što za isповijed.

- Teta Andelka, gdje si se sakrila? – nastavio je svoju igru riječi.

- Želiš li se ispowijediti?

- Daaa! Teta Andelka, javi se!

- Imaš li što za ispowijediti? Ima li kakvih grijeha ili nešto što ti je teta Andelka savjetovala da bi trebao reći – upitao sam ga. On je automatski odgovorio:

- Daj mi bombon, dat ću ti grijeh!

Zanjemio sam. Tražio sam po džepovima habita imam li kakav bombon, ali ga nisam pronašao. Bilo mi je žao. Htio sam samom sebi prigovoriti zašto baš danas nemam ništa, a onda me je znatiželjno upitao:

- Gdje je bombon?

- Nemam – posramljeno sam odgovorio.

Dao Bog da svaki put ispočetka prepoznamo koju milost i mir vraća molitva svećeničkog odrješenja nakon izrečenih grijeha, pokore i pokajanja; kako slatkoča mira ispunja dušu i vraća samopouzdanje, poput bombona tete Andelke; kako je lijepo vratiti se ponovno u Očev zagrljaj bez obzira koliko bježali od njega.

- Onda nema grijeha – odgovorivši, naglo je ustao i izšao van.

Pred vratima je čekala gospođa Andelka i ispričavala se jer nije imala prigodu prije mladićeva ulaska pojasniti o čemu se radi. Naime, prije polaska iz pansiona u svetište njih su se dvoje dogovorili ukoliko bude dobar i ispovjedi se, za nagradu će dobiti bombon. To je bio njihov dogovor, a ujedno i poticaj da se ispovijedi. Cijelo jutro je bio nemiran. Dan prije dogovorili su se kako će ići na ispovijed jer je tako sam poželio. Gospoda ga je pitala hoće li moći, na što joj je odgovorio: „Ja želim. Trebam samo mir. Mir i snagu“. Iz njegova ponašanja moglo se iščitati da je bio jako uzbudjen i to je potaknulo njegovu nesigurnost, hodanje uokolo i neprestano ispitivanje. Gospoda je Andelka napomenula kako mladić jako voli jesti bombone, koje mu

izbjegavaju davati jer šećer samo pojačava njegovu hiperaktivnost. Dok sam slušao gospodinu ispriku, ponovo se oglasio mladić:

- Teta Andelka, daj bombon?

Ona mu je dala jednu karamelu. Na brzinu ju je odmostao i za tren progutao, a zatim je rekao:

- Sad mogu grijesi.

Ponovo smo se vratili u isповјedaonicu. Prekrižili smo se i mladić je počeo polagano govoriti. Njegove oči su zasjale, a strah je nestao. Ne znam koliko je trajala ispovijed, ali kao da sam uspio dodirnuti vječnost. Mladić je na koncu izšao sam i čvrsto zagrljio gospodu Andelku. Bio je to neponovljiv susret.

Nakon njegove ispovijedi pitao sam se što onda nas zdrave ljude, bez ikakvih mentalnih teškoča prijeći da dodemo na ispovijed? Tko nam treba što obećati kako bismo sami olakšali svoju dušu? Što nam tko treba reći kako bismo prepoznali kojeg li blagoslova u susretu s Bogom u milosti sakramenta ispovijedi? Je li i nama potrebno neko obećanje, nečija ruka ili glas koji će reći: „Ne boj se! Bit će sve dobro.“ Bojimo li se sami sebe, svojeg uprljanoga lica ili smo samo malo nesigurni, poput ovoga mladića?

Možda i nama netko treba obećati bombon i uvjeriti nas da ćemo nakon gorčine grijeha osjetiti slatkoču oprosta. Možda zato bježimo od ispovijedi, odgadamo je do u nedogled. Možda mislimo da će nas Bog kazniti za naše grijehе, da nam ne će oprostiti, jer sami teško praštamo. Ili su nam potrebne neke nove kateheze i nagovori o tome što je to ispovijed? Možda smo zaboravili da je to susret čovjeka sa samim sobom, sakramentalni razgovor sa svećenikom i milosni Božji dar oprosta.

Dao Bog da svaki put ispočetka prepoznamo koju milost i mir vraća molitva svećeničkog odrješenja nakon izrečenih grijeha, pokore i pokajanja; kako slatkoča mira ispunja dušu i vraća samopouzdanje, poput bombona tete Andelke; kako je lijepo vratiti se ponovno u Očev zagrljaj bez obzira koliko bježali od njega.

S. RASTISLAVA RALBOVSKY

OKO 2 200 OSOBA S INVALIDITETOM OKUPILO SE IZ RAZNIH ZEMALJA (HRVATSKA, BOSNA I HERCEGOVINA, SLOVENIJA, SLOVAČKA, POLJSKA, UKRAJINA, LITVA, LATVIJA, RUSIJA, FRANCUSKA, ITALIJA...) NA ŠESTOM MEĐUNARODNOM HODOČAŠĆU ZA OSOBE S POTEŠKOĆAMA U RAZVOJU U MEĐUGORJU OD 15. DO 18. LIPNJA 2017. Među njima je bilo 300 sudionika iz naše ravne Slavonije.

„Terapijska radionica sv. Josipa“ Doma duhovne pomoći hodočašću inače u Međugorje još od 1998. godine, jer od samih početaka crpi ovde snagu za svoje djelovanje.

Snimio Mateo Ivanković

SUDIONICI RADOSTI

Posebnost je ovih međunarodnih susreta velikodušna gesta međugorskih župljana koji, usprkos rastućem broju ovakvih hodočasnika, otvaraju za njih svoja srca, svoje domove i hotele i sva četiri dana pružaju besplatni smještaj i hranu. Domaćini svjedoče kako su ovom gestom i sami obogaćeni na jedan drugi, dublji način.

Ovaj čin besplatne gostoljubivosti ima za našu Slavoniju još dodatni

značaj. Ove godine spominje se, naime, 100-ta obljetnica kako je fra Didak Buntić, poznati hercegovački franjevac, nakon I. svjetskog rata osigurao u Slavoniji i Srijemu prihvat i smještaj za oko 17 000 glađu ugrožene hercegovačke djece. Sada iz Slavonije osobe s poteškoćama u razvoju dolaze u Međugorje, a mještani ovim činom pokazuju zahvalnost Slavoniji za ondašnju gostoljubivost! Dobro činiti, uvijek se isplati!

Program hodočašća prilagođen je osobama s invaliditetom. Predavač na ovome hodočašću bio je fra Ante Vučković, profesor iz Splita, koji je predstavio i večernja misna slavlja tijekom hodočašća. Molitvena i liturgijska slavlja obogatile su zajednice Vjera i Svetlo pod vodstvom s. Rastislave Ralbovsky (pjevanje Zagreb i Vinkovci, oživljavanje evanđelja Osijek, molitvu vjernika Slavonski Brod, prinos darova Županja). Cijelo vrijeme s. Marija Klara Klarić prevodila je na znakovni jezik.

Petak je obilježen molitvom križnog puta na Križevcu ili u dvorani gdje su križni put predvodili članovi udruge Sv. Filip Neri iz Splita s duhovnikom don Jozom Mužićem.

Za vrijeme susreta predstavljena je i knjiga fra Gorana Azinovića i fra Zvonka Benkovića: „Ne lomite napukle trske“ – Život s darovanim teškoćama – što je pobudilo veliko zanimanje.

Susret je završio nedjeljnom župskom misom u 11 sati, koju je predstavio fra Goran Azinović. Župnik fra Marinko Škota zahvalio je župljanima što otvaraju svoja srca i besplatno primaju hodočasnike, te svima koji su sudjelovali u organizaciji – udruzi Susret, zajednicama Vjera i Svetlo iz Slavonije, sestri Rastislavi Ralbovsky, Pauli Tomic iz Majčinog sela i drugima. Tom prigodom sudionik hodočašća, Mislav Matković iz Osijeka, darovao je za župu Međugorje veliku sliku Gospe s djetetom koju je kukićanjem radio 3 godine.

„DA LJUBAV VAŠA SVE VIŠE RASTE!“

„DA LJUBAV VAŠA SVE VIŠE RASTE!“ Ovo geslo Šestog međunarodnog hodočašća za osobe s invaliditetom uistinu se ostvaruje iz godine u godinu. Raste ljubav djece i roditelja koje dovodimo, raste ljubav nas koji im smijemo posluživati, a raste i ljubav međugorskih župljana, jer se broj hodočasnika sve više povećava. Nisu u pitanju neke površne emocije, nego se radi o mnogim naporima i žrtvama koje Bog po Gospu preobrazava u plodove ljubavi i radosti.

Budući da sam dugi niz godina dio ovih susreta, mogu posvjedočiti kako su se ove godine na poseban način povećali plodovi ljubavi i radosti, jer je rastući broj hodočasnika izazvao veće žrtve i veće napore svih koji su bili uključeni u organizaciju ovog susreta. Trebalо je samo smjestiti toliki broj hodočasnika! A k tome i sve ostalo... Hvala Bogu i Gospu na pomoći!

POVEZNICA ISTOKA I ZAPADA

Rijeka hodočasnika, osoba s invaliditetom, krenula je u Međugorje osim iz Hrvatske, BiH i Slovenije, ponajviše iz istočnih zemalja (Slovačka, Česka, Poljska, Ukrajina, Litva, Latvija, Rusija). Tek sad su se uključile Italija i Francuska. Vjerujem da je ovo Božje djelo i da su ove bolesne osobe most između Istoka i Zapada. Papa Ivan Pavao II, sada sveti, zaželio je da Crkva diše obim plućnim krilima: istočnim i zapadnim. To se ovdje na nenametljiv i jednostavan način događa preko ovih malenih, ranjenih, invalidnih osoba. Divan je Bog!

PROCESIJA S PRESVETIM

U četvrtak, na Tijelovo, krenula je procesija s Presvetim kroz Međugorje. Pomisla sam u sebi da će osobe s invaliditetom ostati pred oltarom, a drugi ići kroz mjesto. Međutim svi su se uključili: krenula je nepregledna povorka. Oko mene kolica, osobe na štakama, deformiranih udova... Vidjelo se kako im je stvarno bilo naporno hodati. Zabrinula sam se kako će izdržati, ako procesija ide dugim putem kroz mjesto. Međutim, povorka ide moleći, pjevajući, u šutnji, sabrano, ali radosno. Sve me se to jako dojmilo. Gutala sam suze, postidjevši se pred njima. Mislila sam na Isusa u

Presvetom sakramantu, uvjerenja da je bio radostan što je bio okružen ovakvom pratnjom i u ovakom velikom broju. Govorila sam mu: „Isuse moj, ovakvu pratnju sigurno već dugo nisi imao...“ Sjetih se evandeoskog izvještaja, kako su se oko njega skupljali kljasti, hromi, slijepi... Još danas ta mi je procesija ostala u sjećanju kao najljepša u mom životu.

NEBO NA PODBRDU

Ugodno vrijeme, ne prevruće, koje nam je Bog podario, pogodovalo je da je velika većina hodočasnika mogla ići na Podbrdo. Na podnožju ostaju osobe na kolicima, koje onda nose mladići iz zajednice Cenacolo. Podbrdo je nabijeno nebeskom prisutnošću. Znoj, pomoć drugome, napor penjanja za one koji teško hodaju, to mi se usijeca duboko u srce. I opet prigoda da se postidim pred onima koji uz to još idu bos! Posebno me raduju mladići iz Cenacola koji nose i one lakše i one teže gore Gosi. Za osobe koji iz perspektive kolica mogu jako malo vidjeti, ovo penjanje na brdo – odakle se širi pogled prema gore i u daljinu – to je neizreciv doživljaj! To se zapaža na njihovim licima, ali i na licima njihovih roditelja. Što li je

sve činila Gospa na ovom svom brdu, to znaju samo srca.

BLAGOSLOVLJENE RUKE

Mladići i djevojke zajednice Cenacolo predvodili su u subotu poslije podne u velikoj dvorani pjesme s kretnjama. Rasplesali su čitavu dvoranu. Onda dolazi Markovo svjedočanstvo o dopodnevnom nošenju osoba s invaliditetom na Podbrdo. „Bilo nam je stvarno naporno“, govorio je. „Ruke su nas bolje, znojili smo se. A bilo je puno onih koje smo odnijeli gore. Kad smo se vratili, a ono još jedan, pa još jedan, i još jedan...“ Prekinuli smo ih pljeskom. Onda je potresen dodao: „Ali za nas je to bio lijek. Vi znate tko smo mi bili. Ove ruke su prije krale, činile što nije bilo dobro. Mnogi ljudi su nas zbog toga proklinjali. A sada su ove ruke mogle činiti dobro! Ljudi koji su nas susretali na Podbrdu, oni su nas blagoslovili! Govorili su nam: ‘Svaka vam čast’! Neki su nas čak dodirivali, kao što se dodiruju kipovi svetaca. To je ono što nas je lijčilo, što nam je činilo dobro...“ Markovo svjedočanstvo sve je duboko potreslo. Doživjela sam kako su ovdje prisutne dvije skupine ranjenih ljudi, jedna ranjena bolešću, druga ovisnošću. Ove dvije skupine izvrsno su se složile i nastao je neopisiv doživljaj Neba. Upijali smo u sebe Nebo: ljubav i radost kao plod žrtve za drugoga. To je ono što je i Isus učinio za nas i zato je plod Njegove žrtve Nebo. Djelić tog Neba usjekao se u naša srca i još danas tu živi.

PONOSNI ŠTO SU OVDJE VAŽNI

Osobe s poteškoćama u razvoju nemaju kočnice ljudskog obzira. Osvajaju svojom spontanošću. Zato je bilo toliko milo gledati ih kako rado sudjeluju u bilo kakvom činu: u gestama kod pjesama, u čitanjima, molitvi vjernika, prinosu darova, oživljavanju evanđelja, molitvi krunice, križnog puta... Toliki ponos: Evo i ja nešto mogu! A k tome suze roditelja, koji kroz ovo doživljavaju potvrdu dostojanstva svog djeteta, a i svog vlastitog. Organizatori ovakvih susreta to znaju i zato ih nastoje što više uključiti u sva zbiranja na najveći mogući način. Divno je bilo gledati oko sebe nasmijana lica, jer ovdje su sada oni bili važni!

SVJEDOČANSTVA SUDIONIKA

Senka Koški

prof.rehabilitator, centar „Ivan Štark“, Osijek.

Prije dvije godine bila sam na 4. međunarodnom susretu osoba s invaliditetom u Međugorju i u srcu se rodila želja kako bi bilo lijepo hodočastiti s učenicima centra „Ivan Štark“ u Osijeku, u kojem radim (to je odgojno-obrazovna ustanova za osobe s poteškoćama u razvoju). Gospa je brzo uslušala želju i pozvala nas!

Roditelji su radosno i s velikom željom prihvatali poziv. Ubrzo smo napunili autobus i uz Božju providnost pronašli dobre ljude koji su nam pomogli smanjiti troškove prijevoza. Hvala im!

Domaćini, velikog srca, besplatno su nas smjestili i ugostili. Bog je s razlogom pozvao, svakog ponaosob, i naše putovanje složio kao predivan mozaik, s puno dirljivih detalja. U grupi je bila šarolikost Božjih ovčica, od 10 do 92 godine starosti (mladostil!). Pokretne i nepokretne, umorne, žalosne i iscrpljene, nosio je isti Duh i sve nas je vrlo brzo zahvatila radost zajedništva i slavljenja. Sve je bilo lijepo pripremljeno i organizirano, tako da je svatko od nas mogao osjetiti Riječ za sebe i Božju ljubav.

Uz svečani program u dvorani „Ivana Pavla II“ po prvi put smo se predstavili, a vjerujem da ćemo postati i redoviti sudionici ovog susreta.

Posebno smo sretni i počašćeni što smo baš mi oživjeli evanđelje: „Žetva je velika, a radnika malo...“ Naše ovčice, Isus i apostoli dotakli su srca svih i izmamili pokoju suzu, posebno ponosnih majki. Da je sve bilo tako živo, zahvaljujemo fra Antu Vučkoviću, koji je čitao evanđelje i kao pravi pastir pratio male ovce i apostole.

Naši učenici u kolicima i oni teže pokretni molili su kod Plavog križa, a pokretniji su se penjali na Podbrdo i Križevac. Tijekom uspona na Gospino brdo, mjesto Gospina ukazanja, uz snažnu molitvu i milosti koje smo

osjetili, dogodio se i susret s gospodom iz Švicarske, u Božjoj reziji! Ona je osjetila poticaj da baš preko nas pomogne nekome u potrebi te financijski bude stalna potpora onim najmanjima.

Božje znakove ljubavi prema čovjeku susretali smo na razne načine.

Tako je slika Gospe s malim Isusom, koju je mladić Mislav Matković vrijedno i predano kukičao nekoliko godina, a u srcu žarko želio odnijeti u Međugorje, predana župniku na završnoj misi za zahvalu, i stavljena uz oltar i uz Gospin kip!

Zoran Zadro

koordinator zajednice Vjera i svjetlo Noa, Županja

Međunarodno hodočašće osoba s invaliditetom u Međugorje posebna je priča o ljubavi, zajedništvu i sreći. Nije lako opisati osjećaje koji obuzmu hodočasnike kada dođu na ovaj sveti kamen. Na svakom koraku mir, spokoj, molitva. Treba li čovjeku što više kako bi bar nakratko pobjegao surovoj svakodnevničkoj? Koliko divnih ljudi u tom Međugorju: od osoba koje organiziraju ovaj dogadjaj do velikodušnih domaćina po pansionima. Vjerujte, mi bismo bili zadovoljni i s puno manje u materijalnom obliku, nas hodočasnike fascinira dobrota vas domaćina. Kada vidite čovjeka koji je vlasnik ogromnog hotela kako na parkiralištu pored autobusa kleći na koljenima kako bi zagrio mladića s teškoćama koji je niska rasta, suze same teku, i onda se vrati nada da ovaj svijet još uvijek ima šanse. Nije se Gospa slučajno ukazala među ovim gorjem, među ovim ljudima. Bog je poslao po svojoj Majci poruku svijetu: „Ovdje su dobri ljudi!“

Hvala ti, dobri čovječe s hercegovačkog kamena, što svojom dobrotom pružaš mogućnost i onim najmanjima, najslabijima, najsirošašnjima osjetiti Majčinu ljubav, koja je u tvom kraju očitija nego bilo gdje drugdje.

Marko Udovčić

(osoba s poteškoćama, zajednica Vjera i Svjetlo Noa, Županja)

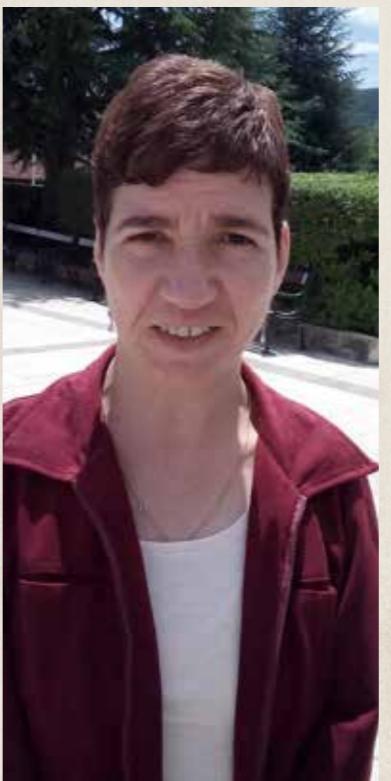
Bilo mi je lijepo u smještaju: imao sam dva kreveta i kupaonicu. I sve je bilo super, misa je bila lijepa i klanjanje je bilo lijepo. Penjao sam se na 'Malo' brdo, tamo smo molili krunicu na puno jezika i to mi se jako sviđalo. Baš se nekako osjećalo zajedništvo i baš je bilo svećano. Ovom bih prilikom zahvalio domaćinima i organizatorima jer je sve bilo super. Posebno sam sretan što sam prinosio križ na misi u nedjelju i ta mi je misa bila najljepša. Ma sve je bilo super!

Anita Tamburović

Makarska

Sudjelovala sam par puta na Međunarodnom susretu osoba s invaliditetom. Za mene je to uvijek velika radost i ispunjenje. Radost zbog susreta s osobama s invaliditetom, koje mogu bar tom prilikom vidjeti i družiti se s njima. Stjecanje novih poznanstava... Doživljavam veliku ljubav domaćina koji nam besplatno daju smještaj i hranu i na usluzi su nam. Promatram veliko zajedništvo i radost sudionika na radionicama, posebno kad se pjeva i pleše. Naravno, da ne zaboravim duhovnu dimenziju tih susreta, Majka je ta koja nas okuplja i zagovara kod svoga Sina. Uvijek iznova dobijem poticaj i snagu da svojim životom svjedočim Božju ljubav. Govori mi da je On sa mnom, da je moj križ blagoslov i dragocjen u Božjim očima i poziva me da svoje patnje sjedinjujem s Isusovim patnjama za spas duša. Tako osnažena koračam s Njim prema svome cilju, vječnosti.

Hvala Gosi na prilici da pomognemo onima kojima je to potrebno

Subota 17.6. bio je poseban dan za našu bratovštinu Polje života u Međugorju. U sklopu 6. međunarodnog hodočašća za osobe s invaliditetom imali smo priliku pomoći svima koji se sami nisu mogli popeti na Brdo ukazanja i tako sudjelovati na molitvi krunice kod Gospina kipa. Gotovo cijela bratovština pojačana s dečkima iz Uglijana cijelo je prijepodne bila na usluzi svima onima koji su možda i prvi put imali priliku doći do tako voljene Gospo i predati joj svoje molitve, nakane i želje. Te trenutke pune emocija teško je opisati riječima, svaki osmijeh i svaka suza dovoljno su govorili sami za sebe. Bilo je trenutaka kada ni sami nismo znali otkuda nam snaga za odnijeti još jednu osobu, ali praćeni molitvom osobe koju smo nosili i sami smo zaboravili na umor i dobili snagu za još jedan uspon do naše Majke Kraljice Mira. Na kraju možemo zahvaliti Gosi na ovom iskustvu i prilici da pomognemo onima kojima je to potrebno, da još jednom kao zajednica Cenacolo možemo drugima posvjedočiti i prenijeti karizmu Majke Elvire i onoga što od nje imamo priliku naučiti. Hvala župi Međugorje i župniku fra Marinku Šakoti što nam je i ove godine dao priliku biti dio ovog hodočašća. Cenacolo Međugorje

Vilma Lazaneo i hodočasnici

Dragi naši! Hvaljen Isus i Marija!

Evo da vam se javimo i još jednom zahvalimo na ugodnom boravku u Međugorju! Već par godina iz naše župe sv. Ivana Krstitelja iz Postira s otoka Braća sudjelujemo na hodočašću osoba s posebnim potrebama u Međugorju. Ove godine bilo nas je 19. Svaka godina bude na neki način posebna... Bog preko vas župljana i duhovnika zbilja čini velike stvari.

Bila je tu djevojka s autizmom i epilepsijom o kojoj smo posebno trebali brinuti, zatim dječak od 7 godina koji je na nivou djeteta možda od 4-5 godina i tek je počeo govoriti sa 4 godine. **Moram napomenuti da je nakon prvog dolaska u Međugorje prije tri godine počeo razgovjetnije izgovarati riječi.** Zatim su tu bile dvije djevojke s poteškoćama u razvoju (jedna nije ni uspjela naučiti čitati), zatim jedna u kolicima, jedna djevojka koja je imala 4 puta operiranu kičmu i karcinom dojke, jedno dijete s operacijom zločudnog tumora na mozgu, to su oni teži, i još poneki lakši slučajevi. Nažalost problem bolesti i invalidnosti kod većine prati i teža materijalna situacija u obitelji. Tako su dobročinitelji iz župe platili i troškove puta većini naših hodočasnika. Možete zamisliti kako im je bilo doći u Međugorje, biti možda i po prvi put poslužen i ugošćen.... Oduševljenje nisu skrivali. Ovih par dana bilo je zbilja za sve Božji blagoslov!

Svećenicima, duhovniku, domaćinima, svoj posluzi, svima koji su na bilo koji način učinili da nam ovi dani budu ovako lijepi veliko HVALA od srca! Pozdrav s mora!

P.S. Bogu hvala, evo ove godine su i na moru (i u našem mjestu) pokrenuli akciju poput vaše: besplatni smještaj za osobe s invaliditetom! Bogu hvala!

Joško Sladović

Sluga bezvrijedni, Korčula

Hvaljen Isus i Marija! Kratko o mom iskustvu. Iskreno govoreći, niti malo nije bilo lako prekidati dragocjeni san po nekoliko puta po noći jer je tvoj subrat u potrebi. Žed, kašalj, fiziološke potrebe... Uvijek iznova, novi križić, novi prekid... Nosit potrebite na nosilima Podbrdom do Gospe živa je pokora. No kada uz svu tu muku prisustvuješ priznanju mladića iz Cenacola, odgovorivši na konstataciju jedne gospode koliko je teško ovo što oni rade, upiru se da sigurno donesu ljude do vrha, da je to pravedno, jer da trebaju nadoknaditi ono što su prije upropastivali, sve poprimi drugačiju atmosferu. Dok je takvih stavova savjesti, svijet mora ići na bolje, a takvi daju snagu za ići naprijed. Hvala im na tome!

Tumačenja fra Ante Vučkovića također su dragocjeno iskustvo, bogato opisima, „životodictine“ istine, a i vaš župnik medugorski ne može biti izostavljen. Sve sam većeg uvjerenja da je on baš ‘Gospino dite’, iz njene ispružene ruke poklonjen cijelom Međugorju i svijetu. Također i ostali svećenici lijepo su propovijedali i predvodili krunicu koja mi je bila obnova i duha i tijela.

Slažem se potpuno; u Međugorju Bog šeta i dotiče zemlju, dajući prisutnima istinski život kakvog vrijedi okusiti i osnažiti se za sve buduće životne izazove. Pravi život. Zajedništvo, susretljivost, ljubav... Sada, kada sam se vratio kući, trudim se zadržati žar i duh Gospine škole. U najveću nevolju te stavljam da te očvrsem, osnažim, probudim u tebi milost i milosrđe da probuđeno hodaš sa svim srcem i zahvalnošću u onome što je Kralj Kraljeva od sebe, do krvi, tebi besplatno podario.

Veliko hvala svima, najveća hvala i slava Bogu, a posebna zahvala domaćinima, koji su nam pružili od sebe sve što je bilo potrebno, i više od toga, za neprocjenjivo iskustvo 6. međunarodnog hodočašća u Međugorju.

Miljenko Jurić

iz Muća

Dragi ljudi Bog s vama,

Evo uvatija san malo vrimena da zahvalim na svemu što godinama radite za osobe s invaliditetom i nas volontere koji ih prate (crkva sv.Filip Nerija – Split). Svaki put se iz Međugorja teško vratit starin obvezama jer još u glavi pribiren sve one lipe trenutke provedene sa svojom grupom i svima vama.

Uvik me nešto posebno takne, a ove godine san svatija da se zbog današnjih obveza, tempa i načina života čovik zaboravlja smijat, onako pravo od srca.

Ova 3 dana provedena s prijateljima volontera (iako su bila fizički naporna zbog njegove pa i nošenja potrebitih na Podbrdo), a posebno s osobama s invaliditetom vratila su mi osmijeh na lice, naučila san se ponovo smijat.

Ne znam je li to zbog toliko blagoslova koje san primila noseći ljude Majci na mesto ukazanja ili zbog ljubavi i zahvalnosti koje primate od naših invalida, ali ponovo san se počela smijat.

Od kada san doša doma, dica govore: tata tebi je sve smišno.

Moran ovi put i pohvalit ljude koji su nan pružili smještaj u hotelu Luna, tamo smo se svih skupa osjećali ka da smo doma.

Fala lipi moji hercegovci na svemu i nadan se da se ne ču zaboravit smijat do sljedećeg susreta.

OSTAJTE MI S BOGOM!

Srdačan pozdrav,

Jelena i Mile Mudrovčić

Od srca vam zahvaljujemo za svu ljubav, brigu i pažnju koju ste nam iskazali na Međunarodnom hodočašću osoba s invaliditetom. Sretno, zadovoljno i ispunjeno, puni nove nade i Božje milosti stigli smo u Zagreb. Zahvaljujemo i fra Marinku koji je duša i srce vaše župe, i svih susreta koje nesebično organizira. Veliki pozdrav iz Zagreba,

KAKO TO OBIČNO BIVA, SVAKO MOJE „PUTOVANJE“ POČINJE S PITANJIMA KAKO ĆE TO BITI, HOĆU LI MOĆI, HOĆU LI ZNATI, HOĆU LI IZDRŽATI...

Međutim, svakodnevna molitva i susreti sa živim Bogom u sakramentima „ugasili“ su moj strah. Molitva pred ikonom ‘Pieta’ koja prikazuje mrtvoga Krista skinutog s križa kojeg pridržava andeo, pripremila me za odnos i susret s osobama s invaliditetom i osobama s poteškoćama u razvoju. Prinosila sam svaku osobu pred tu ikonu, organizatore, voditelje, volontere, roditelje, djecu i na kraju sebe. Krište daj da u svakom bolesniku prepoznam tebe. Učini da budem za njih Tvoje srce, Tvoje ruke, Tvoj glas. Ne zaboravi mene grješnika, svrni svoj pogled i na mene.

I krenula sam „iz zemlje otaca svojih i iz zavičaja svoga, u zemlju koju mi On htjede pokazati“ (Dj 7,3). Krenula sam na hodočašće u Međugorje kao volontер za osobe s invaliditetom i osobe s poteškoćama u razvoju. Radost mi je bila postati poslužitelj. Radost mi je bila velika da se Isus poslužio sa mnom u svim trenutcima kada me je trebao.

Jakovu dječaku koji ima Downov sindrom, a koji je bio neumoran u postavljanju pitanja i odgovora.

Elizabeti, djevojci koja je autist, koja kada čuje glazbu, razvuče osmijeh od uha do uha i cijela „žuta dvorana“ je njezina, kao stvorena za ples. Radost mi je bila biti poslužitelj malom Mateju, dječaku starom 6 godina i koji mi je bezbroj puta rekao „ja sam velik“. Stavila sam mu čitavu sebe na raspolažanje, pa i svoje slobodno vrijeme. Otišla sam kod križa moleći se da uskrsne sve ono što je umrlo u nama, sve što je bolesno da isciši. Stajala sam tam i pomislila, a zašto ne bi i ja stala u red i čekala kada će doći trenutak da dotaknem kapljicu koja izlazi iz Kristova bedra. Vrijeme je prolazilo, sve sporije i sporije na onom jakom suncu. Počela sam biti nestreljiva promatrajući hodočasnike kako čekaju i na desetke sekundi da se kapljica pojavi i obršu je maramicom. Počela sam prigovarati sebi da sam na pogrešnom mjestu i u pogrešnom vremenu. I na kraju sam rekla Bogu: A hoće li biti koja kapljica za mene kada dodem red?

I u tim mislima stigao pred križ. Kleknula sam i prekržila se. Ustala sam i popela se na dvije stepenice. Dotaknula sam to čudesno mjesto i kapljica se pojavila odmah, pa još jedna, pa još jedna i odjednom je potekla voda. Moj dlan je bio potpuno mokar. To su vidjeli i drugi hodočasnici pa su prišli i brisali maramicama tu vodu. Zagrlila sam križ, u mislima sam čula ono što je fra Ante propovijedao: „Od kada je kopljem probodeno Kristovo srce, voda je provrila i nikada nije prestala teći... Zaplakala sam... Uspjela sam izdržati 3 sekunde zagrljaja, a onda sam se okrenula i otišla...“

Udaljavajući se od križa molila sam molitvu srca, Isuse Kriste Sine Božji, smiluj se meni grešniku. I više

se nisam pitala: Bože sjećaš li me se, pamtiš li me, misliš li na mene, znaš li za mene, znaš li za mene? U meni je sve zašutjelo. Mir Božji potekao je mojim srcem. Radost, snaga i zahvalnost služenja bili su još više prisutniji u mome srcu.

Hvala Trojedinom Bogu za sve. Za svaki susret. Posebno hvala župniku fra Marinku i župniku.

Hvala svim organizatorima, posebno radosnoj Pauli. Hvala fra Anti i don Jozi. Hvala svima vidljivima i nevidljivima koji su uložili svoje srce da sve bude na slavu Božju. Posebno hvala roditeljima koji su stigli u Međugorje sa svojom djecom i učinili da „ljubav Božja sve više u nama raste“. Hvala braći i sestrama volonterima iz svih zemalja.

I posebno hvala mojim andelima Jakovu, Elizabeti i Mateju koji su mene čuvali davajući sve od sebe kako ne bih odlutala mislima, rječima, djelima i propustima... Kroz njih i njihova srca spoznahu da još ima puno gradiva koje moram proći u Marijinu školi, u Marijinu školi Ljubavi.

Neka sve nas prati i štiti Marijin zagovor. Amen!

Vilma Jelinčić, volontер crkve svetog Filipa Nerija iz Splita

Šesti međunarodni susret osoba s invaliditetom u Međugorju

SRCE MEĐUGORJA

PAULA TOMIĆ

Nije lako napisati jednostavnu reportažu o Šestom međunarodnom hodočašću za osobe s invaliditetom. Razlog je taj što u vezi ovog hodočašća ništa nije bilo jednostavno, a opet sve se odvijalo u savršenoj jednostavnosti vođeno Gospinom ljubavlju koja se utjelovila kroz mnoge ispružene ruke i otvorena srca. Ono što se molitvom i žrtvom pripremilo, obilato je isplaćeno primljenim milostima koje tek sada u svjedočanstvima i hodočasnika i domaćina možemo otkrivati.

Nedavno je jedan karizmatski propovjednik posvjedočio kako je dobio proroštvo koje kaže da se nalazimo na pragu NOVOG DOBA koje će biti obilježeno trima stvarima: poniznošću, zajedništvom i vjerom u čudesu. On sam je ovo svoje proroštvo primijenio na situaciju u Crkvi, dok je meni odmah u srcu odjeknulo kao proroštvo koje će se ostvariti ovdje u Međugorju, i to na poseban način preko Šestog međunarodnog hodočašća za osobe s invaliditetom. Kako i na koji način?

PONIZNOST

Znamo već da se nalazimo u duhovnom ratu. Duh svijeta i duh Zloga na svaki način želi osujetiti i

uništiti Božji plan spasenja i *sva djela koja su plod Božje volje osuđena su na velike muke* (usp. dnevnik s. Faustine §1643). Gospina prisutnost ovdje u Međugorju, po dopuštenju Svetišnjega, ima za cilj da nas svojim riječima i svojim primjerom podučava i vodi u ovom okrušaju protiv najvećeg OHOLICE, LAŠCA i UBOJICE u svemiru. Oružje protiv oholosti je poniznost, protiv laži je istina, a protiv smrti zahvaljivanje i zauzimanje za život. Međugorje i svi mi koji živimo ovdje i radimo za Gospu i s Gospom morat ćemo proći kroz ovo „sito i rešeto“ udara Zloga – tako što ćemo ili otpasti ili rasti u poniznosti, istini i odlukama koje služe životu. Kako bi se Bog proslavio u nam i oko nas, ništa zemaljsko, ništa oholo ne može ostati. Kroz ove dane Hodočašća mogli smo vidjeti i iskusiti kako nas osobe s teškoćama, osobe s invaliditetom uče poniznosti. Prisutnost Isusa koji pati u njihovim bolima, u bolima i žrtvama njihovih obitelji otvara jednu drugu dimenziju duha, dimenziju zahvalnosti koja ostavlja na svemu Božji blagoslov!

ZAJEDNIŠTVO

Zajedništvo i ljubav su sama Božja bit. Isus nas u Evandelju podučava kako je Bog uvijek prisutan gdje su dvojica ili trojica sabrani u njegovo ime. Naš Bog je Bog zajedništva i nalazi se u zajedništvu. Kad pomislim na ovo Hodočašće osoba s invaliditetom, ne mogu se otetu dojmu kako je ovo hodočašće samo plod jednog velikog zajedništva koje je Gospa istkala u svojoj majčinskoj ljubavi. U ovome je prava uloga i misija osoba s teškoćama – one u svojoj slabosti sve nas okupljaju u zajedništvo. Snagu zajedništva činila je otvorenost župnika fra Marinka, časnih sestara, osoblja župnog ureda i informacija, novinara Radio Mira, tehničara i svih ljudi koji rade oko župe, susretljivost

Snimio Mateo Ivanković

i besplatna velikodušnost domaćina i župljana, taksista, sposobnost zapovijedanja gosp. Jasne Vasilj i udruge „Susret“, zatim samih sudionika koji su učestvovali i vodili program, ogromna fizička i zabavljачka pomoć momaka iz zajednice Cenacolo, svjedočanstvo Jakova i udruge „Marijine ruke“, nevidljiva, a tako prisutna pomoć djevojaka iz zajednice Svetlo Marijino... Ono najljepše što sam mogla vidjeti na licima svakoga od njih bila je sreća i zahvalnost što mogu biti od bilo kakve pomoći, što su dio jednog ovako velikog DOBRA! Još uvijek mi srce griju svi vaši osmijesi i susretljivost! U ovim danima hodočašća doista ništa nije bilo nemoguće. Zar to također nije jedan veliki blagoslov?!

VJERA U ČUDESA

Čudesu su se događala. Čudesu tiha, u srcu, u sakramentima, čudesu u tijelu, u ozdravljenjima, čudesu u ljubavi, u smijehu... Čudo u zagrljaju ruske i ukrajinske majke koje je povezalo isto razumijevanje brige za bolesno dijete, čudo iskupljenja bivšeg zatvorenika koji doživi da ga momci iz Cenacola ponesu do kipa Majke na Podbrdu, čudo dosjetljivosti u pravljenju tristotinjak sendviča za večeru ili petstotinjak pizza za nedjeljni ručak. Nadam se da će vam ova priložena svjedočanstva sve to još bolje dočarati! Čudesu su i u odjeku koje je Hodočašće imalo u medijima, u svim dobrim riječima i riječima blagoslova...

BOŽJI BLAGOSLOV

Besplatnost i žrtva, ljubav i služenje donijeli su ovih dana hodočašća župi Međugorje nešto novo. Nešto očima nevidljivo, ali primjetno u srcu. Donijeli su Božji blagoslov koji se mogao tako snažno osjetiti u danima 36. obljetnice Gospina ukazanja kroz sveprisutni mir i ljubav koji su se izlijevali u dušama. Nekada smo poput djece

pa tražimo neki veliki znak Božje i Gospine prisutnosti kako bismo povjerovali, kako bismo se uvjerili i ohrabrili. Ali u ovom nemirnom svijetu, u ovom svijetu sebičnosti, požude, zatvorenosti i nevjere, nije li najveće čudo ne biti dio svijeta, nego imati u srcu GOSPIN MAJČINSKI BLAGOSLOV MIRA! (usp. „Ja sam s vama, dječice, i nosim vam moj majčinski blagoslov mira.“ poruka 25. 6. 2017.) I onda kad ovako gledamo i analiziramo protekle dane, nije li taj Božji i majčinski blagoslov mira najveći znak da ulazimo u jedno NOVO DOBA? Ali ne novo doba u vanjskom svijetu nego u dimenziji srca – jer imati srce ispunjeno mirom, imati srce koje sa zahvalnošću pjeva Bogu, pravi je Božji znak na zemlji.

Snimio Mateo Ivanković

PLODOVI MEĐUGORSKE GOSTOLJUBIVOSTI

DARKO PAVIĆIĆ

U MEĐUGORJE SMO OVE GODINE NA OBLJETNICU UKAZANJA DOŠLI MALO KASNIJE NEGO ŠTO SMO PLANIRALI. Odnosno, premda smo stigli cijelih sat vremena prije svete mise u 19 sati, bilo je nemoguće pronaći parkirno mjesto. A bili smo u dva automobila. Bila nam je namjera doći što bliže crkvi sv. Jakova, jer je u drugom automobilu bio prijatelj koji boluje od multipleskleroze, posve nepokretan i htjeli smo što lakše s njime u invalidskim kolicima doći do crkve. No, parkinga nije bilo nigdje. Zaustavili smo se, ipak, pred jednim hotelom u središtu Međugorja, jer smo ugledali dosta mjesta ispred njega, no bilo je rezervirano za autobus s njihovim gostima, koji samo što nije stigao. Ali, kada su vlasnici hotela vidjeli

da u pratnji imamo i prijatelja u kolicima, ni trenutka nisu razmišljali, nego su na zamolili da se nekako uguramo na kraj parkirališta... I ne samo to! Dok smo sklapali kolica, izlazili iz automobila i vadili stvari, priredili su hladnu limunadu, kavu i kolače i pozvali nas u njihov lijepi i veliki hotel da se okrijepimo. Odnosno, kada smo zahvaljivali i napuštali hotel, molili nas da se nakon mise i večernjeg programa obavezno vratimo na pršut, sir i uštipke...

Prošli su mi tada kroz glavu oni prvi međugorski dani, kada su rijeke hodočasnika stizale u Međugorje sa svih strana, a nije bilo ni hotela, ni restorana, ni kafića. Mještani su tada iz svojih kuća iznosili sve što su imali, od toliko potrebne hladne vode u te vruće dane do vina i raki-

je, grožđa i smokava... Nikome nije ni na kraj pameti bilo da nekome nešto naplati. Ljudi izdaleka pozivali su da noće u njihovim kućama, premda ih prije toga nikada nisu viđeli. Izrasle su iz toga i neke čvrste veze, dobra prijateljstva.

I danas je Međugorje takvo, bez obzira na veliki broj hotela i restaurana. Taj duh zadržalo je baš kao u prvim danima, pa mnogi hodočasnici, kada uspoređuju Međugorje s nekim drugim velikim i poznatim svjetskim svetištima, ističu upravo tu gostoljubivost i otvorenost ljudi u Međugorju, koju nigdje drugdje ne mogu sresti. Osobito se to osjeti u obiteljskim hotelima i pansionima (ili današnjim hotelima koji su iz njih nastali), gdje još uvijek cijele obitelji, s majkom i ocem i djecom,

poslužuju goste kao da su im došli u vlastiti dom.

Međugorčani tako svake godine u svoje domove prime i djecu s posebnim potrebama. Ove je godine ugošćeno, da ne bi bilo zabune, u potpunosti besplatno, oko 2 000 djece, koja su došla na susret u Međugorje, a nakon toga i oko 300 svećenika, koji su sudjelovali na tradicionalnom seminaru za svećenike. Sve to govori o naličju one priče o Međugorju kao mjestu bogaćenja, zgrtanja gomile novca i zaradi koja je na prvome mjestu. Štoviše, sasvim je suprotno, jer se za cijene pansiona u međugorskim hotelima na drugim sličnim ili turističkim mjestima ne može platiti niti samo noćenje.

To je ona prava slika Međugorja, a koju hodočasnici prepoznaju kao da se osjećaju u vlastitom domu. A taj je osjećaj nemoguće odgulumiti ili ga improvizirati. On je nepatvoren i iskren. Njega osjetimo svaki put kada zakoračimo u hotel u kojem uvjek odsjedamo, a u kojem smo kao u vlastitom domu. To je Međugorje i to osjeća svaki hodočasnik koji ga pohodi. To su evandeoski plodovi, koji se iz Međugorja šire na sve strane svijeta i ne mogu ostati skriveni i neprepoznati.

Foto Đani

KATARINA I ANTE CRNJAC

Već treću godinu primamo hodočasnike s poteškoćama u razvoju. Ove godine je to bila grupa od 43 hodočasnika iz Poljske. Najteža nam je bilo prva godina kada su došla jako bolesna djeca, a mi tada i nismo bili osobito vični kako se prema njima ophoditi. Svoj smo dom osobama s poteškoćama u razvoju stavili na raspolažanje ponajviše zbog naše djece. Iskustvo zajedništva s njima je Božji blagoslov za

našu obitelj. Prihvatajući njih, naša djeca, koja uz sve blagoslove rastu zdrava, na ovaj način uče dijeliti s drugima ono što imaju i uče kako među ljudima ne smije biti razlika. Stoga je pitanje tko je u ovom slučaju na dobitku? Dok god oni, odlazeći svojim kućama, odnose komadić Međugorja sa sobom, a nama ostavljaju veliki blagoslov – čini se da smo na dobitku svi. Zato, dok god budu dolazili, naš će dom za njih uvijek biti otvoren.

JASMINKA I KRUNO VASILJ

Ja sam majka osobe s intelektualnim invaliditetom i jedan od organizatora ovog hodočašća, pa se samim tim podrazumijeva da moja obitelj svake godine bude domaćin osobama s poteškoćama. Roditelji i djeca, pa tako moj sin i ja, često smo nailazili na zatvorena vrata. Baš zbog toga im ne otvaramo samo vrata svojih domova nego i svoja srca.

Jedan mi je otac zahvalio na samom početku rekavši da za njegovu zdravu djecu svaki dan ima nešto organizirano, a da je ovo prvi put da ima nešto organizirano i za njegova bolesnog sina. Uistinu se osjećamo presretno, i blagoslovjeni smo milošću primanja i davanja. Često više primimo nego dajemo.

Ove godine imali 58 hodočasnika iz Poljske. S njima ostajemo u kontaktu kroz cijelu godinu i uвijek nas pozivaju da ih posjetimo.

Za djecu s invaliditetom i njihove roditelje često kažu da nose križ, a župljeni Međugorje već 6 godina, poput Šimuna Cirenca pomažu im nositi taj križ.

Ponosna sam na ljudе s kojima živim i na mjesto u kojem odgajam svoju djecu i unučad.

Možda bi ovo trebala biti poruka svima nama, župljanima. Zahvalni smo svima koji su već otvorili svoje domove, a i mi ostali bismo to trebali učiniti.

Razgovor s fr. Leonom Pereirom

OVDJE U MEĐUGORJU BOG PREOBRĀČA SRCA

Volim promatrati hodočasnike u Međugorju i vidjeti radost na njihovim licima. Osobito su mi dragi i zanimljivi oni koji se odluče ovdje i ostati, pomagati našim fratrima, a na dosta načina i nama župljama. Kroz sve ove godine bilo je i podosta svećenika iz različitih zemalja koji bi u našoj župi ostajali po nekoliko mjeseci, pa i godina, stopili se među nas i postali dio naše zajednice. Jedan od njih je i fr. Leon Pereira, svećenik kojega svakodnevno susrećemo u crkvi. U Međugorje je prvi put došao 1991. godine kao 20-godišnji mladić, i od tada do danas Međugorje je njegova ishodišna točka.

Kako su susreti i razgovori s ovim dragim čovjekom uvijek zanimljivi i korisni, pomislila sam kako bi bilo dobro da ga i vi, dragi čitatelji Glasnika mira, kroz ovaj razgovor pobliže upoznate.

SNJEŽANA
ZOVKO

Fr. Leon, molim Vas, predstavite se našim čitateljima.

Ja sam fr. Leon Pereira, dominikanac sam i dolazim iz Engleske. S franjevcima u Međugorju živim i surađujem već dvije godine. Brinem se za hodočasnike engleskog govornog područja. Od svog provincijala dobio sam dopuštenje da mogu ostati u Međugorju onoliko dugo koliko sam ovdje potreban i koliko me međugorski fratri žele.

Je li neuobičajeno da dominikanac živi s franjevcima?

Zapravo i nije. Ova dva reda su kroz povijest uvijek suradivala i bila usko povezana. Volim se našaliti da mi je suživot težak jedino s isusovcima.

Od kuda dolazite?

Rođen sam i odrastao u Singapuru, u koji su iz Indije 30-ih godina prošlog stoljeća u potrazi za poslom došli moji djedovi i bake. Moji su roditelji rođeni u Singapuru, koji je pod snažnim utjecajem Kine. Kako je tamo 85% Kineza i naša je kultura uglavnom kineska. I sam se zbog

načina na koji razmišjam i djelujem osjećam nekako više Kinezom nego Indijcem. Nakon završetka srednje škole i dvoipolgodишnjeg vojnog roka koji sam bio dužan odslužiti, nastavio sam školovanje u Engleskoj gdje sam i ostao živjeti.

Što ste studirali?

Završio sam studij medicine. Kao liječnik sam neko vrijeme radio u jednoj velikoj bolnici u Leedsu. Najprije na odjelu za hitne slučajeve a potom, nakon specijalizacije, na odjelu za plućne bolesti.

BITI OVDJE U
MEĐUGORJU
ZA MENE JE
ISPUNJENJE SVIH
MOJIH POTREBA.
OSJEĆAM KAO
DA JE CIJELO
MOJE ŽIVOTNO
PUTOVANJE BILA
SAMO PRIPREMA ZA
MEĐUGORJE.

Kada ste prvi put čuli za Međugorje?

Za Međugorje sam prvi put čuo još kao dječak 1983. godine, a prvi put sam došao 1991. god.

Moram naglasiti da je nama katolicima u Singapuru Međugorje jako važno. Od 1985. do danas veliki je broj vjernika iz Singapura hodočastio u Međugorje. Većina njih bi na povratku svojim domovima počela moliti krunicu, ići na klanjanje i positići srijedom i petkom. Naš nadbiskup često zna reći: „Međugorje je preobrazilo našu nadbiskupiju.“

Kako ste odlučili biti svećenik?

Za to je odgovorno upravo Međugorje u kojem je posijana klica zvanja. Taj me osjećaj nije napuštan ni za vrijeme služenja vojnoga roka niti poslije za vrijeme studija medicine. Iako sam nakon studija dobio dobar posao u struci, znao sam da to nije ono čime će se u životu baviti. Kako je vrijeme teklo, sazrijevala je i odluka da postanem svećenik. Trebalо se odlučiti kojem redu pristupiti. Ponešto sam znao samo o dijecezanskim svećenicima, no mene su privlačili redovnici. Na studiju sam često susretao članove različitih redovničkih zajednica, no kada sam susreo i bolje upoznao dominikance, odlučio sam da je to zajednica kojoj želim pripadati.

Kako je tekao vaš svećenički put?

Često čujemo: „Mladi su budućnost Crkve.“

Ne. Vi mladi niste budućnost, vi ste njena sadašnjost. Svijet u kojem živate želi vas zastrašiti namećući vam ideju kako je vjera luđačka košulja koja vam ne dopušta izraziti sebe. Naprotiv!

Kakvim vidite Međugorje u vremenima koja su pred nama?

Fra Slavko Barbarić je često govorio: „Prije kraja, mnogi koji su pratili Međugorje posumnjat će i prestat će vjerovati u međugorske događaje.“ Vjerujem da će pročišćenje opet doći, a mi ćemo ponovno otkriti sto je stvarno važno i što je potrebno. Obraćenja poput onih na samom početku ukazanja ponovno će se dogoditi. A nakon toga slijedi velika radost! Drugim riječima, vidim budućnost

U novicijat sam ušao 1998. u Edinburgu, glavnom gradu Škotske. Zatim sam studirao Dominikanske studije u Oxfordu. Nakon što sam se zaredio za svećenika 2004. godine, odlazim na dvije godine studirati u Rim, gdje na Papinskom sveučilištu sv. Tome Akvinskoga (Angelicum) stječem diplomu iz moralne teologije. Nakon povratka sa studija obnašao sam službu sveučilišnog kapelana, priora i župnika u Leicesteru. U vrijeme dok sam živio u Leicestru predavao sam moralnu teologiju u dijecezanskom sjemeništu u Birminghamu i dogmatsku teologiju u Oxfordu. Nekoliko godina sam bio i urednik torch.op.org, službene stranice naše dominikanske zajednice. Nakon službe u Leicesteru premješten sam u London.

Bili ste prilično aktivni i ostvarili zaista puno toga.

Ne vjerujem da sam učinio puno u životu niti sam uvjeren da se ljudski život mjeri po njegovim djelima. Sjetite se kako se usklik „Hosana“ lako promjenio u „Razapnite ga“. Ljudska pohvala meni ne znači ništa. Radije se držim riječi sv. Ivana od Križa: „U predvečerje života bit ćemo suđeni po ljubavi.“

Zvučite poput pjesnika govoreći te riječi...

Poezija i jest tako važna. Poezija, glazba i teologija među najvećim su ljudskim dometima. Jedan od osnivača Sjedinjenih Američkih Država, John Adams, rekao je da je morao biti vojnik i farmer da bi njegov sin mogao biti prodavač, učitelj ili doktor, a kako bi konačno njegov unuk mogao postati umjetnik ili pjesnik. To je krajnji domet naše civilizacije. Biti doktor i nije neka velika stvar. Vjerujte mi, ja to dobro znam. Ali biti Božje dijete i pjesnik, to su već velike stvari.

Sada ste u Međugorju. Je li to napredak ili korak nazad?

Biti ovdje u Međugorju za mene je ispunjenje svih mojih potreba. Osjećam kao da je cijelo moje životno putovanje bila samo priprema za Međugorje. Prvo, ovdje sam doma jer sam ovdje sa svojom Nebeskom majkom. Ona je ta koja me usmjeravala i vodila kroz život. Pod njenim okriljem se osjećam najugodnije i naјsigurnije. Drugo, ja moram moliti, a ovdje to mogu. Ovdje u Međugorju Bog preobraća srca.

Je li se i koliko Međugorje promijenilo od Vašeg prvog dolaska?

Gospa je na početku ukazanja rekla da je ovdje došla jer ovdje puno ljudi vjeruje. Sjećam se baka s rupcima na glavama i krunicom u ruci kako čitave obitelji predvode u crkvu na molitvu. To su moja trajna sjećanja na ono nekadašnje Međugorje. Mi to opet trebamo. Možda se ne trebamo oblačiti poput naših starih baka, ali treba nam isti onaj duh molitve onih koji su u teškim vremenima „iznijeli“ Međugorje kako ne bi postali cinični i depresivni.

Misao za kraj...

„S milošću Božjom sve je moguće.“ (Matej 19:26)

U Goetheovom se *Faustu* Sotona predstavlja riječima: „Ja sam duh koji kaže ne, ne može biti... moj neprijatelj će uvijek biti moj neprijatelj. Moj put je čvrst i nepomičan poput planina.“

No, Isus je Božje DA nama. Gdje Sotona kaže – ne, to ne može biti – Bog, kad ga pozovemo, dode i kaže DA. On govorí Da – našim nadama, Da – životu, Da – oprاشtanju, Da – obraćenju. DA – promjeniti moga neprijatelja u moga brata. I hvala Bogu na tome!

OSMO MEĐUNARODNO HODOČAŠĆE OBITELJI

ROBERT
RUKAVINA

ZAVRŠENO JE OSMO MEĐUNARODNO HODOČAŠĆE OBITELJI NA KOJEM SU SUDJELOVALE OBITELJI IZ INDIJE, FILIPINA, SLOVENIJE, BOSNE I HERCEGOVINE I HRVATSKE.

Sveukupno je na hodočašću bilo oko četiri stotine ljudi, a od toga preko dvije stotine djece. Hodočašće je započelo večernjim molitvenim programom kod crkve u petak, a nastavilo se pobožnošću križnog puta na Križevcu. U subotu u dvorani Ivana Pavla II. hodočasnike je pozdravio i održao nagovor potkrijepljen životnim primjerima, fra Petar Ljubičić.

Ivan Lisak emotivno je svjedočio hodočasnicima o svom životu, te kako se borio kroz život s četvero djece nakon smrti supruge. Ante Čaljušić predstavio je ideju borbe za nerođene preko pokreta 40 dana za život. Vidjelac Jakov Čolo vratio se u mladost i posvjedočio hodočasnicima osjećaje onih prvih dana Gospinih ukazanja koje je imao kao desetogodišnje dijete. Fra Marinko Šakota održao je nagovor na temu uzajamnog poštivanja supružnika u braku, te je predvodio obnovu bračnih zavjeta.

Čitav susret pjesmom je pratilo slavljenički bend molitvene zajednice „Most Božje ljubavi“ iz Mostara. Za dodatno „podizanje atmosfere“ pobrinuo se Luka Balvan.

U nedjelju zadnjega dana hodočašća hodočasnici su na Podbrdu posvetili sebe i svoje obitelji Srcu Isusovu preko Srca Marijina. Povratkom s Podbrda hodočašće je službeno završilo, a hodočasnici su se puni Duha Svetoga, obnovljeni, sretno vratili kućama.

Sada kada pišem ovaj tekst u sitnim noćnim satima, ne nalazim riječi kojim bih dovoljno mogao zahvaliti Bogu i Gospu na primljenim milostima koje smo kao hodočasnici primili.

Svi mi, iako umorni od života, obveza, poslova, odgoja djece, našli smo se na hodočašću koje nije ponudilo odmor i uživanje našem tijelu, već nam je dalo mir i smisao našoj svakodnevnoj žrtvi.

I upravo te suze koje su tekle iz očiju roditelja nisu tekle zbog sažaljenja nad vlastitom sudbinom, teškoćama u životu, već zbog spoznaje i utjehe da je križ života na slavu Božju te na spas obitelji i duša roditelja i djece cijelog svijeta.

Moram zahvaliti svim voditeljima autobusa koji su uložili dodatni napor i vodili hodočasnike bez ikakve naknade, kao i bendu koji je pjesmom uzveličao ovo hodočašće. Također zahvaljujem i Miljenku Mikiju Musi koji se nesebično davao prevodeći hodočasnicima iz drugih zemalja, vlasnicima pansiona koji su nas primili za „kikiriki“ te vlasniku Croatia Busa i Div 4 koji su prevezli hodočasnike ispod svake cijene.

Razmišljam, zašto je Hodočašće obitelji tako uspješno, zašto rod rađa tridesetorostruko, šesdesetorostruko, stostruko? Pa upravo zbog toga što svakome od nas zaduženih za organizaciju ovoga hodočašća talenti nisu ostali zakopani, već upotrijebeni i besplatno uloženi u spas djece i obitelji!

Pitam se, usprkos svemu zlu koje se događa oko nas, ipak, ne živimo li mi u novom biblijskom vremenu gdje Bog i Gospa čine čuda preko „luda ovoga svijeta“ i šire nadu i vjeru u bolje sutra i život vječni?

Ovo hodočašće obitelji novi je pokret za spas čovječanstva koji je pokrenula Kraljica Mira u Međugorju.

Gospo, hvala ti za tvoju ljubav prema nama – tvoja ljubljena dječica!

Molitva

Kako je lijepo biti siguran.

Kako je lijepo biti snažan i uspješan.

Ali kako je teško biti slab i nesiguran.

Kako je teško pogriješiti i biti neuspješan.

Ipak, tihi glas mi šapče da je nježnost nakon slabosti put prema iskrenosti. Šapče mi da je malenost nakon neuspjeha put prema ispunjenosti. Šapče mi da je drhtanje u nesigurnosti put prema povjerenju.

*Gospodine, daruj mi srce
koje će prepoznati Tvoja iznenadenja.
Kad me umjesto u radosti zaskočiš u žalosti,
umjesto u sigurnosti dotakneš u nesigurnosti.*

*Tražim te Gospodine i očekujem na svim raskrižjima,
otvaram oči jer te želim susresti na neočekivanim
mjestima.*

*Gospodine, daruj mi oči ljubavi kako bih prepoznao
Tvoje srce ljubavi.*

fra Stanko Ćosić

Foto Dani

Svečano obilježena 36. obljetnica Gospinih ukazanja u Međugorju

Uz nazočnost brojnih hodočasnika sa svih kontinenata u Međugorju je u nedjelju 25. lipnja 2017. svečano obilježena trideset i šesta obljetnica Gospinih ukazanja.

Osim domaćih hodočasnika iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, u Međugorju su u većim organiziranim skupinama boravili i hodočasnici iz Ekvadora, Kolumbije, Urugvaja, Paname, Gvatemale, Ugande, Španjolske, Slovačke, Slovenije, Italije, Poljske, Francuske, Ukrajine, Češke, Mađarske, Koreje, Libanona, Finske, Belgije, Nizozemske, Brazila, Portugala, Austrije, Njemačke, Švicarske, Hong Konga, SAD-a, Kanade, Irske i Engleske. Osim uobičajenim prometnim sredstvima prijevoza, zamjetljiv broj hodočasnika u Međugorje pristigao je i pješice, kako bi ispunili svoje zavjete i zahvalili za udijeljene milosti. Svećenici su bili na raspolaganju za sakrament ispovijedi već od ranoga jutra. Tijekom dana u župnoj crkvi, na vanjskome oltaru i kapelici klanjanja slavljenja je 21 sveta misa, od toga 7 misa na hrvatskom i 14 na stranim jezicima.

Središnji večernji molitveno-liturgijski program započeo je u 18 sati molitvom krunice i nastavio se svetom misom u 19 sati. Večernju svetu misu na vanjskom oltaru međugorske župne crkve predslavio je fra Damir Pavić, tajnik Provincije Bosne Srebrenе, uz koncelebraciju 191 svećenika. Večernje misno slavlje svojom pjesmom pratio je međugorski zbor Kraljice Mira pod ravnanjem s. Irene Azinović. Na kraju misnoga slavlja pozdrave i riječi zahvale uputio je međugorski župnik fra Marinko Šakota.

Uz nazočnost mnoštva stranih i domaćih novinara, večernji molitveni program izravno je prenosila radiopostaja *Mir-Međugorje*, te mrežna stranica *medjugorje.hr*.

PREPUSTI SE BOGU, PREDAJ SE DUHU Svetom, BUDI SVET, SVE OSTALO JE LUDOŠT!

Snimio Mateo Ivanković

FRA DAMIR PAVIĆ

BOJITE LI SE VI? Ima li straha u vašim srcima promatrujući što se događa oko nas i u cijelom svijetu koji, čini se, srlja u propast? Svuda se širi beznađe i depresija kao da je sve izgubljeno i ništa se ne može učiniti. Ono što je dobro kao da se skrilo i povuklo u četiri zida pred bučnom bujicom zla koje se čini nadmoćnim. Samo nekoliko primjera iz svijeta u kojem živimo:

Ruše se države i predsjednici država te pod izlikom uvođenja demokracije i ljudskih prava dogadaju se u nebo vapijući zločini. Prisjetite se rušenja Iraka i riječi američke državne tajnice nakon što je pobijeno pola milijuna djece: *To je kolateralna šteta koja je vrijedna onoga što smo postigli!* Primjećujemo veliko licemjerje: izgleda da je život jednoga čovjeka u Berlinu, Briselu, Londonu ili New Yorku vrjedniji od tisuća ljudi u Libiji, Egiptu, Jemenu, Siriji ili Iraku?

Namjerno se stvaraju ratovi i sukobi, a onda se navodno traže rješenja kroz još više nasilja i mržnje. Industrija oružja radi bolje nego ikada. Mediji nam uporno i besrazumno lažu skrivajući istinu dok laž pretvaraju u istinu. Djeca se ubijaju u utrobama majki. Više se djeće ubije, nego što ih se rada. To se opravdava i predstavlja kao slobodni izbor žene. Agresivna homoseksualna manjina diljem svijeta, uz potporu vladâ, nameće svoj protu-naravni i protu-božanski način života. Onaj tko se suprotstavi biva progonjen i kažnen. Nadiđena je razina pokvarenosti koja je vladala u Sodomi i Gomori;

U školske programe uvodi se rodna ideologija kako bi se promijenio mentalni sklop kod najranjivijih skupina: djece i mlađih. Ujedinjeni narodi – zajednica svih država svijeta, osnovana da bude na dobrobit svih naroda, postala je instrument u rukama moćnika. Velike svjetske banke, te krvopije Krv Kristove – kako ih naziva sv. Jakov Markijski – uništavaju države i pojedince bacajući ih u dužničko ropsvo. Islamski terorizam prijeti na svakom koraku i više nijedna država nije sigurna. Lagano se uvodi sistem kontrole i nadzora i naš život postaje sličan velikoj pozornici gdje se može pratiti svaki naš pokret;

Masonska sekta, taj vjekovni neprijatelj Kristove Crkve, protiv koje se treba boriti i – po riječima sv. Maksimilijana Kolbea – za njezino obraćenje moliti, preuzela je sve konce i upravlja skoro cijelim svijetom, imajući suluđu želju kako može uništiti čak i samu Crkvu – onu za koju

je Krist rekao da je ni vrata paklena ne će nadvladati! Na terenu je vojska njezinih poslušnika koji se predstavljaju kao: filantropi, aktivisti, borci za ljudska prava, ali zapravo čovjeka uništavaju i čine ga robom niskih strasti;

Taj Sotonski dim, po riječima pape Pavla VI., ušao je i u samu Crkvu šireći po svojim slugama duh modernizma i materijalizma. Crkvi se nanose brojni udarci od kojih ona poput ranjenika krvari kroz brojne rane. Rezultat svega je masovni otpad od vjere: jedni postaju ateistima, drugi se oduševljavaju za islam i istočnačke religije, dok liberalni teolozi unutar same Crkve prodaju laž kako ne postoji ni pakao, ni davao, ni grijeh, i da je čovjekova sloboda bezogranična te kako je čovjek središte svega. Da vam ne nabrajam dalje...

Imamo li razloga bojati se? Nipošto. Sam Isus je najavio brojne kušnje i veliki otpad od vjere koji se ima dogoditi s riječima: *Ali kad Sin Čovječji dođe, hoće li naći vjere na zemlji?* Među-

tim, veliko je pitanje kako odagnati strah i biti vjeran Isusovoj riječi koju smo čuli danas: *Ne bojte ih se dakle* (Mt 10,26).

Što može odagnati strah iz našega srca kako se ne bismo prepustili beznađu i očaju te u svom srcu pomislili da je sve izgubljeno i izgovorili riječi koje u usta bezbožnika stavila prorok Izajia: *Jedimo i pijmo jer sutra nam je mrijeti* (Iz 22,13). Što je potrebno za obnovu Crkve i što se mora dogoditi da kršćani postanu neustrašivi Isusovi svjedoci i borci koji se ničega ne boje?

Pitam sebe i vas: mogu li Crkvu iz krize izvući i učiniti hrabrim svjedocima:

Konferencije, tribine, okrugli stolovi, radne skupine, zasjedanja, mudrovanja teologa, brošure, priručnici, vijeća i programi? Čemu vrijede savršeni pastoralni programi u pojedinim zemljama Zapada kada su crkve prazne i pretvaraju se u luksuzne hotele, džamije, kaficé i šoping-centre? Čuo sam nedavno mišljenje jednoga visokog

crvenog uglednika s ovih naših prostora koji reče kako je najvažnija stvar za stabilnost naše Crkve dobro organizirati, po uzoru na Zapad, župna pastoralna i ekonomski vijeća te kako u tome vidi budućnost! Pomislili s gorkim smiješkom: Crkva u Njemačkoj ima savršeno ustrojena vijeća i odbore, referente i referentice, tajnike i tajnice i sustav naplate crvenog poreza, a crkve zjape prazne i ljudi masovno otpadaju od vjere!?

Dragi vjernici!

Postoji samo jedan koji može obnoviti Kristovu Crkvu. To je *Duh Sveti!* Duh koji je djelovao kroz cijelu povijest i čije djelovanje prepoznajemo na svakoj stranici Svetoga pisma. Osim ako smo slijepi pored vlastitih očiju? Duh Sveti – Božja snaga – koja je vodila slave, nemoćne, neznavne, nepoznate da izvedu velika i čudesna djela. Zašto? *Da se nijedan smrtnik ne bi hvalio pred Bogom,* kako to lijepo veli sv. Pavao u svojoj poslanici (1 Kor 1,29). Pogledajmo samo neke primjere iz Pisma kako Bog po malom čini velike stvari:

- Bog izabire mali izraelski narod za svoj ljubljeni narod;
- Uzima za izbavitelja svoga naroda Mojsija, čovjeka koji je bio u govoru spor, a na jeziku težak (Iz 4,10);
- Za pad zidina Jerihona bila je dovoljna šaćica vojnika, koji su trubeći oko grada u ime Jahvino učinili da se sruše moćne zidine (Još 6);
- Bog izabire Gideona, iz najmanjeg roda malog Manašeovog plemena da izbavi Izrael iz ruke Midjanaca (Suci 6);
- Samson je božanskom snagom, s magarećom celjusti u rukama, sam pobio tisuću Filistejaca (Suci 15,9-20);
- Bog uzima pastire i ratare od ovaca, konja i volova da budu njegovi proroci;
- Od ovaca uzima najmlađeg Jišajeva sina, dječaka Davida, da ga postavi za kralja nad Izraelem (1 Sam 16,1-13);
- Odabire priprstu siromašnu nazaretsku djevojku Mariju da bude Majkom obećanog Spasitelja (Lk 1,26-38);
- Isus izabire neznavne siromašne ribare da proširi svoje evanđelje po cijeloj zemlji (Mk 1,16-20);
- Blažena Djevica Marija, po toj istoj liniji, kroz cijelu povijest svojih ukazanja, odabire uvijek običnu djecu, siromašne pastire, da oni prenesu poruku narodu.

Ovdje dolazimo do Međugorje. Što je Međugorje na velikoj mapi svijeta? Ništa. Da ste prije ovih milosnih događaja pitali nekoga iz Koreje ili Amerike, ne bi vam na karti znali pokazati ni gdje je tadašnja Jugoslavija, a kamoli Bosna i Hercegovina ili Međugorje! Malo zabito i siromašno selo. Kao nekoć Nazaret, ili Guadeloupe, ili La Salette, ili Lurd, ili Fatima, ili Kibehu u Ruandi. Uvijek ista božanska matrica!

Gledajući i nas danas ovdje, možemo se zapitati: Što je šaćica vjernika u odnosu na toliki bezbožni svijet koji nas okružuje? Ništa. Ljudskim očima gledano! Ali Bog želi obnoviti svijet po maloj šaćici onih koji će mu biti vjerni. I ovdje u Međugorju, malom mjestu, Bog želi činiti velike stvari po onima koji žele čuti i prihvati poziv nebeske Kraljice na obraćenje!

Zato nam je tako potreban Duh Sveti. Potrebna nam je Ona koja je zaručnica Duha Svetoga. Poziv Međugorja je poziv zaručnice Duha Svetoga. Poziv da se otvorimo vjetru Duha koji je ovdje zapuhao i koji daje kada hoće, kome hoće i koliko dugo hoće. U hrvatskom jeziku riječ zaručnik/zaručnica označava onoga kojega se drži za ruku, s kojim postoji uzajamna povezanost. Marija je tijekom cijelog svoga života držala ruku Duha Svetoga, svoga Zaručnika. Tu ruku nikada nije puštala i nas također želi poučiti da primimo tu ruku i nikada je ne puštamo – da i mi postanemo zaručnici i zaručnice Duha Svetoga!

Oholi i umišljeni kršćanin ne može shvatiti da Crkvu treba voditi Duh Sveti, a ne ljudska pamet i mudrost. Sjetite se Isusovih riječi koje je rekao svojim učenicima nakon što nisu mogli oslobođiti nekoga opsjednutoga: *Ova vrsta se izgoni jedino molitvom i postom* (Mk 9,29). Ne vrijede li ove Isusove riječi za današnji naraštaj kršćana? Zar naša nemoć da izlječimo svijet koji je opsjednut duhom materijalizma ne nalikuje nemoći apostola da izlječi opsjednutoga? U svojoj umišljenosti mislimo da smo dovoljno napredni i pametni da možemo spasiti Crkvu i svijet? Stoga treba današnja Crkva, kao apostoli nekoć, čuti i razumjeti Isusove riječi koje On ovdje ponovo izgovora po ustima svoje Majke: *Molite srcem! Postite srcem!* Crkvu će spasiti vojska onih koji će moliti i postiti. A pitam vas: Tko može moliti srcem i postiti srcem?

Može onaj koji živi u Isusovom Duhu – Duhu Svetome!

Čini se da današnji čovjek, koji je duboko zaglibio u materijalizam i čiji je trbuš prepun, pored sve raskoši i blagostanja umire od gladi?! Iznijet ću vam primjer brata Klausu (sv. Nikola iz Flüe), švicarskog sveca, koji je po-ruka i opomena današnjem svijetu.

Ovaj svetac je shvatio da pokvarenost na svim ljudskim razinama proizlazi iz ljudske *pohlepe* i da se ljudska pohlepa *izgoni jedino molitvom i postom*. Stoga, započinje moliti i postiti živeći u sićušnoj brvnari u kojoj je jedina ugodnost bila mala peć. Krevet mu nije trebao jer je spavao na podu. Nisu mu trebali ni stol ni pribor jer, po Božjoj milosti, kroz dvadeset godina ništa nije jeo osim posvećenog kruha! Protiv onih koji nisu vjerovali da je takvo što moguće, *Walter Nigg*, jedan nepristrani protestantski autor, lijepo će napisati o bratu Klausu: *U vremenu kada su ljudi punili trbušine hranom do mjere koja je više pristajala životinjama, sakramentalna hrana oslobođila je Božeg izabranika uobičajenog jela*.

Dragi hodočasnici!

Želim svima nama danas kao putokaz staviti na srce jednu svetu ženu, ženu za naše doba, *apostola Duha Svetoga*. To je *Blažena Elena Guerra*, koju je papa Ivan XXIII. nazvao *apostolom Duha Svetoga*. To je prva blaženica koju je proglašio na početku svoga pontifikata 1959. godine.

Ova zanimljiva redovnica se dopisivala s velikim papom Leonom XIII. i potaknula ga da svijet pozove na povratak Duha Svetome. Njezin poziv je bio poziv za nove Duhove u Crkvi. Na njezin poticaj papa Leon XIII. 1897. izdaje encikliku *Divinum Illud Munus*, prekrasnu encikliku o Duhu Svetom i 20. stoljeće započinje zazivajući Duha Svetoga u ime cijele Crkve. Stoga nije u pravu Katolički karizmatski pokret kada ove godine slavi 50. obljetnicu tog pokreta. Ove godine potrebno je slaviti 120. obljetnicu Novih Duhova! Jer, izdavanjem ove enciklike razmahala se nova snaga Duha Svetoga. Puno ranije nego što tvrde razni duhovski pokreti!

Prekrasne su riječi koje ova blaženica piše papi Leonu XIII. u pismu upućenom 17. travnja 1895. godine. Donosim samo neke od njih:

Sveti Oče, svijet je zao, Sotoni duh trijumfira i izopačenom svijetu i u velikom broju duša koje on preotima iz Božjega Srca. U ovoj žalosnoj situaciji

kršćani i ne pomišljaju jednodušno se uteći Onome koji može obnoviti lice zemlje. Obavljuju se brojne devetnice, ali ona Devetnica, koju je na zapovijed samoga Spasitelja obavila Marija zajedno s apostolima, pala je u zaborav!

Propovjednici hvale sve svece i to je dobro, ali čuje li se ikada propovijed na čast Duha Svetoga, jer On je onaj koji oblikuje svece?

Sveti Oče, možete li vi djelovati da se kršćani vrate Duhu Svetome kako bi se Duh Sveti vratio nama i razorio đavolska djela te nam udijelio željniju obnovu lica zemlje?

Kada bismo jednodušno i zajednički, kao onoga dana u dvorani Posljednje večere, uputili molitve prema nebu da izmolimo Duha Svetoga da siđe s neba, koliko bi nam samo blagoslova donijela ovakva molitva? Zar i naša Majka Marija, koja je u te dane bila s apostolima, ne bi bila zajedno sa nama u našoj novoj dvorani Posljednje večere? I zar nam Ona, već unaprijed, ne bi izmolila tolike božanske milosti?

Ova svetica je savršeno shvatila da je polazište obnove Crkve Duh Sveti. Duh Sveti mora ponovno biti otkriven, prepoznat, zazivan i ljubljen. Duh Sveti mora postati aktivni i dinamični princip za cijelu Crkvu. U tom smislu je Elena proročica i znak za naše vrijeme.

Pogledajmo riječi ove svetice u kontekstu Međugorja. Zar Međugorje nije jedna *nova dvorana Posljednje večere*?!? Središte Međugorja su ova crkva i oltar. Kruna duhovnoga programa u Međugorju je uvijek slavlje svete mise! Zar mnogi ne ozdravljaju ovdje upravo za vrijeme svete mise? Uzmite primjer žene Amerikanke koja je u Međugorju nakon primanja svete pričesti ustala iz kolica i od tada redovito sa svojim suprugom dolazi ovdje dovodeći hodočasnike!

Jednom kada shvatimo ljepotu svete mise, kada uđemo u dvoranu Posljednje večere, tek tada uistinu razumijemo što je bitno i koja je najvažnija poruka Međugorja. Tek tada razumijemo da u Međugorju nisu bitni ni vidioci ni ukazanja te je li se Gospa ukazivala jedan dan, deset dana ili trinaest tisuća dana, nego je bitno jesam li se obratio i vratio riječima Svetoga pisma, molitvi, postu, sakramentu isповjedi, a napose slavljenju svete mise?! Kada to shvatimo, shvatili smo tajnu Međugorja.

Tada prestaje svaka znatiželja i iščekivanje: Hoće li Crkva i kada priznati ovo što se ovdje događa? To je posve nevažno.

Dragi hodočasnici!

Međugorje moramo shvatiti ozbiljno. Jer ne možemo drugačije objasniti ono što se ovdje događa, nego kao zahvat neba. Razna ispitivanja su pokazala da su djeca, sada već odrasli ljudi, zdravljiva i od policijaca, i lječnika, i psihijatara i članova raznih komisija koji su ih godinama gledali, štipali, bockali, ispitivali i tjerali da priznaju kako lažu. A oni uporni: *Ubijte nas ako hoćete, ali mi smo vidjeli Gospu!* Kao apostoli nakon Duhova, kada su ih izveli pred Veliko vijeće, išibali i zaprijetili da ne govore više u Ime Isusovo, a oni im odvratili: *Mi doista ne možemo ne govoriti što vidjesmo i čusmo.* (Dj 4,20)

Bitno je spomenuti kako mnogi prigovaraju da u Međugorju ima svega što nije primjereno ovom mjestu: trgovača, lopova, zelenića, onih koji se bogate na račun hodočasnika koji ovdje dolaze. Mogli bismo odgovoriti: Bilo ih je u Jeruzalemu i Rimu, i posvuda gdje je Bog na djelu šalje i Sotona svoju vojsku. Ipak, s tim u vezi možemo reći samo jedno: Jao onima koji se žele bogatiti u Međugorju na račun Božje milosti, a nisu se obratili Bogu. Njihove stolove prepune blaga, kao onoga dana u Hramu, prevrnut će Isus

i udariti ih bićem svoje pravednosti! Jao meni, jao tebi, jao svima nama ako ne prihvaćamo Isusovo evanđelje, nego od svoje duše, od svojega tijela koje je hram Duha Svetoga činimo šipiju razbojničku i prebivalište zloduha, a ne želimo se Gospodinu vratiti unatoč tolikim pozivima neba, unatoč tolikim porukama Majke čiji kipovi plaču krvavim suzama diljem svijeta!

Na što te poziva Međugorje, dragi hodočasniče, kada se vratiš svojoj kući?

Ako želiš pjevati *Magnificat*, najprije moraš prihvati *Fiat*. A *Fiat* – neka bude Gospodine po tvojoj volji – nije nimalo lagan. Zato Gospa posreduje velike milosti da ovdje radosno pjevamo pjesmu *Magnificat*, a onda – kada se s ovog milosnog mjesta vratimo svojim kućama – možemo prihvatići svoj vlastiti *Fiat* i živjeti zemaljsku svakodnevnicu koja je prepuna krijeva, progonstva, udaraca i boli. Marija kao Majka nas želi poučiti da je to put istinskih nasljeđovatelja njezina Sina. Ili kao što reče jedan duhovni pisac: *U naravi je kršćanstva da bude proganjeno!*

Stoga, ne hranimo davla svojim strahom. Nemojmo hraniti vlastitim strahom to ogavno biće koje se odmetnulo od Boga i one koji su mu po grijehu predali svoj život. To je najgore što nam se može dogoditi. O tome govori naš Isus u današnjem evanđelju: *Ne bojte ih se dakle.* Govoreći da se bojimo onoga koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu, Isus nas poziva zapravo na strah Božji: bojati se jedino da ne uvrijedimo Boga i Njegovu ljubav.

Na koncu, podsjetit ću vas na prekrasnu knjigu od Mirjane Soldo-Dragičević koja nosi naslov: *Moje Srce će pobijediti.* To su riječi koje je Gospa izgovorila mnogo puta. Gospine riječi utjehe! One su nam svjetlo i uporište da se ne smijemo ničega bojati, jer pobjeda je naša po Krvi Kristovoj kojom smo spašeni i otkupljeni. Svi oni koji su na Božjoj strani su dio pobjedničke ekipa.

Zato ne dozvolimo da nas davao po grijehu otme iz Božjeg zagrljaja i živimo svoju vjeru koristeći duhovna oružja koja nam Gospa ovdje daje: krunica, ispunjaj, sveta misa, post, Sveti pismo. Više od toga nam ne treba začestit kršćanski život.

Završit ću riječima bl. Elene Guerra, koja kaže: *Prepusti se Bogu, predaj se Duhu Svetom, budi svet, sve ostalo je ludost! Amen.*

FRA GORAN AZINOVIĆ

GODIŠNICA LJUBAVI

LJUBAV SE RAĐA SVAKI DAN, ALI JE SVAKA GODIŠNICA PRILIKA DA SE LJUBAV RODI NEKAKO POSEBNIJE. U ljudskom životu postoje razne godišnjice, dani sjećanja koji se pamte i obilježavaju na različite načine. Neke nas potiču da se prisjetimo trenutaka radosti zbog rođenja, novoga posla, početka prijateljstva ili ljubavi, dok se u drugima sa sjetom prisjećamo tužnih trenutaka, velikih gubitaka, tragedija, poraza i smrti. Ovisno o okolnostima pamtim ih kao vesele ili tužne, a jednak tako posvećujemo im više ili manje pozornosti. Neke nas potiču da se zbližimo s obitelji, prijateljima i radnim kolegama, dok nas drugi više usmjeravaju na nas same. Za pojedine se spremamo danima, uređujemo kuću, spremamo bogat jelovnik i pozivamo prijatelje, a zbog drugih odlazimo iz udobnosti obiteljskog doma na velika putovanja i hodočašća.

Jedna godišnjica koja ljudi može potaknuti da žive svoju kršćansku svetost jest i godišnjica Gospina ukazanja u Međugorju. Ona svake godine poziva ljudе iz cijelog svijeta na svetost, a ponajprije na odricanje, post i zajedništvo u molitvi. Neki se i ne slažu s takvom definicijom i često pitaju: „Zašto još voliš Međugorje i vraćaš se za godišnjicu svake godine?“ Moj odgovor je: „Volim Međugorje zato što ono tako snažno progovara o Božjoj ljubavi i milosrđu. Ono je mjesto koje progovara i bez riječi. Meni je tu lijepo. Svaki put kad dolazim u Međugorje kao da se vraćam kući. Zato ću uvjek iznova dolaziti i veseliti se svakoj narednoj godišnjici kao što sam se radovao i ovoj. Svake godine na novi način ću otkrivati zašto ga volim. Ove godine sam molio Gospu da mi govori o svome Sinu i da mi ispriča kako je učila, kao Majka, Isusa moliti. Dugo sam vremena osluškivao što će mi reći. Molio sam i u zajedništvu s drugim hodočasnima i sam. Osjetio sam kao da me je kroz molitvu pozvala na još veću ljubav prema svome Sinu. Meni je, a vjerujem i milijunima drugih hodočasnika, Međugorje postalo poput zdenca milosrđa. Možda zato ljudi dolazi svake godine iznova piti na njegov izvor. Čudo molitve se pokazuje upravo tu, na rubu zdenca kamo dolazimo tražiti svoju vodu. Tu Krist dolazi u susret svakom ljudskom biću. On nas prvi poziva i moli da najprije njemu damo piti, a zatim postaje izvor vode koja taži svaku našu žđ. Zato osjećam da je Međugorje susretište Božje i naše žđi. Ovdje Bog susreće svoje stvorene, a stvorene susreće svoga Boga. A tko o Bogu čudesnije priča, nego majka Marija. Bog je taj koji je tražio Mariju. Bog je taj koji je osmislio Marijinu ulogu. Ona je Božja miljenica koja priča svojoj djeci. Kao što smo voljeli da nam majka priča dok smo bili mali, sada još više čeznemo za govorom nebeske Majke. Vjerujte mi, nema ništa čudesnije kad majka progovara o svome Sinu koji je beskrajna Ljubav i Milosrđe. Zato molim: Majko, ne prestani nam pričati o Bogu, o tom i našem Isusu, u Međugorju.“

Saimir Mateo Ivanković

MEĐUGORJE JE SUSRETIŠTE ČOVJEKA

Živimo u vremenu kada znanost i tehnologija napreduju velikom brzinom. No, taj progres koji nam pružaju ne može nadoknaditi nutarnju čovjekovu potrebu za mirom niti dovodi do napretka u međuljudskim odnosima. Danas, u vremenu velikog napretka, svjedočimo čitavom nizu sukoba i ratova po cijelom svijetu. O tome je li danas u svijetu u kojem živimo moguć mir, koji je izgleda postao žrtva svačijih interesa, i koje poslanje u ostvarenju mira u svijetu ima Međugorje, razgovarali smo s gospodom Giselle Wilz, zapovjednicom snaga NATO saveza u BiH.

Gospodo Wilz, zahvaljujemo Vam što ste izdvojili vrijeme za ovaj razgovor. Možete li se predstaviti našim čitateljima?

Ja sam Giselle Wilz i generalica sam kopnene vojske SAD-a. Rođena sam u Richardtonu u Sjevernoj Dakoti, gdje sam u studenom 1983. godine i započela svoju vojnu karijeru. Godine 1990. diplomirala sam na državnom sveučilištu Dickinson stekavši zvanje bakalaureata pedagogije, a zvanje magistrice strateških studija stekla sam na Ratnom koledžu KoV-a u SAD-u.

Koju dužnost obnaštate ovdje u BiH?

U BiH sam u službi već dviće godine i vršim dužnost zapovjednice Sjevernoatlantskog saveza koji djeluje ovdje.

Vi ste i prva žena koja je na tako važnoj poziciji?

Da, prva sam žena koja obnaša funkciju zapovjednice snaga NATO saveza za jednu zemlju.

Koje su konkretno Vaše dužnosti i zadaće?

Moja je zadaća pomoći Zajedničkom štabu Oružanih snaga i Ministarstvu sigurnosti BiH u pokušajima da ostvare ciljeve u pogledu reformi obrambenog i sigurnosnog sektora te pomoći vašoj zemlji u približavanju euroatlantskim integracijama. Dalje, moja je obveza ostvariti i bolju suradnju sa Snagama Europske unije (EUFOR) s kojim zajednički radimo na uspostavi stabilnijeg i sigurnijeg okruženja u zemlji te raditi na poštivanju i provođenju Općeg okvirnog sporazuma za mir sklopljenog u Daytonu.

Prvi ste put u Međugorju?

Ne, ovo je moj treći dolazak u Međugorje. U BiH sam došla neposredno uoči posjeta pape Franje Sarajevu. Za Međugorje, i o svemu onome što se ovdje događa, čula sam još davno prije, no nisam ga povezivala s BiH. Kako se tih dana, uoči Papina dolaska u Sarajevo, dosta pisalo i o Gospinim ukazanjima u Međugorju, shvatila sam da je to mjesto tu, blizu, gotovo nadohvat ruke. U Međugorje sam prvi put došla čim su to prilike dopustile. Moj se prvi dolazak ovdje nekako poklopio i s hodočašćem moje rodbine i prijatelja iz SAD-a.

Dakle, nakon Vašeg već trećeg hodočašća u svetište Kraljice Mira zasigurno imate i određenu predodžbu o ovome mjestu?

Hodočastila sam u mnoga marijanska svetišta diljem svijeta i svugdje sam se osjećala lijepo. No, za razliku od Međugorja, teško mi je bilo uspostaviti prisnost s tim mjestima. Je li tomu razlog što su se ukazanja u tim mjestima događala u vremenu koje je već davno iza nas ili je posrijedi nešto drugo – ne znam. Sve ono što se u Međugorju događa, događa se u vremenu u kojem jesam, događa se sada, i to je određena posebnost ovoga mjeseta. Imati prigodu sjeti s onima koji Gospu vide, razgovarati s njima o njihovim iskustvima, a to su ljudi mojih godina, moji vršnjaci, je neprocjenjivo iskustvo. Stvari nakon tih susreta i razgovora postaju manje imaginarne, a više opipljive, premda, za nas koji vjerujemo, opipljivo i ne bi trebalo biti nužno.

Svijet je danas postao jedan veliki krizni prostor i gotovo se nalazi na rubu globalnog sukoba. Smanjivanje napetosti, osiguranje mira i stabilnosti trebali bi svima biti prioritet.

Da, svima je, bez obzira gdje živimo i odakle dolazimo, zajedničko jedno, a to je mir. To je i osnovni preduvjet za napredak čovječanstva.

Ja sam uvek vjerovala da nas, bez obzira koje smo vjere, odakle dolazimo, koje nam je boje koža, puno toga više povezuje, nego što nas dijeli. Čovjek je biće komunikacije i dijaloga. Svima nam je potrebno susretati se i razgovarati s onima koji drugačije misle od nas. Najprije trebamo razgovarati o stvarima koje su nam zajedničke da bismo onda lakše pomirili one različitosti koje nosimo.

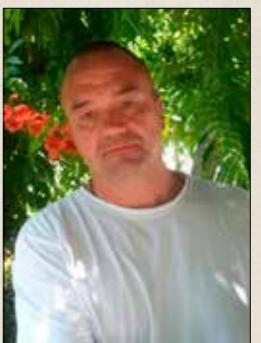
U kojoj ulozi u ostvarenju toga cilja vidite Međugorje?

Međugorje je kroz ovih 37 godina postalo susretište čovjeka. Mjesto u kojem se udobno i ugodno osjećaju ljudi iz cijelog svijeta, i ne samo oni katoličke vjeroispovijesti već i ljudi drugih konfesija i nacionalnih pripadnosti. Međugorje uči čovjeka da je proces obnove mira moguć tek onda kada mir najprije pronađemo u sebi. Našavši mir u sebi možemo ga dijeliti s drugima. Važno je da smo svi dio nečega ovakvoga i da vjerujemo u nešto uzvišeno, veće nego što smo mi sami. To je ono što svaki put osjetim kada ovdje dodem.

Gđo Wilz, hvala Vam na razgovoru.

Hvala vama.

SVJEDOČanstva hodočasnika

MEDUGORJE JE MOJA „SIGURNA KUĆA“

Ja sam Matko Carević, dolazim iz Selca s otoka Brača i pomorac sam duge plovidbe.

U Međugorje sam prvi put došao 1981. godine, zajedno s mojim roditeljima. Kako sam tada bio mlađ, nezreo i bez osobitog odgoja u vjeri, moram priznati da me dolazak ovamo i nije osobito privlačio. Neko sam vrijeme živio u Beogradu i u tom su me razdoblju životne prilike odnosno neprilike, odnijele podalje od duhovnog života i promišljanja o Bogu.

Moja intenzivnija komunikacija s Međugorjem počela je otrlike prije 14 godina, a time počinje i moje obraćenje. Prije dosta godina, jedna me obitelj, kad nisam mogao naći slobodnu sobu za *Mladifest*, primila u svoj dom i sve ove godine vraćam se toj istoj obitelji. Osobno mi se nije dogodilo neko vidljivo čudo o kojem bih mogao svjedočiti. Za mene je čudo već sam proces mojega osobnog obraćenja koji se još uvijek događa.

Posljednjih godina redovito dolazim u Međugorje, a često ugodno „zaglibim“ i po nekoliko tjedana.

Za mene je Međugorje jasna objava ljubavi i kupka Božje milosti. Sretan sam ovdje jer se ovdje osjećam kao doma. Ovo mjesto je moje utočište i moja „sigurna kuća“.

Zupljanima bih poručio: Nemojte ostati na materijalnom. Neka vam na prvom mjestu bude duhovno jer je to počelo i bitak Međugorja. Čuvajte svoju župu. Čuvajte ovo malo svete zemlje.

MEDUGORJE SVJETLO SVIJETA

Zovem se Darlene Milas, dolazim iz grada Clarks Summit u Pennsylvaniji. Moji su se roditelji, Jozo i Jelka Šarčević, 1959. godine iz okolice Osijeka doselili u SAD. Moja sestra i ja smo rođene u Americi.

Za Gospinu ukazanja u Međugorje čuli smo već 1981. godine. Iako sam tada, kao i Jakov vidjelac, imala samo 10 godina, svega se jako dobro sjećam. Budno smo od samih početaka ukazanja pratili što se to u tom malom mjestu događa i s nestreljenjem očekivali svaku novu vijest.

Prva je 1986. godine u Međugorje došla moja majka Jelka, koja je tada sa sobom vodila grupu hodočasnika. Ja sam prvi put došla u kolovozu 1987. U početku nisam bila najsretnija tim izborom. Jer, dok su se moje prijateljice zabavljale na moru, ja sam morala klečati i moliti u Međugorju. No, ubrzo sam se pomirila sa situacijom jer druge mi nije ni bilo. Posebno su snažan dojam tada na mene ostavili domaći ljudi koji su nas tako lijepo primili u svoje domove i brinuli o nama. Te sam godine upoznala i vidiocene koji su bili tako obični, veseli mladi ljudi, uvijek spremni našaliti se. I tako, malo po malo, Međugorje je ulazio u moje srce i nikad više nije izšlo iz njega. Ljubav prema Međugorju uspjeli smo prenijeti i na našu djecu. I oni vole ovaj mir. Vole osjetiti vjeru koja se živi ne samo punim plućima već cijelim bićem. Zahvalna sam danas Gospu jer je moju obitelj držala na okupu i vodila kroz život. Moja majka zbog zdravstvenih razloga ne može više dolaziti niti sa sobom voditi hodočasnike. Njenu ulogu danas pokušavam preuzeti ja te tako biti na korist i pomoći hodočasniciima iz Amerike. Moja djeca, (sin i kći, u dobi od 17 i 14 godina). Naš dan počinje obiteljskom molitvom i završava obiteljskom molitvom.

Danas je Međugorje svijetlo svijeta. Moje poslanje je biti pronositelj toga svjetla drugima.

Moja je majka znala reći: „Ponesite malo svjetla Međugorja drugima. Barem tračak. Ne veliki plamen koji može izazvati strah. U mraku će biti dovoljan i taj mali tračak da dadne toplinu i obasja tamu.“

Fra Slavko Barbarić

U školi ljubavi

Fra Slavko Barbarić

U školi ljubavi

Knjiga *U školi ljubavi* nastala je na temelju po-ruka Kraljice Mira u Međugorju. Poziv je svima nama da se upišemo u tu neophodnu školu ljubavi. Moto knjige je: Ljubav nije dar za dobre, nego temeljni uvjet života za sve, do čega i sami dolazimo čitajući ovu nadasve dobru i potrebitu knjigu molitve i ljubavi.

CENTAR MIR MEĐUGORJE

Knjigu možete
naći u suvenirnici
Centra MIR Međugorje.

IMAMO LI RAZLOGA ZA STRAH?

Ne bojte se onih koji ubijaju tijelo,
ali duše ne mogu ubiti. Bojte se više onoga
koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu.
(Mt 10,28)

Svi ste čuli za riječ *alkemija*. To je vjekovni pokušaj čovjeka koji je imao za cilj pretvoriti obični metal u zlato i srebro. Naravno da je to nemoguće.

Nama vjernicima to nije potrebno, jer nam se nudi nešto puno jače i više od toga. Ovdje u Međugorju i diljem svijeta na jednostavan način Bog čini da se događa *duhovna alkemija!* Duh Sveti čini alkemiju u našim srcima. Ranjena, bolna, upla-kana i grješna srca preobražava svojom nebeskom snagom – snagom Duha Svetoga!

Stoga nam je svima potreban Duh Sveti. To je najveća potreba današnje Crkve. Jedina stvar koja nam je potrebna. Prekrasno je razmišljanje blažene Elene Guerra o potrebi Duha Svetoga:

- *Nedužni Ga trebaju da ne grieše;*
- *Grešnici kako bi se obratili;*
- *Pravedni da budu ustrajni;*
- *Slijepi, jer On je svjetlo;*
- *Slabi, jer On je naš oslonac;*
- *Ožalošćeni, jer On je najbolji Tješitelj;*
- *Hladna srca, jer On je vatra;*
- *Oni koji su u suhoći, jer On je Izvor žive vode;*
- *Oni koji su skrenuli s pravoga puta, jer On je voda koja pomaže pobijediti svako зло;*
- *Oni koji čeznu za nebom, jer On posvećuje naše duše;*
- *Današnje društvo kako ga ne bi preplavili poroci i krivovjerja.*

Draga djeco!

Ovo su riječi koje neprestano odjekuju u Međugorju. Marija ne poziva nijednu posebnu skupinu ljudi, nema razlike, nego svima govori: *Draga djeco!* Kao i naše zemaljske majke koje, zabrinute za svoju vlastitu djecu gledajući ih kako idu krvim putem, običavaju reći: *Djeco, djeco!* U toj riječi su istovremeno prijekor, upozorenje, zabrinutost, ali i neizmjerna ljubav! Takvo je majčino srce!

Stoga, odrecimo se grijeha jer grijež žalosti Prečisto Srce naše nebeske Majke i otvorimo se djelovanju Duha Svetoga na početku ove svete mise koja je živi susret sa živim Isusom koji nam želi darovati svojega Duha i preobraziti naša srca. Neka nam u tome pomogne Marija, zaručnica Duha Svetoga...

fra D. Pavić

28. MLADIFEST

MEĐUNARODNI MOLITVENI FESTIVAL MLADIH
Međugorje, 1. 8. - 6. 8. 2017.

DA LJUBAV VAŠA SVE VIŠE RASTE
I molim za ovo: da ljubav vaša sve više i više raste
u spoznanju i potpunu pronicaju te moguće
prosuditi što je najbolje. (Fil 1,9)

PROGRAM

Utorak, 1. 8. 2017.

18.00	Molitva krunice
19.00	SVEĆANO OTVARANJE MLADIFESTA
Euharistija	
21.00 – 22.00	Klanjanje pred Presvetim

Srijeda, 2. 8. 2017.

06.00 – 06.40	Krunica na Podbrdu kod Gospina kipa
09.00	Molitva
Kateheza	
Svjedočanstva	
12.00	Andeo Gospodnji
Predah	
16.00	Svjedočanstva
18.00	Krunica
19.00	Euharistija
20.30 – 21.30	Meditacija sa svijećama i molitva pred križem

Četvrtak, 3. 8. 2017.

09.00	Molitva
Kateheza	
Svjedočanstva	
12.00	Andeo Gospodnji
Predah	
16.00	Svjedočanstva
18.00	Krunica
19.00	Euharistija
20.30 – 21.30	Procesija s Gospinim kipom i klanjanje pred Presvetim

Nedjelja, 6. 8. 2017.

Uspon privatno	
05.00	Sv. misa na Križevcu

NAPOMENE

- Ponijeti sa sobom mali radio s FM frekvencijom i slušalice, Bibliju, suncobran.
- Skupine koje će sudjelovati na Mladifestu neka ne planiraju druge programe.
- Za vrijeme trajanja susreta mladih (osim u nedjelju) ne će biti sv. misa za hodočasnike tijekom prijepodneva. Svi će hodočasnici dolaziti na sv. misu navečer, zajedno s mladima.
- Za cijelo vrijeme Mladesta osiguran je simultani prijevod na hrvatski, engleski, talijanski, njemački, francuski, španjolski, portugalski, poljski, slovački, slovenski, mađarski, rumunjski, ruski, češki, korejski, arapski, mandarinski kineski i kantoneški kineski.

ZAŠTO JE GOSPA PROGOVORILA HRVATSKIM JEZIKOM?

BOŽO SKOKO

„A ŠTO AKO SE GOSPA STVARNO UKAZALA U MEĐUGORJU?“

– zaskočio me iznenadnim pitanjem dugogodišnji kolega, novinar po zanimanju, inače prilično sumnjičav prema svemu što ne može osobno iskusiti, nakon poduzeć razgovora o međugorskem fenomenu, u kojem mi je pokušao argumentirati da je duhovna stvarnost u našem svijetu nemoguća. „Znači, ipak nisi potpuno siguran u svoje tvrdnje?“ – upitao sam. „Samostavljam mogućnost i hipotetski razmišljam – ukoliko se ipak dokaže da je istina, što bi to uistinu značilo za hrvatski narod, za čovječanstvo... Bila bi to stvarno vijest stoljeća!“ – dodaо je mirno i zašutio kao da mu se tisuće pitanja odjednom počelo rojiti glavom.

Iako smo time završili razgovor, jer mu nisam mogao pružiti nijedan opipljiv dokaz o ukazanjima osim plodova Međugorja o kojima sam govorio, i mene je natjerao na razmišljanje. Jesmo li uistinu svjesni važnosti i snage Gospinih ukazanja? Ili ako već vjerujemo u taj fenomen očito naše oduševljenje, nuda i zanos nisu primjereni snazi tih događanja, odnosno naša reakcija na to, čuđo “nije dovoljno radosna i „zaražna“

kako bismo druge potaknuli barem da se zamisle nad tom stvarnošću i Gospinim porukama. Sumnjati je ljudski. I sveti Toma apostol je sumnjavao, iako je mjesec proveo s Isusom, nagledao se čuda i poznavao pisma iz prve ruke. Ali apostoli nakon Duhova, baš kao i milijuni kršćana diljem svijeta koje je dotaknulo Nebo, postali su najgorljivi glasnogovornici Radosne vijesti. Zato oni koji ne vjeruju s pravom očekuju od nas koji tvrdimo da smo iskusili Božju dobrotu i osjetili Gospin zagovor to pokažemo vlastitim životom, odnosno da ih oduševimo svojim ponašanjem, djelima, primjerm, svjedočanstvom...

Dapače, hodočasnici koji putuju danima i miljama iz najudaljenijih dijelova svijeta opterećeni vlastitim brigama i fascinirani Gospinom brigom za čovječanstvo, ali i odabirom ovog našeg malog mjesta za njezinu veliko djelo, s pravom očekuju od naroda koji je zadobio takvu milost da bude primjer, da nešto nauče od njega... A mi se pogledajmo u zrcalo i zapitajmo – jesmo li uistinu inspiracija i poticaj svima njima da postanu bolji, odgovorniji, produhovljeniji i sretniji?

A očito smo privilegirani kao zajednica, kao narod, kao vjernici, svjedočiti nečem tako nadnaravnom. Po svemu sudeći, na ovom našem kamenjaru Nebo je dotaknulo Zemlju. Gospa, koju stoljećima molimo, kojoj se utječemo i nazivamo svojom odvjetnicom i zagovornicom došla je među nas i progovorila našim jezikom. Nas želi za svjedočke, a preko nas želi poslati poruku cijelom svijetu.

Ako vjerujemo da su se Gospina ukazanja dogodila u Fatimi i Lurd, a Crkva je donijela pravorijek o njihovoj autentičnosti, onda nema razloga ne vjerovati u mogućnost da svoju misiju, koju je onđe započela, nastavlja u Međugorju. Ako su se onamo dogodila ukazanja u presudnim vremenima, s jasnom nakanom i porukom čovječanstvu, onda nam je lakše povjerovati da su i vremena u kojima živimo izazovna i da svijet treba Majčinski savjet i recept za snalaženje u novim izazovima.

Zato mi u sjećanje dolazi jedna od najljepših pjesama posvećenih značenju Međugorja za hrvatski narod – *Croatiam Aeternam* Drage Štambuka, koja na poseban način ocrtava svu dramatičnost i sav blagoslov koje su u našu i svjetsku povijest donijela ukazanja.

Croatiam Aeternam

Gospa s djecom govori hrvatski i vrata zadnjih, zatvara, vremena. Tko posljednji uđe na živo će se drvo osloniti, rukama izluštiti grom od munje, prozrijeti elemente i razumjeti razluke ljudske.

Biti izabran u repu vremena, kada gasnu narodi i zvijezde, milost je veća od prvorodenja. Nekad zborismo o predznacima, sad sve ukazuje na odsudni čas nastavka.

Tko mogaše ikada slutiti da Gospa je vrh naše sudbine? Neuništiv snijeg, otkrivenje nakana povijesti. Kraljica otoka i kopna, stella maris, sjajna nad sporim lađama.

O gipke hadrijanske struje, unjšite me, unesite krhko, pod mjesечно krilo zaborava. Plahim, ospite, poljupcima dok blaga sipi svjetlost s hrvatskih zvjezd.

Koliko god pjesma zvučala pomalo apokaliptično, budući da Gospa – prema ovom vrsnom pjesniku i diplomatu – zatvara vrata posljednjih vremena, dolazeći među nas na „repu vremena“, ona slavi život s Bogom i tešku hrvatsku povijest, koja ovime postaje blagoslovljena. Gospa nam daje posljednju opomenu i priliku za obraćenje, ali i dobromjerne upute da se dostojanstveno pripremimo za Kristov završni dolazak. Ali dolazi među one koje smatra svojima, da bi ih ohrabrla i učinila svjedocima svijetu. Ona uistinu s djecom govori hrvatski. Ima li veće časti za jedan narod od toga da ga izravno dotakne Nebo i učini svojim instrumentom u stvaranju boljeg svijeta. „Biti izabran u repu vremena, kada gasnu narodi i zvijezde, milost je veća od prvorodenja“ – kaže pjesnik i kao da baš opisuje vrijeme u kojem živimo. Dok se urušava poznati svijet pred našim očima, nama se otvara nova Božanska perspektiva. A mi, jesmo li svjesni te milosti ili je uzimamo zdravo za gotovo?

„Tko mogaše ikada slutiti da Gospa je vrh naše sudbine?“ – pita se Štambuk u pjesmi, navodeći i Gospine zazive koji su toliko proželi naše molitve, ali i hrvatsko duhovno biće, da su postali dio našeg identiteta. Stoljećima smo je nazivali Kraljicom Hrvata, Najvjernijom odvjetnicom Hrvatske, Najsjajnijom zvjezdom našeg mora... Njoj u čast su izgrađene tolike crkve i kapelice, izgvorene tolike krunice i molitve, prepunjene tolike sudbine... A ona je koračala uz nas cijelu našu povijest. Prepoznavali smo njezina djela i čuda u Mariji Bistrici, Sinju, Trsatu, Remetama, zagrebačkim Kamenitim vratima... Spašavala nas je kad nam je bilo najteže, branila nas je od daleko nadmoćnijih, slala nam poruke kako nas nije napustila, obraćala je i one koji nisu vjerovali u njezinu moć i prisutnost. I onda kad smo se svi pomalo uspavalii, a neki nažalost pronašli i alternativne bogove, Gospa nas budi i vraća u stvarnost. Ali nam daje i svoje povjerenje, postajući tako baš „vrh naše sudbine“. Pitanje je samo hoćemo li ga opravdati!

Kad znamo da je ova pjesma napisana daleke 1987., onda nam iz današnje perspektive djeluje pomalo i proročki. Autor ju je napisao u svibnju te godine, dok je živio i radio u Londonu, kao vrstan liječnik. A nedavno mi je, tijekom susreta u Zagrebu, ispričao i kako je nastala. Te svibanjske noći, nakon napor-nog dana, nikako nije uspijevalo usnuti. Ustao je i uključio televizor. Britanski BBC je na programu imao emisiju posvećenu Međugorju. To ga je iznenadio. Iako je čuo za međugorska ukazanja i bio svjestan njihove snage, ta emisija ga je potaknula da shvati važnost Međugorja za cijeli svijet. Sjeo je za pisači stol i u jednom dahu napisao ove stihove. Parafrazirajući svoga kolegu s početka priče, zapitajmo se i zamislimo – što ako pjesma stvarno opisuje našu stvarnost?! E, onda je vrijeme da se uistinu probudimo.

Kardinal Ernest Simoni na večernjoj svetoj misi u Međugorju

Na koncu misnoga slavlja, koje je u utorak 13. lipnja u međugorskoj je župnoj crkvi šezdeset i šestero krizmanika (39 učenica i 27 učenika osmoga razreda) primilo sakrament svete potvrde. Svetu misnu slavlje predslavio je mons. dr. Ratko Perić, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski.

Riječi dobrodošlice biskupu je uputilo dvoje krizmanika, a nakon njih i međugorski župnik fra Marinko Šakota. Biskup Perić je u prigodnoj homiliji, između ostalog, krizmanicima poručio i sljedeće: „Dragi krizmanici, braćo i sestre u Kristu. U pozdravima vas krizmanika po župama često čujem kako ste svjesni da živate u vremenu velikih izazova, kada vas vjetrovi ovoga svijeta gone ili vuku u krivu smjeru, u neposluh Božjim zapovijedima, u laži i krađe, u droge i razne oblike sebičnosti. To su svakodnevne bitke vaše, ali i vaše braće, roditelja, kumova – svih nas. U tim bitkama vi ste mlađi naša uzdanica kojima dajemo povjerenje, te je stoga danas veliko slavlje ne samo za vas i za vaše obitelji nego i za cijelu crkvu u Hercegovini i za cijelu Crkvu Katoličku.“

Na kraju misnoga slavlja, fra Marinko je čestitao i zahvalio svima koji su sudjelovali u pripremi ovoga slavlja. Svojim pjevanjem svečanosti uvelike je pridonio i veliki župni zbor pod ravnateljem s. Irene Azinović. Krizmanike su kroz proteklu godinu za ovaj sakrament pripravljali župni vikari fra Perica Ostojić i fra Vjekoslav Miličević, te đakon fra Zvonimir Pavičić.

Hrvatsko kulturno umjetničko društvo „Ivan Goran Kovačić“ u Međugorju

U subotu 17. lipnja Međugorje su posjetili članovi Hrvatskoga kulturno umjetničkog društva „Ivan Goran Kovačić“ iz Beravaca kod Slavonskog Broda. Sudjelovali su na jutarnjoj svetoj misi te dio dana proveli u ovom mjestu molitve i mira.

„Naše društvo kontinuirano djeluje od 1967. i ima više sekcija. Pripadamo župi sv. Ilike proroka u Velikoj Kopanici. Naše bake su na probama rekle da imaju želju hodočastiti u Međugorje. Prvi sam put bila davno, negdje 1985. godine. Također

mi je bilo prelijepo, ali danas mi je na poseban način lijepo jer putujem sa svojim društvom. Došlo nas je trideset troje. Prekrasno nam je ovdje“, rekla je Terezija Antunović, tajnica društva.

Sveta potvrda u Međugorju

U četvrtak 15. lipnja u međugorskoj je župnoj crkvi šezdeset i šestero krizmanika (39 učenica i 27 učenika osmoga razreda) primilo sakrament svete potvrde. Svetu misnu slavlje predslavio je mons. dr. Ratko Perić, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski.

Svetkovina Tijelova – tijelovska procesija u Međugorju

Na svetkovinu presvetoga Tijela i Krvi Kristove – Tijelova, kao i dosadašnjih godina, nakon svete mise ulicama Međugorja je uslijedila procesija s Presvetim, u kojoj su sudjelovali brojni svećenici, redovnici i redovnice, župljani, te okupljeni hodočasnici. Procesija je, nakon ophoda uz pjesme, molitve i navještaj svetopisamskih tekstova, završila blagoslovom sudionika s Presvetim oltarskim sakramenton.

U Međugorju su na Tijelovo boravile brojne hodočasničke skupine iz Italije, Njemačke, Austrije, Francuske, Irske, Ukrajine, Španjolske, Engleske, SAD-a, Slovenije, Koreje, Slovačke i Poljske. Ukupno je slavljeni četraest svetih misa, a od toga četiri na hrvatskom jeziku. Na Tijelovo je u župi bilo i slavlje sakramenta Potvrde za 66-ero krizmanika. Molitvom krunice na Podbrdu započela je i devetnica Kraljici Mira, kao priprava za 36. obljetnicu Gospinih ukazanja, ali i 6. hodočašće osoba s invaliditetom.

Predstavljena knjiga „Ne lomite napukle trske: Život s darovanim teškoćama“

U subotu 17. lipnja u Međugorju je nakon večernjeg molitvenog programa u sklopu 6. međunarodnog hodočašća za osobe s invaliditetom predstavljena knjiga „Ne lomite napukle trske: Život s darovanim teškoćama“, koju su priredili fra Goran Azinović i fra Zvonko Benković. Na predstavljanju su sudjelovali priređivači, potom predavač na ovogodišnjem hodočašću za osobe s invaliditetom fra Ante Vučković, te Tonina Ibrulj. Knjigu je ilustrirala Anela Korać, a u glazbenom dijelu večeri nastupio je fra Marin Karačić. Ova je knjiga prevedena i na engleski jezik.

„Nas nekoliko svećenika i drugih ljudi rekli smo kako je dobro raditi s djecom s poteškoćama i kako mi od njih učimo. No, nije dovoljan samo rad. Mora se ostaviti i neki pisani oblik kako bi ljudi vidjeli što se radi i kako se radi. Odlučili smo svake godine pokušati nešto i izdati. Tako smo se odlučili za ovu knjigu. Ta su djeca doista kao napuknute trske,“ rečeo je fra Goran. Sav prihod od prodaje knjige ide za djecu udruge „Susret“ iz Čitluka.

Održana 26. hodnja mira

Na svetkovinu sv. Ivana Krstitelja i na uočnicu 36. obljetnice Gospinih ukazanja, kao i svih dosadašnjih godina od 1992., održana je međunarodna Hodnja mira od franjevačkoga samostana na Humcu kod Ljubuškog do međugorske župne crkve sv. Jakova.

Hodnja je započela molitvom i blagoslovom hodočasnika ispred svetišta sv. Ante oko 6 sati ujutro. Hodočasnike je na Hodnju mira ispratio prigodnim riječima humački gvardijan fra Dario Dodig: „Želim da baš ono zbog čega je Gospa došla i predstavila se kao Kraljica Mira – mir – nosite u svojim srcima. Ono što sama riječ kaže, Hodnja mira – hodom častimo Gospodina, a mir u srcu, onaj koji jedino Bog može dati ponesete i svojim kućama.“

Brojni hodočasnici iz čitavoga svijeta, zajedno sa župljanim župe Međugorje, predvođeni fra Marinkom Šakotom, župnikom i drugim svećenicima i redovnicima, nakon gotovo četiri sata hodočašća za križem, uz molitvu i pjesmu, stigli su pred međugorsku crkvu. Hodnja je završila blagoslovom s Presvetim.

Hodnju mira je 1992. pokrenuo Nijemac Hubert Liebherr. On je, zgrožen nemirima na ovim prostorima, zajedno s još nekoliko prijatelja Međugorja iz inozemstva, pokrenuo ovu Hodnju, vjerujući Gospinim riječima da se krunicom i ratovi mogu zaustaviti.

Framaši iz Posušja pješice hodočastili Gospu u Međugorje

U nedjelju 25. lipnja, na 36. obljetnicu Gospinih ukazanja, 30-ak mlađih iz posuške frame pješice je stiglo u Međugorje. Putem koji je vodio preko Kočerina, Ledinca, Rasnog, Buhova i čerinskih zaseoka, stigli su u Međugorje gdje su se utekli zagovoru Nebeske majke. Za 55 km, kolika je dužina puta, većini je hodočasnika trebalo oko 12 sati hoda. Mladi su putem zajednički molili krunicu, družili se te uz puno radosti i smijeha podnosili teškoće i bolove kojih je putem bivalo sve više. Po dolasku u Međugorje sudjelovali smo na slavlju svete mise, a dobar dio njih iskoristio je priliku za svetu ispunjavajuću.

Pješice iz Rame u Međugorje na 36. obljetnicu Gospinih ukazanja

Za 36. obljetnicu Gospinih ukazanja mnogi su hodočasnici u Međugorje stigli pješice. Među njima je i skupina od trideset hodočasnika iz Rame, koji godinama hodočaste Kraljici Mira. Na put za Međugorje krenuli su u jutarnjim satima u petak 23. lipnja, a stigli u nedjelju 25. lipnja prije podne, tj. na obljetnicu Gospinih ukazanja. Svi su došli sa svojim osobnim problemima, za vjetima i željama, a kako bi svojom poniznom i ustrajnom molitvom zahvalili Gospu na darovima i bili sudsionicima ove proslave.

„Ovo je moje drugo hodočašće. Prvi put je bila zahvala Gospu za jednu učinjenu milost, a ove godine srce me je vuklo kako bih se zahvalila za život i za svoju obitelj“, rekla je Zrinka, sudsionica hodočašća.

Hodočasnici pješaci iz Rame istaknuli su gostoprivrštvo ljudi koji su ih i ove godine tijekom hodočašća primili, pruživši im smještaj i hrana.

Sestre iz Euharistijske zajednice službenica Srca Isusova i Marijina na hodočašću u Međugorju

Sestre iz Euharistijske zajednice službenica Srca Isusova i Marijina iz Rijeke došle su u Međugorje sa skupinom od pedesetak hodočasnika. Istočno, kako im je velika milost i radost što su mogle biti ovdje u prigodi proslave 36. obljetnice Gospinih ukazanja.

„Jako smo sretni što možemo biti u Međugorju. Majka Marija je s nama 36 godina. To je nešto veliko i posebno. Predivno je zajedništvo mnoštva kultura i jezika, te da su svi zajedno u molitvi i tišini. To je uistinu jedna sloga i jedinstvo. Mi smo kao zajednica imali milost ići u više hodočasnicih mesta, u Lurd i Fatimu, i svugdje je milosno, ali meni je Međugorje uvijek posebno, jer je

Gospa ovdje još uvijek prisutna. Tu se osjeti njezina majčinska blizina i prisutnost. Uvijek me dirne mnoštvo koje se dolazi ispojedati, što nisam vidjela ni u jednom svetištu, te živa prisutnost Marije koja nas vodi Isusu. Uvijek je u središtu sveta misa i klanjanje, na kojima doživljavamo živog Isusa. Imamo veliku milost da je Marija još uvijek s nama sve ove godine kao strpljiva Majka i to baš za nas Hrvate. Trebamo biti više zahvalni na Marijinoj prisutnosti. Ono što je najbitnije jest mijenjati srce. Tako možemo zahvaliti Gospu živeći njezine poruke“, poručile su sestre iz Euharistijske zajednice službenica Srca Isusova i Marijina iz Rijeke.

Statistike za lipanj 2017.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 198 300

Broj svećenika koncelebranata: 4 130 (137 dnevno)

Golubići mira na izletu

U četvrtak, 8. lipnja 2017. članovi i članice dječjeg zbera župe sv. Jakova – Međugorje, Golubići mira, koji uveličavaju naše dačke mise, zajedno s s. Irenom Azinović, voditeljicom zbera, bili su na zasluženom izletu.

„Najprije smo posjetili Posušje. Ondje nas je dočekala časna sestra Marina Ivanković, rodom iz naših Bijakovića, koja nam je pokazala crkvu Bezgrešnog Začeća Blažene Djevice Marije. Nakon toga otišli smo u Posuško zagorje, gdje nas je primio župnik don Joko Blažević i počastio ukusnim trešnjama iz njegova vrta. Nakon kratkog odmora krenuli smo prema špilji u Žukovici. Penjali smo se, preskakali, trčali, jedan preko drugoga, sve dok nismo stigli do špilje. Nakon razgledanja špilje i prelijepih slapova, u hladovini borove šume uživali smo u ukusnom roštilju. Nakon objeda put nas je vodio prema slapovima Kočuše, gdje je i završio naš izlet. Mi članovi zbera Golubići mira zahvalni smo našoj s. Ireni koja nas je cijelo vrijeme strpljivo pratila, a posebno zahvaljujemo našem župniku fra Marinku koji nam je omogućio ovaj predivan doživljaj“, rekla je u ime Golubića mira Sara Brkić

Kratka priča

KRALJICA MIRA I NJEZINI SINOV

FRA PETAR
KOMLJENOVĆ

Došao je veliki dan, dan kada će kralj odabrat svoga nasljednika! Proglasio je da će kraljem postati onaj sin koji će mu donijeti najvrjedniji dar!

Jedan sin bijaše veoma bogat pa ocu ponese škrinju punu zlata. Dok je putovao, susretne prosjaka koji ga je molio da mu udijeli kakvu milostinju. Kraljev sin mu odgovori: „Ne mogu ti ništa dati! Sve što nosim je za kralja!“, te nastavi dalje.

Drugi sin bio je poznati krojač koji je imao najljepše ruho u cijelome kraljevstvu. Za svoga je oca skrojio bogate i krasne odore. Putujući, ugleda gologa čovjeka kojemu je bilo vrlo hladno. „Oprosti“, kaže mu mladi princ, „ali sve što nosim sa sobom je za kralja!“, te podje dalje.

Treći je sin imao brojnu stoku, polja i vinograde, te je za kralja pripremio najbolje meso i vino koje je imao. Na putu je susreo gladnog čovjeka koji ga je pitao za hranu, no kraljević mu ne htjede dati ništa rekavši: „Ovo piće i ova hrana su samo za kralja!“

Najmlađi sin ne bijaše bogat već je kao običan pekar živio skromno i ponizno. Već je odustao od želje biti kraljem znajući da kralju i nema ništa osobito darovati. Svome ocu ispekao samo jedan kruh kao znak da nije dosta kraljevskog prijestolja i da u očevu kraljevstvu želi biti samo običan sluga. Na svome putu našao je na onog istog prosjaka koji je tražio milostinju. Vidjevši njegovu bijedu sažali se nad njim i dade mu najvrjednije što je imao – zlatni prsten koji mu je dao otac. „Evo ti ovaj prsten! Neka to bude kraljev dar za tebe!“ Siromah se jako razveseli, poljubi mladičevu ruku te blagoslovi kralja. Krenuvši dalje bez očeva prstena, susrette onog golog čovjeka kako gol i bos drhti. Skide svoju haljinu i pruži je prosjaku: „Evo ti haljina koju mi je darovao moj otac. Neka to bude kraljev dar za tebe i neka te grije!“ Prosjak sav sretan zahvalno zagrlji i poljubi mladiča te i on kralju uputi blagoslov! Mladić, gol i bos, samo s hljebom kruha u rukama, nastavi svoj put. No prije nego što uđe u kraljevsku palaču, ugleda gladnog čovjeka koji je jako patio. Mladić se nađe u dubokoj dvojbji: Doći bez ičega pred kralja smatralo bi se teškom uvrjedom. Ako mu dade kruh i pred kralja dode bez dara, bit će zasigurno izbačen i izgubit će svoje mjesto u kraljevskoj obitelji. No čuvi glađnika kako više: „Umrijet ću od gladi!“, dade mu kruh.

„Ovaj sam kruh pripremio za kralja. Uzmi ga i neka to bude njegov dar za tebe!“ Ovaj, sav iznenaden, blagoslovi kralja i poljubi čelo njegova sina jer se spustio do najmanjeg i najpotrebitijeg u cijelom kraljevstvu. I tako, najmlađi kraljev sin, gol i bez ikakva dara, uđe u kraljevsku palaču.

Kada su se u kraljevskom dvoru skupili svi uzvanici, pred kralja istupi najstariji sin, otvor škrinju punu zlata i reče: „Blagoslovjeni budite, kralju! Evo, ovo je zlato za najuzvišenijeg u kraljevstvu!“ Svi su bili oduševljeni sjajem i ljepotom zlata te su pljeskali zbog tako sjajnog dara!

Potom pred kralja izdiže drugi sin te pred njim prostre haljine neviđene ljepote. „Blagoslovjeni budite, kralju!“, reče on: „Evo samo sam za vas sašio najljepše haljine na

cijelom svijetu!“ Vidjevši haljine, uzvanici su se divili govoreći: „Prekrasnih li i sjajnih haljina! Takve ljepote nigdje nismo vidjeli. Zaista su dostojne samog kralja!“

Na red je došao treći sin. On naredi svojim slugama da pred kralja iznesu njegove darove. U zlatnim posudama iznesoše sluge pred kralja najukusnije meso i vino. Mladić reče kralju: „Blagoslovjeni budite, kralju moj! Evo najbolje meso i vino u kraljevstvu samo za vas!“ Osjetivši zamamni miris hrane i slatkog vina, uzvanici su opet oduševljeno pljeskali.

Posljednji pred kralja izidi najmlađi sin. Drhteći i šutke, gol i praznih ruku, spremjan na najveću kaznu, kleknuo je pred kraljem. Vidjevši ga takvog, najstariji brat povika: „Vidite ovoga! Došao je gol pred kralja!“ Na to ga svi počeše ismijavati i izrugivati mu se.

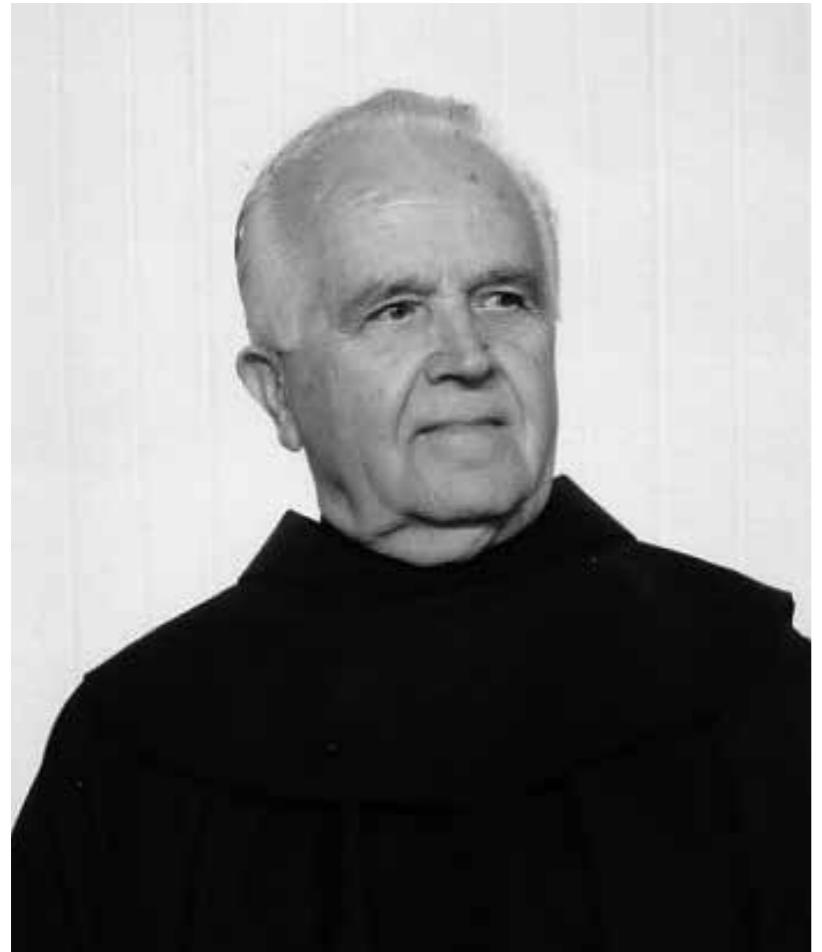
„Zar mi nemaš ništa za reći i dati, sine moj?“, upita ga kralj. Sin je, što od sramote, što od straha, samo nijemo klečao. Odjednom iz puka istupi jedan siromah te reče: „Blagoslovjeni budite kralju. Ja sam bio ostao bez ičega no vaš sin darovavši mi prsten koji ste mu dali, spasio me od sigurne propasti.“ Najedanput u ruci najmlađeg sina, ono koju ju je siromah poljubio, zasja prsten nebeske ljepote. Siromah se istom pretvori u sjajnog anđela te reče kralju: „Vaš sin vam kao dar prinosi dobrotu i milosrdje!“

„Blagoslovjeni budi, kralju!“, pojavi se drugi glas iz puka. „Ja sam bio gol i bos i takav sam skapavao od hladnoće. Ovaj vaš sin mi je darovao haljinu koja me grijala i spasila od pogibelji!“ I on se pretvori u anđela te nastavi: „Vaš sin vam kao dar prinosi dobrotu i mira kao dar za vas!“ Rekavši to, anđeo uzleti na nebo.

„Blagoslovjeni budi kralju!“, ponovno se začu glas iz puka. „Ja sam bio gladan do smrti, a vaš me sin nahrario kruhom koji je za vas pripravio!“ I taj se siromašak pretvori u sjajnog anđela i reče: „Vaš sin vam kao dar prinosi krunu, znak poniznosti i ljubavi!“ Na čelu mladića, tamo gdje ga je gladnik poljubio, pojavi se andeoska kruna ljepša i sjajnija i od samog sunca. Kad su ostali vidjeli u kakvoj neizrecivoj ljepoti sjaji duša najmlađeg sina, rasplakaše se i pokajaše što su ga tako izrugivali.

Kralj uze sina za ruku, izvede ga na prijestolje pa reče: „Dragi moj sine, od svih sinova ti si mi darovao najljepše darove! Svega onoga što su mi darovali ostali sinovi već sam u izobilju imao. No, ovo što si mi ti darovao do sada imao nisam! Moje darove koje sam ti dao pretvorio si u hranu za moje kraljevstvo, a moje zlato u ljubav za moj puk. Među mojim djecom i svojom braćom široj si radost, mir i blagoslov! Sve što si njima činio, meni si činio! Od svih si najdostojniji kraljevskoga trona. Bog te izabrao da kraljuješ od sada do kraja svoga života nad cijelim kraljevstvom!“ Cijeli je puk klicao radosno i jednodušno: „Amen. Aleluja!“

Majka Crkva 9. srpnja slavi veliki spomendan Kraljice Mira. Gospa je Kraljica Mira jer nam je rodila Krista, Kneza Mira (Iz 9,6). Kako iskazati Kraljici Mira veću čast nego da nasljeđujući Nju i Njenog božanskog Sina, i mi postanemo njena djeca – djeca mira.

Čovjek dijaloga

U nedjelju 11. lipnja u franjevačkome samostanu na Humcu preminuo je otac fra Vinko Dragičević u 100. godini života, 83. godini redovništva i 77. godini svećeništva, opremljen sv. sakramentima i ispraćen u vječnost molitvom svoje subraće.

Život pok. fra Vinka, može se slobodno reći, jest povijest i biblioteka. Toliko je bogat iskustvom, događajima i dragocjenim sadržajem. Bogu zahvaljujemo što nas je njim podario.

Pokazao nam je kako cijeniti trud i rad svojih roditelja. On je na svoje roditelje bio ponasan i iskreno ih volio zbog njihove kršćanske vjernosti, požrtvovnosti, poštovanja i pobožnosti.

Učio nas je optimizmu usprkos mnogim potешkoćama. U njega je na upit: „Kako ste“, odgovor bio s veselim smiješkom: „Petica!“

Učio nas je vjernosti hrvatskom rodu, Crkvi, zajednici, zavičaju... U vjernosti je bio nesalomljiv i zdravoposan na svoje i dostojanstvene. Nikakav zatvor u koji su ga nevina komunisti strpali i tamošnje torture i ucjenjivanja nisu ga mogli slomiti. Neprijatelji su ga istovremeno mrzili i postovali baš zbog nesalomljivosti i korektnosti.

Bio je čovjek dijaloga sa svima, nikoga nije isključivao, bio on tko bio: vjernik, nevjernik, ove ili one nacije ili ideologije. Sa svakim je

Životopis

Fra Vinko je rođen 1917. u Miletini. Pohađao je pučku školu od 1924. do 1928. u Međugorju. Gimnaziju od 1929. do 1938. na Širokom Brijegu i studij filozofije i teologije od 1938. do 1943. u Mostaru.

Obukao je franjevački habit 4. srpnja 1935. na Humcu pred fra Matom Čuturićem, provincijalom. Vječni zavjeti su mu bili 5. srpnja 1939. u Mostaru. Zaređen za svećenika 29. lipnja 1941. u Mostaru po rukopoloženju biskupa fra Alojzija Mišića. Svećeničku službu je započeo 1943. u Tomislavgradu. Nakon toga je djelovao u Rasnu, Kočerinu, Mostaru, Humcu, Glavatićevu, Blagaju, Klobuku do povratka na Humac 1974.

U vremenu nakon rata proživio je križ logora i prognanstva. Od veljače do kolovoza 1945.: Siroki Brijeg, Mostar, Sarajevo, Okučani, Nova Gradiška, Stara Gradiška, Zagreb, Maribor; uhićen u Rači pred Mariborom; bio u Mariboru u logoru od 7. svibnja do konca lipnja 1945., slijedi logor u Zagrebu od dvadesetak dana; od Zagreba preko Slavonskog Broda u logor u Bosanskom Brodu, pa u središnji zatvor u Sarajevu do 16. kolovoza; taj dan prebačen u Čelovinu u Mostar do 31. kolovoza 1945.

U zatvoru u Ljubuškom, Mostaru, Zenici, Sarajevu, u rudnicima Bukiňe, Kreki, Lipnici, pa nazad u Zenicu od 5. studenoga 1949. do 5. studenoga 1952. Od 1974. nalazio se u samostanu na Humcu u službi propovjednika i isповjednika što je s velikim marom i odgovornošću vršio sve do posljednjih godina. Čitavo vrijeme svojega svećeničkoga i pastoralnoga djelovanja bio je vrlo poznat kao obljučeni kateheta među djeecom i mladima. Upravo zato su ga komunisti osudili i zatvorili jer, kako oni kažu, odvodi im mlađež. To je istina. On je i djecu i mlađež i sve životne uzraste vjernika svojim životom vrlo bliskim propovijedima i katehezama vodio Bogu.

mogao razgovarati i uvijek jasno svoje uvjerenje i mišljenje iznijeti. Ljudi su ga rado slušali i respektirali. Zato su se pred njim mnoga vrata lako otvarala, pred kojima su drugi ostajali vani. Bila su vremena kad se ni trunke cementa nigdje nije moglo dobiti, a on je mogao i pun šleper isposlovati za crkve i samostane.

Kao svećenik bio je vrsni kateheta. Djecu i mlađe je jednostavno privlačio, jer se znao spustiti do njih i na njima razumljiv način tumačiti vjerske istine. Sva dječica bila su, kako on kaže: Pilići moji!

Zato su ga komunisti i strpali u zatvor jer im odvede mlađež. Optužili su ga da „kvare mlađež“.

Od prvih župničkih dana u Glavatićevu, pa u Blagaju i posebno u Klobuku prakticirao je „S vjernicima na kavu“! Naime, poslije mise običnim danom pozvao bi misare na kavu i onda bi im uz kavu tumačio misno evangelje dotičnog dana kao i ostale vjerske istine.

On nije bio samo pastoralac i kateheta, on je poučavao svijet mnogo čemu, posebno u poljoprivredi: upućivao je ljudi kako se i što sadi, kalemi, plivi, obrađuje. Zato je rado skupljao onaj prilog iz Večernjeg lista „Vrt“, rado ga čitao i nove spoznaje iz „Vrta“ prosljeđivao drugima.

Imao je veliko srce za siromaše, bili oni katolici, pravoslavni, muslimani ili romi. Svakome je rado pomagao i bio je neobično sretan ako je nekome od takvih uspio pomoći da se iz siromaštva izvuče.

Gdje je god župnikovao, uvijek je nešto gradio, obnavljao, a u vrlo teškim uvjetima i mogućnostima sagradio je crkvu u Klobuku. Svaku večer je s majstorima molio krunicu i Gospine litanije i tek onda s njima objedovao ono što im je njegova sestra pokojna Matija pripremala.

Kako je neobično volio svoju majku, nije mu bilo teško voljeti i svoju duhovnu majku Mariju. Bio je njezin veliki štovatelj i vjerni i odani sin. Zato je rado punih deset godina svaki dan satima ispovijedao u Međugorju. Tu je doživio potpuno ozdravljenje od migrene koja ga je prije toga čitav život pratila. Uvjeren je bio da je to bio dar nebeske majke Marije.

I mnogo, mnogo bismo mogli još toga nabrajati čime nas je dragi Bog preko njega podario.

Zato se od njega oprštamo s velikom zahvalnošću dragom Bogu što nam ga je dao i tako dugo među nama poživio. Ponosni smo na njega i zato mu velika hvala.

Dragi striće, fra Vinko, za sve dobro što si nam u riječi i djelu ostavio velika ti hvala! Neka te dragi Bog nagradi vječnim mirom i radošću u društvu pokojnih frataru, svoje braće i sestara, oca i majke, stričeva i sve pokojne rodbine! Počivao u mir Božjem!

fra Marko Dragičević

Život po zakonima „budućih vremena“

U tolikim zapisima crkvenih priručnika i molitvenika, koje je i naš subrat revno prebiraо, susrećemo izraz da je euharistija *viaticum* – hrana za čovjeka putnika koji je na putu u Život, odnosno Zemlju živih. A drevni crkveni pisci nam tumače da je u *otajstvenu* prisutnost Uskrsloga u sakramantu euharistije upisana i sva dinamika koja cilja baš na naš kraj puta, na onaj *neskriveni* susret licem u lice, na prijelaz iz smrti u život. Eto nam niti koja povezuje sve ove liturgijske tekstove i obredne molitve koje izgovaramo. Podsjeća nas na to i plam ove svjeće... Zov je to na euharistijski *communion* s Kristom, na zajedništvo s Njim, Prvijencem usnulih, da s Njim i u Njemu uspostavimo ispravan odnos prema vlastitu životu i vlastitoj smrtnosti.

Dogorjela je svjeća zemaljskoga života našega fra Vinka. Svjeća koju je svojim *credom* – vjerovanjem, stalno čuvao da je suprotivi vjetrovi ne ugase, svjeća koja ga je vodila na cestama života. Od Miletine pa do Humca. A put je trajao čitavo stoljeće. On je iz one generacije naše braće koji su krvlju i stradanjem platili vlastitu vjernost Kristu. Iskusio je pravdu kojom su komunisti uspostavljali novi svijet. Iako je pošteđen proljevanja krvi kao 66 subraće, ipak je čašu koja mu je namijenjena gorko ispijao, prolazeći bolne postaje križnoga puta hrvatskoga naroda. Čudom je ostao živ i svjedočio o zlu koje je čovjek u stanju počiniti. Potom je kušao komunističku tamnicu i sa svojim narodom trpio društvenu nepravdu, prolazeći brojne kušnje straha. Iako krvka tijela, sačuvao je snagu duha znajući da je u Kristu naša nada i naše pouzdanje. Krhko tjelesno zdravljje našeg fra Vinka nadjačalo je nevolje života, budući da mu je svakodnevna euharistija bila *viaticum*. Živo je s ovim vjerničkim narodom Hercegovine i dao mu sve što je mogao i imao: Božju riječ, mogućnost pomirenja s Bogom, Kruh života,

Krista kao izazov i utjehu, vlastitu ljubav, srce i toplu riječ.

A kao pastoralac bijaše vrsni kateheta, znao je djecu privući, njima na razumljiv način tumačiti. U propovijedima je argumentirano i u slikama iz života župljana tumačio Riječ Božju. Prosvjećivao je ljudi, pogotovo u poljoprivredi. Bio je bliz sirotinji. Branio je te male ljudi. Stoga je, kad bi vidio nepravdu, znao dići svoj glas za toga malog čovjeka. I to za svakog čovjeka u duhu i dijaloga i ekumene. Jer je bio neustrašiv, poštivali su ga i protivnici – neprijatelji. Prema kazivanju, jedan takav komunist mu je rekao: „Ako te sretnem i budem imao pištolj, ubit će te sa suzama u očima, jer znam da ubijam poštenog čovjeka.“

Dragi naš fra Vinko, vjerujem da bi nam ti rekao, nemojte se dugo zadržavati pred „grobom“. Gospodin je živ. I ja živim u Njemu. Gospodin vas čeka u vašim „Galilejama“ (usp. Mt 28,6-7). Pomozite da preko vas On progovori srcima tolikih da bi im se oči otvorile i da bi Ga prepoznali!

U ime Hercegovačke franjevačke provincije i svih ljudi iz tvoga života, hvala ti na svemu! Osobito na primjeru da život ne baštinimo iz ljudskoga obilja, nego iz smisla koji mu podamo! Budući da si kao redovnik i svećenik ovdje primao i darivao *Riječ života*, hranio se i drugima omogućavao *Jelo besmrtnosti*, te živio po zakonima „budućih vremena“ u svojim zavjetima, duboko vjerujem da je sada ispunjena tvoja čežnja da jednom budeš sostolnik na vječnoj svadbenoj Gozbi kao subaštinik Kraljevstva! Neka je pokoj i smiraj u Bogu tvojoj dobroj duši, dragi naš brate i oče Vinko! Iskrena sućut našoj subraći u provinciji, osobito njegovim bratima fra Marku i fra Mati, te svoj bližoj i daljnjoj rodbini. Pokoj vječni, daruj mu Gospodine!

fra Miljenko Šteko,
provincijal Hercegovačke franjevačke provincije

Providnost je htjela da nas fra Vinko napusti u svojoj stotoj godišnjici ovozemnoga života. Kad sam ga prošle godine u lipnju, u njegovoj devedeset i devetoj, obišao, prepoznao me i radovao se našem susretu. Nasmiješio se kad sam mu obećao doci za stoti rođendan i donijeti rakije i smokava. Čovjek snuje, a Bog određuje. I odredio je da ga u njegovoj velikoj godišnjici pratimo na vječni počinak; s vjerom i sigurnošću da su „duše pravednika u ruci Božjoj“. Jer, Kristova smrt na križu odškrinula nam je vrata vječnoga života. U tom svjetlu vjere stajali smo uz odar dragoga nam fra Vinka sa svjeću kako je ovozemni život samo djelić onog vječnog koji nakon smrti vječno traje.

Fra Vinko je pune osamdeset i tri godine proveo kao Bogu posvećeni redovnik u ovoj časnoj Hercegovačkoj provinciji „Uznesenja BDM“. A sedamdeset i sedam godina slavio je ovu istu žrtvu kojom smo ga ispratili, u kojoj je i on ponavljao riječi: Tvoju smrt, Gospodine, navještamo, tvoje uskrsnuće slavimo i tvoj slavni dolazak iščekujemo. Tim istim svjetlom vjere pratimo i njega odanom molitvom i zahvalnošću, jer znamo da „njegovim vjernima život se mijenja, a ne oduzima. I kad se razori dom ovozemnog boravka, stječe se vječno prebivalište u nebesima“. Raspoložena umeri i srca, pomiješana i s osjećajem pobožne tuge zbog neizbjegnoga rastanka, molimo

Svemuogućega neka dobrostivo privede našeg brata fra Vinka u prostranstva gdje tuge više biti ne će; ni jauka, ni bola, već mir i radost u Gospodinu. Ponosni smo na našega preminuloga brata što je Riječ Božju navještao i kruh nebeski lomio, te zajednicu Božjeg naroda oko stola Gospodnjeg okuplja. Zahvaljujući Bogu na daru ovoga plodnoga svećeničkoga služenja i Bogu posvećenoga života, preporučujemo Velikom Svećeniku, Isusu Kristu sve naše svećenike i redovnike, kao i povjereni puk da ostanu vjerni Bogu, Crkvi i narodu, te urešeni kršćanskim krjepostima napreduju ovdje na zemlji dok ne prispiju u vječno spasenje.

Mons. Želimir Puljić, nadbiskup zadarski

Predsjednik Hrvatskoga sabora i predsjednik Vlade Republike Hrvatske primili u oproštajni posjet apostolskog nuncija D'Errica.

Predsjednik Hrvatskoga sabora Gordan Jandroković i predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković primili su 20. lipnja u oproštajni posjet apostolskog nuncija u Republici Hrvatskoj nadbiskupa Alessandra D'Errica.

U otvorenom i prijateljskom razgovoru sugovornici su se prisjetili višegodišnje suradnje koja seže još iz vremena mandata nuncija u BiH, koju su obilježili niz zajedničkih inicijativa, između ostalih i briga o položaju Hrvata u toj zemlji. Sugovornici su potvrđili odlične bilateralne odnose između Republike

Hrvatske i Svetе Stolice, pri čemu se posebno ističe pomoći i podrška Vatikana u borbi Hrvatske za neovisnost, međunarodno priznanje i članstvo u Europskoj uniji.

Razgovaralo se i o postupku kanonizacije blaženoga Alojzija Stepinca, a predsjednik Sabora Jandroković zaključno je izrazio nadu da će do kanonizacije kardinala Stepinca doći što prije – objavljeno je na mrežnim stranicama Hrvatskoga sabora.

Nadbiskup Alessandro D'Errico obnašat će dužnost apostolskog nuncija na Malti i u Libiji.

Imenovani novi biskupi za Crkvu u Albaniji

Papa Franjo imenovao je trojicu novih biskupa u Albaniji. Don Gjergj Meta, dosadašnji generalni vikar nadbiskupije Tirana-Drač, imenovan je biskupom u Rreshenu i o. Giovanni Peragine, redovnik barnabit dosadašnji župnik u Milotu. Treće je imenovanje u biskupiji Sape na sjeveroistoku Albanije, gdje dosadašnji dijecezanski upravitelj don Simon Kulli, godinu dana nakon preuranjene smrti mons. Lucjana Avgustinija postaje novi biskup.

Veliki je to događaj za Crkvu u Albaniji, prvi su to biskupi „nove generacije“ albanskih svećenika. Naime, tijekom komunističkog režima Crkva u Albaniji praktički nije postojala, tako da je tek 1993. papa Ivan Pavao II. zaredio biskupe koji su već bili poodmakle dobi. Prvi svećenici se rede početkom novog tisućljeća. Sada u ovom povijesnom trenutku imamo i albanske biskupe, ističu iz Crkve u Albaniji. Don Gjergj Meta rođen je u Draču, Albanija, 30. travnja 1976., zaređen za svećenika 21. travnja 2001., 2016. postaje generalni vikar nadbiskupije Tirana-Drač i glasnogovornik Albanske biskupske konferencije. O. Giovanni Peragine rođen je u Italiji, Altamura, 25. lipnja 1965., 1998. poslan je u Albaniju kao misionar, od 2009. predsjednik je Unije europskih konferencija viših redovničkih poglavara (UCESM). Don Simon Kulli rođen je 14. veljače 1973. u Pistullu. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 2000., zajedno s još četvoricom đakona. Bilo je to prvo ređenje u Albaniji nakon pada komunističkog režima.

Redovno zasjedanje Vijeća kardinala

U Vatikanu je 14. lipnja zaključeno 20. redovno zasjedanje Vijeća devetorice kardinala, koje je započelo u ponedjeljak, 12. lipnja. Članovi su Vijeća sa Svetim Ocem raspravljali o brojnim pitanjima, a među ostalim o tome kako Rimska kurija može bolje služiti mjesnim Crkvama. Razgovaralo se i o mogućnosti šireg konzultacijskog procesa u predlaganju biskupskih kandidata, koji bi uključivao laike i osobe posvećenog života. Nadalje, raspravljalo se i o mogućnosti prijenosa određenih ovlasti s rimskih dikasterija na mjesne biskupe ili biskupske konferencije, a sve u duhu zdrave decentralizacije. Primjerice, o svećeničkom ređenju neoženjenog trajnog đakona ili ponovnom vjenčanju trajnog đakona udovca ne bi više trebala odlučivati Kongregacija za kler, nego mjesna biskupska konferencija. Takoder bi se na biskupske konferencije mogla prenijeti ovlast odlučivanja o svećeničkom ređenju trajnog đakona kojem je preminula supruga. Sljedeći susret Vijeća kardinala predviđen je za prvu polovicu rujna ove godine.

Prvi švedski kardinal – ohrabrenje za malu katoličku zajednicu

Papa Franjo u svibnju je najavio imenovanje petorice kandidata novim kardinalima, među kojima i švedskog biskupa Andersa Arboreliusa. U zemlji koja ove godine obilježava 400 godina otkako je uvedena smrtna kazna za katolike, mediji su tu vijest nazvali povijesnom. „Svoje imenovanje kardinalom vidim kao ohrabrenje katolickima u Švedskoj. Imenovanje je imalo velikog odjeka u društvu. Za malu Crkvu u dijaspori to je jako veliki znak, ljudi su mi prilazili na ulici i u podzemnoj željeznici te mi čestitali“, rekao je biskup Stockholm-a.

Andres Arborelius rođen je u Švicarskoj 24. rujna 1949. Magistrirao je moderne jezike te uz švedski i engleski vlada još i njemačkim i španjolskim jezikom. Teologiju je studirao u Belgiji te na karmeličanskom Sveučilištu Teresianumu u Rimu. Redovnik je karmeličanin, a za svećenika je zaređen 1979. godine. Godine 1998. postao je prvi Švedanin od reformacije na ovom položaju koji je imenovan biskupom Stockholm-a. Biskup Arborelius istaknuo se u raspravama o izbjeglicama kao zagovornik politike humanog azila. Prošle godine primio je u Lundu papu Franju za obilježavanja obljetnice reformacije, u organizaciji Papinskog vijeća za promicanje jedinstva kršćana i Svjetske luteranske federacije.

Katolička Crkva u Švedskoj mala je i međunarodno oborana. Do 2000. godine u toj skandinavskoj zemlji Eванgelika je luteranska Crkva bila i državna crkva. Njoj je već svojim rođenjem automatski pripadao svaki Švedanin. Sada se luteranima smatra oko 60 posto Švedana. U zemlji živi oko 116 000 katolika, što je tek 1,2 posto od ukupnog stanovništva, a većina njih su doseljenici iz više od 80 zemalja, najviše iz Poljske, Filipina i Vjetnama. Stockholmska biskupija – koja teritorijalno pokriva cijelu Švedsku – ima 45 katoličkih župa i 176 svećenika. Mise se u Švedskoj slave na devet različitih obreda i na više od 25 jezika. U Švedskoj postoje četiri Hrvatske katoličke misije: u Göteborgu na zapadu Švedske, u Malmöu na jugu, a istočnije i sjevernije su još Jönköping i Stockholm.

Prezbitersko ređenje u Mostaru

U nedjelju 25. lipnja 2017. pod svečanom svetom misom u 10,00 sati u katedralnoj crkvi u Mostaru biskup mons. Ratko Perić zaredio je za svećenike:

fra Alenu Pajiću,
fra Zvonimira Pavićića,
fra Augustina Čordaša,
i don Marina Krešića.

Nakon ređenja, a pri kraju sv. mise, provincijal fra Miljenko Šteko se iskrenim riječima obratio novoređenicima, njihovim roditeljima, Biskupu i vjernom puku. Svečanu sv. misu svojim pjevanjem učinio je još svečanijom katedralni zbor pod ravnjanjem don Nike Luburića.

Nakon svete mise nastavilo se slavlje čestitanjem novim svećenicima uz agape u katedralnoj dvorani, gdje se dar Božji u ovim novoređenicima slavio u bratskom ozračju. Još jednom iskrene čestitke našim novoređenicima! Bog im dao mir i ustrajnost!

ZAŠTO HODATI ČISTO PRIJE BRAKA?

KREŠIMIR MILETIĆ

UPOZNAO SAM
MNOGE DJEVOJKE
KOJE SE ŽALE DA
DEČKI S KOJIMA
HODAJU JAKO
DUGO NIKAKO
DA SE ODLUČE ZA
BRAK. PA ZAŠTO BI
SE I ODLUČILI, AKO
SU VEĆ SADA SVE
DOBILI, A ZAUZRAT
IH BAŠ NIŠTA NE
OBVEZUJE?

**JEDNA OD NAJAVAŽNIJIH
ODLUKA KOJE SMO MIRTA I JA
DONIJELI NA POČETKU NAŠEG
HODANJA BILA JE DA ŽELIMO
VJERODOSTOJNO ŽIVJETI
NAŠU KRŠĆANSKU VJERU U
SVIM SEGMENTIMA NAŠEG
ŽIVOTA.** Pa tako i tijekom hodanja. Željeli smo da naša priprema za sve one uloge koje će nam donijeti bračni i obiteljski život bude uistinu blagoslovljena. Tada nismo mogli niti naslutiti što bi to moglo sve biti plod takve odluke, ali smo vjerovali Gospodinu da je svaki naš pristanak uz bilo koji savjet ili zahtjev koji stavlja pred nas upravo ono najbolje što možemo izabrati.

Da, to je možda i ono najljepše što na samome početku možemo darovati jedno drugome. Blagoslov. A dajemo ga kada ne uvlačimo jedno drugo u grijeh, već pomažemo jedno drugome da ostanemo u zajedništvu s Gospodinom. Znali smo da ako mi

napravimo bilo kakav, pa i najmanji korak prema Gospodinu, On će napraviti nebrojeno puno više. Jer Boga se ne može nadvisiti u milosti, ljubavi i velikodušnosti. Hodanje u čistoći prije braka zaista krije u sebi mnoge darove i plodove. Sjećam se kako sam živo osjećao u svome srcu to poštovanje prema svojoj budućoj supruzi i radova se tom neopisivom daru da možemo zajedno dijeliti življenje kršćanske vjere. Nama zapravo nije trebalo dugo vremena da posložimo zajedničke prioritete. Jer je onaj prvi bio zajednički.

Danas se može čuti kao jedan od tobožnjih argumenata kako je potrebno sve isprobati prije braka, pa tek onda možeš donijeti odluku hoćeš li s nekim živjeti. To zapravo niti je logično niti je povezano s iskrenom ljubavi. Dostojanstvo ljudske osobe ne trpi 'isprobavanje'.

Onaj koji nije spremna slijediti Gospodina u svim segmentima života, teško će biti ikakav oslonac za bilo što u životu. Jer čovjek je bez Boga slab, izgubljen i isključivo ljudskim snagama nije moguće održati i

očuvati ono zajedništvo kakvo se očekuje od bračnih supružnika. Upoznao sam mnoge djevojke koje se žale da dečki s kojima hodaju jako dugo nikako da se odluče za brak. Pa zašto bi se i odlučili, ako su već sada sve dobili, a zauzvrat ih baš ništa ne obvezuje? I ovđe se događa možda i najteži ispit vjere tijekom hodanja. Vjeruješ li da ćeš zaista izgubiti bilo što ako odlučiš potpuno slijediti Gospodina? Vjeruješ li da ćeš primiti stostruko više, ukoliko ga odlučiš slijediti? Budi vjeran i u malom i u velikom. Pa ćeš ubrzo otkriti što to znači kad živiš s blagoslovom. Zato je i u ovom segmentu spremnost na apstinenciju tijekom hodanja jedan od vrlo snažnih pokazatelja da druga osoba ispred svoje želje, koja je prirodna, zna na prvo mjesto staviti ono što je zaista najvažnije – vjernost Gospodinu. A to zaista govori već jako puno o toj osobi.

Danas se može čuti kao jedan od tobožnjih argumenata kako je potrebno sve isprobati prije braka, pa tek onda možeš donijeti odluku hoćeš li s nekim živjeti. To zapravo niti je logično niti je povezano s iskrenom ljubavi. Dostojanstvo ljudske osobe ne trpi 'isprobavanje'.

Danas nije lako mladima živjeti predbračnu čistoću, jer je okruženje koje stvaraju mediji preko svake mjere hiperekstrozirano. Teško je u takvom okruženju otkriti i onaj izvorni Božji naum o čovjeku, ljudskoj spolnosti, o braku, o obitelji. Ali zato je potrebno svjesno uložiti i napor i vrijeme da se svatko od nas uz Božju pomoć izbori za taj prostor priprave za brak. Pa to je najvažnija odluka našeg života. I slažem se, jako je važno da ne napravimo pogrešan izbor. Ali baš zato je važno da u taj segment uključimo Gospodina, kroz molitvu, sudjelovanje u nekoj od zajednica gdje se okupljaju mlađi, kroz duhovne obnove, duhovnu literaturu. Mirta i ja smo se upoznali upravo u zajednici mlađih koja se okupljala u našoj župi. I danas kad čujem komentare kako je jako teško pronaći nekoga tko ne bježi od odgovornosti, tko želi brak i obitelj, odgovorim da je to stvar toga gdje se pokušava tražiti takva osoba. Svakako je lakše ako tražiš unutar neke zajednice u kojoj su osobe već postavile onaj prvi prioritet na pravo mjesto, kojima je važna duhovnost i rast u vjeri.

Gospodin je odlučio doći i utjeloviti se upravo kroz obitelj. Prošao je sve etape ljudskog života, od začeća pa sve do smrti na križu. Prvo čudo je napravio upravo na jednoj svadbi. Želio nam je naglasiti koliko je brak važan i da je On tu nazračan sa svojom majkom. I da može sve okrenuti na dobro, ako mu dopustimo. Ja sam se kroz svih ovih šesnaest godina osvjeđočio koji su plodovi naše najvažnije odluke u životu. I sve je posloženo dobro, jer smo ono najvažnije posložili na početku. Naravno, nije dovoljno samo započeti, već treba i nastaviti živjeti u skladu s našom vjerom. Ako su temelji čvrsti, onda je kuću teško srušiti. Današnjem svijetu su potrebeni sveti brakovi. Gospa nas poziva da budemo svjedoci, da budemo blizu Isusu, da navijestimo ovome svijetu ljepotu braka i obitelji. Za to je potrebno tek jedno. Pozvati Gospodina u naša srca, u naše obitelji. Jer, ako Gospodin kuće ne gradi, uzalud se muče graditelji. Želim Vam mir i dobro!

PORUKE KRALJICE MIRA

Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. U njoj nije sadržana ni nova objava ni novo evangelje. No, njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, a to i jest Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama. Blažena Djevica skromno, ustrajno i s ljubavlju upućuje u življenje evangela i nasljedovanje Isusa Krista. Pri tome opet ne nastupa 's visoka', nego preporučuje jednostavan duhovni život: čitanje Sv. pisma, molitvu krunice, molitvu pod križem Gospodinovim, klanjanje Presvetom oltarskom sakramenu, redovito i ustrajno slavljenje sv. mise, obiteljsku molitvu, sakrament pomirenja, obraćenje.

Knjigu možete
naći u Svenirnici
Centra MIR Medugorje.

ŠTO JE KLJUČNO ZA PRAVI ODMOR?

Mjesec srpanj je mjesec u kojem možemo puno naučiti od prirode. To je mjesec žetve i jakih vrućina. Čak i kroz nedjeljna evanđelja provlači se ta tema žetve i posljednjeg suda, sjetve Riječi i različitih ishoda koje će posijana Riječ imati u različitim stanjima u kojima se nalazi naše srce. Zato je meni srpanj mjesec kada na poseban način razmišljam o ovim stvarnostima. O svom životnom pozivu, svojoj vjeri, svom odnosu s Gospodinom. Jer i sam Gospodin je koristio upravo te slike iz svakodnevnog života, iz prirode u prispopobama, da nam približi ono najvažnije. A to je svršetak našeg života i Posljednji sud.

MIRTA MILETIĆ

IVO JE VRIJEME KADA MNOGI LJUDI PLANIRAJU ILI VEĆ ODLAZE NA GODIŠNJE ODMORE. SVA-KAKO, ČOVJEKU JE POTREBAN ODMOR. Osobito nakon napornog rada i različitih izazova koje nam donosi svakodnevni život. U jedno sam sigurna, srpanj je mjesec velikog olakšanja za školarce. Školska godina je gotova i sada kreće zasluzeni odmor. Oni koji su završili osnovnu školu razmišljaju o odabiru nastavka školovanja, koju će školu upisati, imaju li dovoljno bodova... Eto, čak i oni razmišljaju o svom pozivu, o onome što će tek postati, što će biti njihovo zvanje.

No, Isus me uči da za pravi odmor nisu ključni niti more, niti rijeke, niti planine. Nije ključno niti to hoćemo li uopće negdje putovati. Uči me da onaj pravi odmor daje upravo On. I to kada se pomirimo s Njime u sakramantu isповjedi, kada mu predamo svoje terete, slabosti, grijeha. *Dodite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti. Uzmite jaram moj na sebe, učite se od mene jer sam krotka i ponizna srca i naći ćete spokoj dušama svojim. Uistinu, jaram je moj sladak i breme moje lako.* (Mt 11,25-30).

O, kako je to veliki dar, da imamo Spasitelja koji nas poziva da mu predamo svoje terete. Nama je ponekad tako teško nositi i svoje, a kamoli da preuzmeme još i tuđe terete. No, ono što iz ovih riječi učim jest to da pravi odmor ne može biti odvojen od zajedništva s Njime. Upravo je vrijeme godišnjih odmora pravo vrijeme da se odmori i obnovi i duša i duh i tijelo. Na godišnjem odmoru imamo vremena, samo je stvar naše odluke da

tako organiziramo vrijeme i sadržaje, da bude mjesta i za rekreaciju i za duhovne sadržaje.

Mi u našoj obitelji započinjemo svaki godišnji odmor s malenom duhovnom obnovom. Bilo da se radi o temeljitoj isповједi ili boravku u nekom duhovnom okruženju, malom hodočašcu. Ako sam opterećena različitim brigama, tada ne mogu dati niti približno sve ono što je potrebno mojoj obitelji, mome suprugu, ljudima koji me okružuju. Također i ako nismo izmireni jedni s drugima, ako je bilo svađa ili nerazumijevanja. A tada niti ja nisam sretna. Zato je zaista jako dobro na početku godišnjeg odmora dopustiti Isusu da uzme sve naše terete. Isповјedaonica je u tom smislu, da se malo i našalim, onaj prvi hotel s pet zvjezdica u koji trebamo ići, u kojem ćemo pronaći Gospodina i Njegovo milosrde i pomirenje s njime započeti naš odmor.

Sada smo konačno svi zajedno, nakon svih onih različitih obveza na kojima smo se raspršili tijekom godine, pa je ovo vrijeme idealno za obnovu obiteljskog zajedništva. Jako nam puno znače ti trenutci opuštenosti, igre, zajedničkih šetnji, razgovora. Naravno, potrebno je puno toga isplanirati i međusobno dogоворити, kako bi svima bilo zaista lijepo. Dogovor oko podjele poslova i obaveza, razgovor o našim očekivanjima, željama, potrebama.

Krešo i ja baš na godišnjim odmorima znali dobivati nove impulse i poticaje za nove projekte ili aktivnosti u području evangelizacije. Često razmišljam o Isusovim riječima o žetvi koja je jako velika, a radnika je

Često razmišljam o Isusovim riječima o žetvi koja je jako velika, a radnika je malo. Nije rekao da je malo svećenika, već radnika. Mislio je na svakoga od nas. On treba svakog od nas, baš svakoga od nas, jer je svakome od nas dao talente i određene sposobnosti koje mogu biti na izgradnju zajednice.

mal. Nije rekao da je malo svećenika, već radnika. Mislio je na svakoga od nas. On treba svakog od nas, baš svakoga od nas, jer je svakome od nas dao talente i određene sposobnosti koje mogu biti na izgradnju zajednice. Sveti Pavao tako govori o različitim darovima i službama koje imamo u Crkvi, uspoređujući ih s udovima jednog tijela, Krista. I ta slika Crkve kao zajednice koja ima neizmjerno bogatstvo u svim onim našim različitostima, sposobnostima, talentima me uvijek iznova poziva da preispitam koje je moje mjesto u svemu tome, što mogu i trebam dati, darovati.

Zato ovo vrijeme godišnjeg odmora ne doživljavamo kao isključivo puštanje 'mozga na pašu', ležanje na plažama, šetnje ili rekreaciju, već i za promišljanje o tome što novo možda želi Gospodin započeti s nama ili nas za nešto iskoristiti u svojem vinogradu. Pokušavamo biti slobodni od svega što trenutno radimo, ne navezani na bilo što, kako bismo mogli čuti i prepoznati možda i nove poticaje. Sjećam se i jedne anegdote koja se dogodila mome mužu, baš na jednoj duhovnoj obnovi na kojoj je bio. Nakon što se duže vrijeme mučio s traženjem odgovora na pitanje koji od dva angažmana kojima se u tom trenutku bavio treba ostaviti, a koji zadržati, duhovnik ga je pitao zašto misli da Gospodin uopće želi nešto od toga dvoga. Rekao mu je da u molitvi traži odgovor i da bude otvoren i za nešto treće, da i ostavi ovo dvoje, ako ga Gospodin zove na nešto treće. Tada smo oboje nakon nekog vremena presložili neke naše aktivnosti i danas smo jako sretni i zahvalni radi toga.

Dakle, godišnji odmor je šansa da se ponovno vratimo samima sebi, jedni drugima, ali prije svega Gospodinu. Ukoliko pronađemo onaj put na koji nas on zove, zasigurno ćemo osjetiti radost i mir. Eto, to Vam želim svima. Da se odmorite ovo ljeto, obnovite i produbite svoj odnos s Gospodinom i obiteljsko zajedništvo. Neka nas na tome putu prati zagovor Kraljice Mira!

Jacques Philippe

UNUTARNJA SLOBODA

Jacques Philippe

UNUTARNJA SLOBODA

Ova knjižica želi načeti jednu bitnu temu kršćanskog života, temu unutarnje slobode. Cilj je jednostavan: Čini mi se da je bitno da svaki kršćanin otkrije kako čak i u najnepovoljnijim izvanjskim okolnostima raspolaže unutarnjim prostorom slobode koju mu nitko ne može oduzeti jer joj je izvor i jamac sam Bog. Ako to ne otkrijemo, život će nam uvijek biti skučen i nikada ne ćemo okusiti pravu sreću. Ako, naprotiv, u sebi budemo znali razviti taj unutarnji prostor slobode, nema sumnje da ćemo zbog mnogih stvari trpjeti, ali nas ništa ne će moći uistinu zgaziti niti ugušiti.

Knjigu možete naći u suvenirnicama Centra MIR Medugorje.

KARIZMATSKA OBNOVA U CRKVI ILI OBNOVA U DUHU

POVIJEST,
NAGLASCI
I SMJERNICE

Foto Đani

Karizmatska se obnova rodila u Crkvi početkom 1967., na sveučilištu Duquesne u Pittsburghu, u Americi. Skupina studenata/ica zajedno su sa svojim profesorima molili za izvorno iskustvo Duha Svetoga kako se događalo u ranoj Crkvi, a opisano u spisima Novoga zavjeta. Očitovali su se fenomeni koje nalazimo u Novom zavjetu. Međutim, i ta obnova, to buđenje i pokret ima svoju pretpovijest, pa bismo htjeli ovdje skrenuti pozornost na neke činjenice koje su prethodile rađanju karizmatskoga pokreta u Crkvi.

FRA TOMISLAV PERVAN

RAĐANJE KARIZMATSKE OBNOVE -
PROROČKI ZOV IZ NARODA BOŽJEGA

Za novo otkriće Duha Svetoga u Crkvi zasluzna je napose talijanska blaženica iz 19. stoljeća, Elena Guerra, redovnica koja nije željela nikakav

zatvoreni red, nego je utemeljila kongregaciju *Oblate Duha Svetoga*, sa zavjetima, ali i apostolskim djelovanjem. Rodila se u pobožnoj obitelji, u očinskoj kući primila temeljiti humanistički odgoj, bavila se pisanjem i crtanjem, do tridesete godine svirala klavir, a potom zažalila što je toliko vremena provodila na glasoviru. U svojim četrdesetim

godinama spoznala je svoje poslanje u Crkvi i svijetu, u svome je srcu napose štovala Duha Svetoga. Sama bilježi kako joj nitko nije preporučio bilo kakvo štivo o Duhu Svetome, ali bi se osjećala kao u nebesima kad

bi obavljala devetnicu uoči svetkovine Duhova. Iznutra je osjećala veliku tugu s činjenice da je upravo ta, jedna od bitnih pobožnosti, u Crkvi gotovo nepoznata i pala u zaborav. Promišlja o svome rođenju i preporuču u kupelji Duha Svetoga, o čemu piše Pavao učeniku Titu (3,5), o čemu govori i Isus s Nikodemom (Iv 3,5).

PROROČKI GLAS

ELENE GUERRE I PAPA LEON XIII.

Bavi se pisanjem, piše brošure, knjižice, molitvenike, žarka joj je želja da se cijela Crkva zaputi u *sveopću Gornju odaju* u kojoj Gospodin sa svojima slavi Posljednju večeru, gdje također i apostoli zajedno s Marijom iščekuju silazak Duha Svetoga, *silu odozgor*, u koju se *trebaju obuci* svi koji žele naviještati Isusa Krista. Na Duhove se to dogodilo, pojavili su se pred svijetom kao da su *pijani*, opojeni Duhom Svetim, o čemu svjedoči i Posl. Efežanima (5,18.19). To je proces *pneumatizacije, inspiracije, punjenja Duhom Svetim* koji nutarnjom snagom sili na svjedočenje. Ako su u početcima, na prve Duhove, tisuće bile oduševljene, zanesene i dale se krstiti na riječi neukih apostola, nije li moguće to i danas, uz pomoć tolikih medijskih pomagala?

Koncilski dokument o jedinstvu kršćana (*Unitatis redintegratio*) dao je novi zamah jedinstvu, poglavito u molitvi, slavljenju, evangelizaciji. Dokument priznaje da se prisutnost i djelovanje Duha Svetoga dade otkriti i u drugim kršćanskim zajednicama.

To je Elenu ponukalo obratiti se samomu papi Leonu XIII. Zapisa je, unatoč protimbama, sljedeće: „Sve je to pre malo, jer iz dubine duše i srca želim *sveopći zaokret vjernika prema Duhu Svetome kako bi se Duh Sveti okrenuo prema nama*.“ Mnogi su njezine misli odobravali, ali pomoći niotkuda. Godine 1886. pala joj je na um ideja izravno se obratiti Papi u Rimu te preko njega upozoriti cijelu Crkvu na potrebu molitve Duhu Svetomu. Osmjelila se kao obična sestra 1893. uputiti Leonu XIII. spis. Nazvala ga je *Nova gornja odaja* gdje je bila i Devetnicu Duhu Svetomu. Papi je spis uručen, on ga je prihvatio, pohvalio i blagoslovio.

Ohrabrena time, Elena u svojoj pedesetoj godini u travnju 1895. piše svoje prvo od trinaest pisama upućenih izravno papi Leonu XIII. Doskora je Papa kratkim papinskim pismom (tzv. Breve) za cijelu Crkvu uveo Devetnicu Duhu Svetomu između Gospodinova uzašašća i Duhova. S. Elena je ohrabrena Papinim odgovorom te osniva molitvene zajednice Duha Svetome. Prozvala ih je „*Sveopća gornja odaja*“. Potom je napisala *Klanjanje i molitve Duhu Svetome* koje je potpisao u njezinu ime jedan svećenik, uvjereni da će tako imati veći odjek. Nakon Elenina petoga pisma papa Leon objavljuje encikliku *Divinum illud munus* („Onaj božanski Dar“) 1897., u kojoj sažima novozavjetna iskušta Duha Svetoga te promjene koje Duh izvodi u pojedincima. Duh je onaj koji nastavlja Gospodinovo djelo u svijetu. On Crkvu stvara, okuplja, preko njega se opraćaju grijesi, on je snaga *epikleze* u sakramentima, dijeli darove i izvodi učinke, očituje se u plodovima. Iste godine Papa je prima u privatnu audijenciju, s Papinim odobrenjem zajednicu je prozvala *Oblate Duha Svetoga*.

Nakon smrti majke (1897.) izabire Mariju za majku. Marija je zaručnica Duha Svetoga, ona je njoj „Učiteljica u slušanju, čekanju, zazivanju Duha Svetoga u Gornjoj odaji“. Sastavlja i krunicu

Tomislav Pervan

MEDUGORJE DODIR NEBA I ZEMLJE

naša osnivačica

Tomislav Pervan

**MEDUGORJE
DODIR NEBA I ZEMLJE**

U ovoj knjizi sabrano je šezdesetak tekstova u kojima dr. fra Tomislav Pervan promišlja o Kraljici Mira, o ukazanjima i usputnim događajima, jednostavno svojom riječju svjedoči Međugorje u svekolikom značenju tog pojma samom puku međugorskog i cijelome svijetu. Njegovo je svjedočenje još snažnije i odgovornije kada se zna da je on očevidac i odgovorni analitičar svih ovdašnjih događanja.

Knjigu možete naći u suvenirnici Centra MIR Međugorje.

Treba imati uvijek u zreniku, pa i u karizmatskoj obnovi, da su Duhovi uvijek početak, ne cilj kršćanskoga života. Duhovi bijahu 'detonator', 'okidač', inicijalno paljenje za poslanje apostola, za misije. To je ono što se misli pod 'evangelizacijom' ili 'novom evangelizacijom'. Crkva postoji da bi evangelizirala, da bi se otvarala prema svijetu, čovjeku, da služi djelu svoga poslanja u svijetu. Da bi unosila u svijet Isusa Krista.

Duhu Svetomu u kojoj zaziva Mariju kao onu koja je iskusila djelovanje Duha Svetoga za začeća Sina Božjega, Marija promatra djelovanje Duha u riječima i djelu svoga Sina, a zajedno s ostalima iščekuje izljev Duha Svetoga u Gornjoj odaji.

Za jednoga euharistijskoga slavlja papa Leon bio je svjedokom ('audičija') razgovora između Gospodina i Sotone, koji je tražio dopuštenje da 'rešeta' Crkvu cijelo jedno stoljeće, sukladno onomu što je Isus obećao za Posljednje večere, kako je *Sotona zatražio da rešeta učenike kao pšenicu* (usp. Lk 22,31), ali da on, Gospodin moli da se Petrova te vjera učenika ne utrne. Gospodin je to dopustio Sotoni. Znamo kako je proteklo minilo stoljeće, u strašnim ratovima, u grozomornim progonima Crkve, vjernika i svećenika. Prestravljen time Papa uvodi molitvu sv. Mihovilu arkandelu, koja se molila na kraju svete mise sve do nakon Sabora. Jubilaru, god. 1900., Papa je posvetio Božanskom Srcu Isusovu. Znamo da je Marija tražila od vidjelaca u Fatimi posvetu Rusije i svijeta njezinu Precistom, Bezgrješnom Srcu. Na savjet s. Elene Guerra Papa još jednom, 1902., u svome pismu poziva sve biskupe cijelog svijeta na obnovu vjere u snazi Duha Svetoga.

Skreće pozornost na činjenicu kako je njegova enciklika o Duhu Svetome naišla gotovo ni na kakav odziv. Svi su biskupi pozvani širiti encikliku i uvesti Devetnicu Duha Svetome.

POVIJEST DJELOVANJA DUHA SVETOGA U 20. STOLJEĆU

Na poticaj bl. Elene Guerre, ali i Papinim autoritetom, uslijedili su neobični i zanimljivi događaji u 20. stoljeću koji se mogu obilježiti kao novi Duhovi, novi izljev Duha Svetoga, štovanje

Duhu u cijeloj Crkvi, obnova darova Duha Svetoga. Poticaji su došli odozgor, od Pape, a odjeknuli su ponajprije među običnim vjernicima, većma nego u hijerarhiji. Rekosmo, Papa je posvetio jubilarnu godinu 1900. Srcu Isusovu. Na Novu godinu 1901. svećano je u Rimu osobno intonirao, zapjevao himan Duhu Svetomu *Veni Creator Spiritus*. Njegov vapaj, usrdna molitva Duhu, iste je večeri zbilja odjeknula, ostvarila se, ne u Rimu, nego na drugom kraju svijeta, u Los Angelesu („Maria Reina de los Angeles“ – Marija Anđeoska, Porcijunkula). Te naime večeri u jednoj biblijskoj školi zabilježeno je ono što imamo zabilježeno u Novom zavjetu. To je začetak pentekostalizma.

Papin zaziv i molitva odjeknuli su, dakle, ne u Katoličkoj Crkvi, nego u protestantskoj zajednici, a već 1906.

ZNAČAJKA KARIZMATSKEGA POKRETA I OBONOVE JEST NEPOSREDNO ISKUSTVO VJERE. POZIV NA OBRAĆENJE, NA OBNOVU I PRIHVAT KRSNIH OBEĆANJA, OBNOVU VJERE I VJERNOSTI ISUSU. NEPOSREDNOST U MOLITVI, SPONTANOST U OBRAĆANJU ISUSU KRISTU, USKRSLOMU I PROSLAVLJENOM. SNAŽNA LJUBAV PREMA ISUSU I BOŽJOJ RIJEČI, NOVI NAČIN SLAVLJENJA BOGA, SNAŽNO SVJEDOČENJE, KONKRETNOST ISKUSTVA DUHA SVETOGA (TZN. 'KRŠTENJE U DUHU'), ISKUSTVO DAROVÀ DUHA. LJUBAV PREMA MARIJI KAO DUHONOSITELJICI, SNAŽNI MOLITVENI ŽIVOT, OSOBNI I U MOLITVENOJ ZAJEDNICI, ČITANJE PISMA, ČESTA EUHARISTIJA, LJUBAV, GOVOR U JEZICIMA, BEZUVJETNO PRIHVĀĆANJE CRKVENOGA NAUKA TE POČITANJE PREMA HIJERARHIJI.

imamo temelje pentekostalnoga pokreta, snažne želje za pjevanjem, svjedočenjem, evangelizacijom, među crncima i bijelcima, u Americi, što bijaše u doba rasne segregacije gotovo nezamislivo. Vrijeme je to putujućih propovjednika koji su *budili* Ameriku, ali i druge krajeve svijeta, poglavito Afriku i Aziju. God. 1963. pokret se prozvao Karizmatskom obnovom, a od 1967. zahvatilo je Katoličku Crkvu i pravoslavne crkve. Otada imamo i pojavu tzv. mesijanskoga židovstva, Židova koji priznaju Isusa Mesijom, ali ne žele stupiti u Crkvu. Znamo, u blizini Los Angelesa je Hollywood, rasadnik zabave, filmske industrije, fikcije, ali i svakoga oblika nemoralia i razvrata. Prethodno je Gospodin utemeljio tu svoje uporište, postavio svoje

temelje, u snazi Duha Svetoga.

Koncilski dokument o jedinstvu kršćana (*Unitatis redintegratio*) dao je novi zamah jedinstvu, poglavito u molitvi, slavljenju, evangelizaciji. Dokument priznaje da se prisutnost i djelovanje Duha Svetoga dade otkriti i u drugim kršćanskim zajednicama.

ZNAČAJKE OBONOVE U DUHU SVETOME

Značajka karizmatskoga pokreta i obnove jest neposredno iskustvo vjere. Poziv na obraćenje, na obnovu i prihvat krsnih obećanja, obnova vjere i vjernosti Isusu. Neposrednost u molitvi, spontanost u obraćanju Isusu Kristu, uskrslomu i proslavljenom. Snažna ljubav prema Isusu i Božjoj rijeći, novi način slavljenja Boga, snažno svjedočenje, konkretno iskustvo Duha Svetoga (tzv. 'krštenje u Duhu'), iskustvo darova Duha. Ljubav prema Mariji kao Duhonositeljici, snažni molitveni život, osobni i u molitvenoj zajednici, čitanje Pisma, česta euharistija, ljubav, govor u jezicima, bezuvjetno prihvāćanje crkvenoga nauka te počitanje prema hijerarhiji. Osoba ima iskustvo oproštenja grijeha, da je ljubljeno Božje dijete; laici se spontano angažiraju u crkvenim zadaćama, službama koje njima pripadaju, a stil te način pjevanja i hvale naskroz je ekumenski. Uključeni su razum ali i osjećaji, emocionalna inteligencija, molitva srcem, aktivno nasljedovanje Isusa Krista.

Treba imati uvijek u zreniku, pa i u karizmatskoj obnovi, da su Duhovi uvijek početak, ne cilj kršćanskoga života. Duhovi bijahu 'detonator', 'okidač', inicijalno paljenje za poslanje apostola, za misije. To je ono što se misli pod 'evangelizacijom' ili 'novom evangelizacijom'. Crkva postoji da bi evangelizirala, da bi se otvarala

prema svijetu, čovjeku, da služi djelu svoga poslanja u svijetu. Da bi unosila u svijet Isusa Krista. Katolici ne mogu ispuniti svoju zadaću, ako ne svjedoče, ako životom ne naviještaju. To bi moralo biti i danas primarno među karizmaticima. Duhovi su trajni proces u Crkvi, a ne nekakvo duhovno samozadovoljavanje. Treba promjeniti, obnoviti lice zemlje, snagom Duha, a ne se vrtjeti oko sebe i svoje molitvene zajednice u krugu. Stoga bi trebalo dobro tumačiti, komentirati oba himna Duhu Svetomu, i *Dođi, Duše Presveti*, i *O dođi Stvorče, Duše Svet*. Oni mogu biti dobro nadahnucé za kršćanski život. Uključiti, dakle, oba dijela Gospodnje molitve, Očenaša – slavljenje Oca na nebesima, ali i djeliti kruh sa siromasima.

Karizmatska obnova širi se diljem svijeta, napose u Latinskoj Americi, Africi, Aziji. Nešto slabije u Europi koja se sporo otvara. Radaju se molitvene zajednice gdje je u žarištu štovanje Duha Svetoga, snagom Duha novi pristup i odnos prema Bogu Ocu i Sinu, sakramentima, klanjanju. U novije se doba u Europi širi tzv. 'night fever', cjelonoćno klanjanje, gdje se također Duh manifestira u raznim oblicima. To je ono što je htjela bl. Elena Guerra. Sv. Ivan XXIII. proglašio ju je blaženom. Ona je prva blaženica njegova pontifikata, a prigodom saziva Drugoga vatikanskoga sabora usrdno je molio cijelu Crkvu da moli za Nove Duhove.

Računa se da danas u Katoličkoj Crkvi ima više od tristo milijuna osoba koje imaju iskustvo Duha Svetoga, a među kršćanima svih denominacija oko šesto milijuna. Američki vatikanist John L. Allen u svojoj knjizi *Novo lice Crkve. Budućnost katolicizma* među suvremenе trendove koji utiskuju svoj snažni biljež današnjoj Crkvi ubraja upravo 'duhovski pokret', karizmatsku obnovu. Uvijek pak vrijedi pravilo 'razlikovanja Duha i duhova', sukladno onomu što Pavao piše u najstarijem novozavjetnom spisu, Prvoj Solunjanima (5,16-21): „Uvijek se radujte! Bez prestanka molite!... Duha ne trnite! Proročke govore ne prezirite! Sve ispitujte! Dobro zadržavajte! Smjernice vrijede onodobno za Solunjane, Korinćane, Efežane, ali i danas, u stanovitoj poplavi karizmatika i nazovikarizmatika.

Jacques Philippe

VRIJEME ZA BOGA

Jacques Philippe

VRIJEME ZA BOGA

„U unutarnjoj molitvi nije važno mnogo misliti, nego mnogo ljubiti.“ (sv. Terezija Avilska)

Dok joga, zen, tehnike opuštanja i druge istočnjačke metode velikim koracima osvajaju Zapad, nudeći najrazličitije i najsloženije oblike mentalne koncentracije, unutarnja molitva – čisti besplatni dar Božje ljubavi – nastavlja poticati i davati životnu snagu svecima, istinskim Božjim prijateljima. Nismo li svi mi na tome putu? Poniznost, ljubav i vjernost jedine su „kvalitete“ koje se traže od čovjeka koji žudi za neiscrpnim vrelom žive vode koja izvire iz Božjega Srca.

**Tko može krenuti putem unutarnje molitve?
Gdje, kada i kako moliti?
Na ta pitanja odgovor daje ova izvrsna knjižica,
puna primjera i konkretnih savjeta.**

Knjigu možete
naći u suvenirnicama
Centra MIR Međugorje.

MISTERIJ, SAKRAMEN(A)T, (SVETA) TAJNA,(O)TAJSTVO

MILE MAMIĆ

TE TRI RIJEČI ZNAČENJSKI SU USKO POVEZANE I IMaju ZANIMLJIVU POVIJEST I PRILIČNO RAZGRANATO ZNAČENJE.

Stoga ćemo o njima i njihovu međusobnom odnosu nešto reći.

Riječ *misterij* potječe iz grčkoga jezika. Grčka riječ *μυστήριον* (*mysterion*) prešla je u latinski *mysterium*, što je u hrvatskom po ustaljenim pravilima primanja takvih riječi dalo *misterij*, imenica muškoga roda. Stoga nije dobro u hrvatskom upotrebljavati tu imenicu u ženskom rodu *misterija*. Mnoge su riječi klasične starine u hrvatski jezik došle latinskim posredništvom. Tako je i ta riječ. Da je riječ misterij u spomenutom nizu najstarija, govori i podatak da je toj riječi u *Rječniku biblijske teologije* posvećen pozamašan tekst. Ostalih riječi u njemu uopće nema. U vezi s grčkom riječi *μυστήριον* nastale su riječi: *mistika*, *mističan*, *mističnost*, *mistik*/*mističar*, *mističarka*, *mističizam*, *misteriozan*, *misterioznost*, složenica *mistagogija* itd. U starijim hrvatskim tekstovima javlja se i lik *misterij*.

U temelju riječi misterij jest: tajnost, skrivenost, neshvatljivost. Općarani širinom znanstvenih otkrića, lako pomislimo da nam je gotovo sve poznato, vidljivo, dokazivo, razumljivo – da sve možemo očima vidjeti. Neki idu i korak dalje (?) pa vjeruju samo ono što vide. Oči su uglavnom naš „prozor“ u svijet. Očima stečemo iskustvo vidljivoga svijeta. Ali čovjek ima i srce i um. I oni imaju „oči“. Očima srca i uma možemo vidjeti puno toga što je skriveno našim fizičkim očima. To „viđenje“, „gledanje“ može biti tako bogato i snažno da se svaka metaforičnost gubi. Zahvaljujući toj sposobnosti, i sljepac može vidjeti bolje od onoga koji kaže da vidi. U naravnom i nadnaravnom redu stvari puno je toga skriveno našim očima, pa i „očima“ našega uma i srca. Sve je to pokrivala grčka riječ *μυστήριον*. Ona je postojala i u pretkršćanskem razdoblju, u općem i religijskom smislu. U oba smisla prešla je i u kršćansko razdoblje. Tako je i riječ *misterij* osim običnih tajni preuzeila i značenje svetih tajni, tajni vjere u najširem smislu. Sjetimo se da svećenik nakon pretvorbe kaže: Tajna vjere. Ona znači i dublji smisao čega: *misterij trpljenja*. Ona znači i ono što smo navikli zvati sakramentom u užem i širem smislu. Misterij znači i „obred“ podjele pojedinoga sakramenta, misleći na nevidljivu milost koja se u sakramantu dobiva. U srednjem vijeku nastala je i drama s vjerskim sadržajem. Te su se drame zvali *misteriji* ili *skazanja*. Svakako, u temelju riječi *misterij* prvo je *tajnost*, što potvrđuje u ruskom odgovarajuća riječ *tauhcmeo*. I u starijem hrvatskom jeziku potvrđena je riječ *tajstvo*. Sastavnici

tajnosti u vjerskom se smislu po prirodi stvari pridružuje i sastavnica *svetost*.

Latinski je jezik prihvaćao grčke riječi i prilagođivao ih duhu latinskoga jezika i(l)ih prevodio na latinski. Jedno i drugo dogodilo se i s riječi *μυστήριον*. Najprije je prihvaćena u latinski kao *mysterium*. Vrlo brzo je nastala prema njoj latinska prevedenica *sacramentum*, koja je, kako smo već rekli, sadržavala sastavnici tajnosti i svetosti. Ta se je riječ proširila i u hrvatski jezik, najprije u liku *sakramenat*, ali su vrlo brzo nastali i odgovarajući hrvatski nazivi potaknuti sastavnicom tajnosti i svetosti. Tako imamo: *tajna stvar*, *sveta stvar*, *tajanstvo*, *tajenstvo*, *tajinstvo*, *tajstvo*, *otajstvo*. Valja istaknuti da u latinskom jeziku riječi *mysterium* i *sacramentum* ipak nisu potpune istoznačnice. Riječ *mysterium*, kao i njezina grčka prethodnica, ima znatno šire značenje.

U tom svjetlu treba promatrati i hrvatske pokušaje preuzimanja klasičnih riječi i stvaranja novih, hrvatskih. Kako smo spomenuli, u hrvatski je jezik latinskim posredništvom preuzeta riječ *misterij* i njezina latinska prevedenica *sakramenat*, ali se za njih pokušalo stvoriti odgovarajući hrvatsku svezu riječi ili jednu riječ. Za *misterij* dovoljno bi bilo u hrvatskom *tajna*, *tajstvo*, *otajstvo*. Za *sakramenat* (koji u sebi ima sastavnici tajnosti i svetosti) dobro je odgovarala sveza: *sveta stvar*, *sveta tajna*. Vrlo je istaknuto obilježje hrvatskoga jezika da se sveze zamjenjuju jednom riječi. Tako se druga riječ u svezi zamjenjuje odgovarajućim hrvatskim nastavkom –stvo. Tako je i od sveze *hrvatska zemlja* nastala *Hrvatska*. Riječ *tajna*, *tajstvo* i njezin kasniji lik *otajstvo* (prema pridjevu *otajan*, kao *omalen*, *ovelik*) bliže su riječi *misterij* nego *sakramenat*. Ipak riječi *tajna* i *otajstvo* upotrebljavaju se kao hrvatske zamjene za latinski grecizam *misterij* i njegovu latinsku prevedenicu *sakramenat*. Da riječ *otajstvo* ima znatno šire značenje nego *sakramenat*, potvrđuje pet radosnih, žalosnih i slavnih otajstava svete krunice. Njima su se u novije vrijeme, na poticaj Ivana Pavla II., pridružila i otajstva svjetla. Premda je to sve radi nas i radi našega spasenja, to ipak u užem smislu nisu sakramenti, ali tajne, otajstva, misteriji jesu. Svetih tajni, svetih otajstava je puno više nego sakramenata, pa i u najširem značenju riječi sakramenat.

Poslužimo se, poštovani čitatelji, očima duha, uma i srca, pa će nam sve te svete tajne biti manje tajne, a sve više sveti nepresušni izvori punine života. Sve Marijine poruke pokušavaju nam otkriti Boga i njegovu neizmjernu ljubav i približiti nas luci spasenja.

Tjedni molitveni program

ljutri raspored (od 1. lipnja do 31. kolovoza)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Popodne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa
20 - 21 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Popodne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa
20 - 21 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h	Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prijepodne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Popodne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Krunica
19 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Popodne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h	Križni put uz Križevac
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h	Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h	Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Popodne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa
20 - 21 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7. 8.11 i 19 h	Sv. mise na hrvatskom
Ispovijed	Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne	Sv. mise na različitim jezicima
Tijekom dana	Susreti sa svjedocima
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h	Krunica na Brdu ukazanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa
20 - 21 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

ZA HRVATSKE HODOČASNIKE

Svakoga dana od 1. srpnja do 31. kolovoza
13 h sv. misa na hrvatskom jeziku

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj četiri rubriči naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Ponedjeljak, 31. 7. 2017.

Izl 32,15-24.30-34; Ps 106,19-23; Mt 13,31-35

Utorak, 1. 8. 2017.

od dana: Izl 33,7-11; 34,5b-9.28; Ps 103,6-13; Mt 13,36-43

Srijeda, 2. 8. 2017.

Izl 34,29-35; Ps 99,5-7.9; Mt 13,44-46

Četvrtak, 3. 8. 2017.

Izl 40,16-21.34-38; Ps 84,3-6.8a.11; Mt 13,47-53

Petak, 4. 8. 2017.

od dana: Lev 23, 1.4-11.15-16.27.34b-37; Ps 81,3-6ab.10-11ab; Mt 13,54-58

Subota, 5. 8. 2017.

Lev 25,1.8-17; Ps 67,2-3.5.7-8; Mt 14,1-12

Nedjelja, 6. 8. 2017.

PREOBRAŽENJE GOSPODINOVO
vl. blagdana: Dn 7,9-10.13-14; Ps 97,1-2.5-6.9;
2Pt 1,16-19; Mt 17,1-9

19 godina s vama u molitvi

Tel.: ++387 36 653 580 uredništvo, 653 548 marketing
Fax: ++387 36 653 552, E-mail: radio-mir@medjugorje.hr
Uživo na internetu: www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje od 25. studenoga 1997., a od blagdana sv. Franje 4. listopada 1999. emitira program preko interneta. Zahvaljujući satelitskom programu, glas naše Radiopostaje može se čuti u cijeloj Europi, na Bliskom istoku. Svaki dan emitira uživo krunicu i sv. mise iz crkve sv. Jakova u Međugorju. Iz studija se 24 sata emitiraju svakodnevni govorni i glazbeni programi. Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje u sklopu Informativnog centra "Mir" Međugorje.

Poslanje radiopostaje "MIR" Međugorje: povezati hodočasnike Kraljice Mira, naviještati zdrave vjerničke stavove, podupirati normalne općeljudske odnose, širiti ekumensko ozračje među ljudima.

Jajce 87,8 Mhz, **Mostar** 100 MHz, **Banja Luka** 87,8 MHz, **Hercegovina** 101,5 MHz, **Lašvanska dolina** 100 MHz, **Split, Južna Hrvatska** 101,5 MHz, **Sarajevo i Srednja Bosna** 96,1 Mhz, **Bugojno, Uskoplje i okolica** 101,8 Mhz, **Sjeverozapadna Bosna** 106,7 Mhz, **Žepče, Tuzla, Usora, Posavina** 100,1 Mhz, **Dolina Neretve i Južna Hercegovina** 98,3 Mhz, **Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina** 104,7 Mhz, **Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska** 107,8 Mhz, **Satelit za Europu i Bliski istok:** EUTELSAT 16°E